

การพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้อง
รายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

โดย

นางศศิธร เทพรังสาร

นางสาวนงคราญ ใจดี

นายอชิรวิษณ์ โพละ

รายงานวิจัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อพัฒนางานประจำรุ่นที่ 8

การพิจารณาโดยอาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาได้พิจารณาผลการศึกษางานวิจัยเพื่อการพิจารณางานประจำ เรื่อง การพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา ฉบับนี้เป็นที่เรียบร้อยแล้วและเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเพื่อการพัฒนางานประจำ ของมหาวิทยาลัยพะเยา

(ดร.วรรณกร พรประเสริฐ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก ดร.วรรณกร พรประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่ ตลอดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์เปรมวิทย์ วิวัฒน์เศรษฐ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รักษิต สุทธิพงษ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดาวัลย์ อุ๋นกอง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำเงิน จันทรมณี และดร.นรินทร์ นนทมาลย์ ที่กรุณาตรวจทานเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณกองการเจ้าหน้าที่ที่ได้มีโครงการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (R2R Poposal) มหาวิทยาลัยพะเยา รุ่นที่ 8 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนา ศักยภาพงานประจำที่ดำเนินการอยู่ และขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและท่านอื่นๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยในครั้งนี้ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

(นางศศิธร เทพรังसार)

ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา

หัวหน้าผู้ดำเนินงานวิจัย

ชื่อโครงการ

- (ภาษาไทย) การพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของ
หลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา
- (ภาษาอังกฤษ) The Development of Tool Supporting for Checking System of Programme
Specification of the University of Phayao

หัวหน้าโครงการ

- ชื่อ-สกุล นางสาวศศิธร เทพรังษาร
- หน่วยงาน งานวิชาการ วิทยาลัยการศึกษา
- ที่อยู่ 19 หมู่ 2 ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
- โทรศัพท์/โทรสาร 081-5302890
- E-mail address Sasithorn.th@up.ac.th

ผู้ร่วมวิจัย

- (1) ชื่อ-สกุล นางสาวนงคราญ ใจดี
- หน่วยงาน งานพัฒนาหลักสูตร กองบริการการศึกษา
- (2) ชื่อ-สกุล นายอชิรวิชัย โพละ
- หน่วยงาน งานพัฒนาหลักสูตร กองบริการการศึกษา

เรื่อง	การพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้วิจัย	ศศิธร เทพรังสาร, นงคราญ ใจดี และอชิรวิษญ์ โพละ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.วรรณกร พรประเสริฐ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพด้านความเหมาะสมของเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา และเพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย ประธานหลักสูตรและนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัย จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. แบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา มีค่าความเที่ยงตรง 0.95
2. ประธานหลักสูตรและนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัย มีความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$)

Title	The Development of Tool Supporting for Checking System of Programme Specification of the University of Phayao
Authors	Sasithorn Theprangsarn, Nongkran Jaidee and Achirawit Pola
Advisor	Dr.Wannakorn Phornprasert

Abstract

The purposes of this research were: 1) to develop and validate an assessment tool for checking accuracy of curriculum specification of the University of Phayao and 2) to measure user satisfaction toward the assessment tool for checking accuracy of curriculum specification of the University of Phayao. The sample group include 15 curriculum presidents and educators of University of Phayao. The instruments used for the research were: 1) An evaluation form for checking accuracy of curriculum specification of the University of Phayao and 2) A satisfaction questionnaire of the assessment tool for checking system of curriculum specification of the University of Phayao

Research findings are as follows :

1. Content validity of the assessment tool for checking accuracy of curriculum specification of the University of Phayao is 0.95 that was validated by experts.

2. The satisfaction of curriculum presidents and educators toward the assessment tool for checking accuracy of curriculum specification of the University of Phayao was at good level

(\bar{x} = 4.19)

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	8
แนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการวิจัย	9
ข้อมูลของหน่วยงานหรือองค์กร.....	25
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	87
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	91
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	92
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	92
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	94
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	98
การวิเคราะห์ข้อมูล	99
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	102
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	122
สรุปผลการวิจัย.....	122
การอภิปรายผล	123
ข้อเสนอแนะ.....	125
บรรณานุกรม	126
ภาคผนวก	127

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ผลการประเมินเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้อง รายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา.....	103
2 ผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบ ความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา.....	117
3 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ผลการประเมินความพึงพอใจของประธานหลักสูตร และนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัยที่มีต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบ ความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา.....	119
4 ผลการประเมินความพึงพอใจของประธานหลักสูตร และนักวิชาการศึกษา คณะ/วิทยาลัยที่มีต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้อง รายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา.....	120

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
1	หลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาตั้งแต่หลักสูตร พ.ศ. 2559 – พ.ศ. 2563 2
2	การดำเนินการจัดการข้อมูลหลักสูตรผ่านระบบ CHECO 3
3	ประเด็นการส่งคืนหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาให้ปรับแก้ไข 4

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิตามระดับคุณวุฒิของ แต่ละสาขา/สาขาวิชา โดยจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

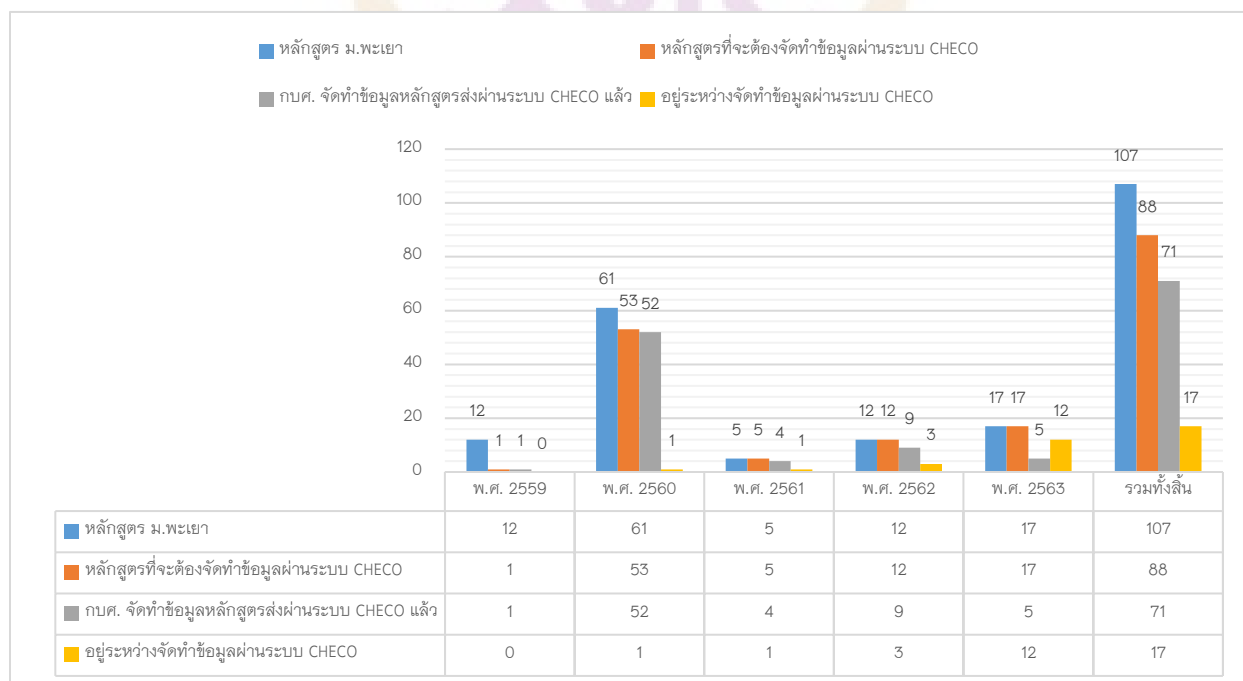
รายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specification) หมายถึง คำอธิบายภาพรวมของการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้บัณฑิตบรรลุผลการเรียนรู้ของหลักสูตรนั้นๆ โดยจะถ่ายทอดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาไปสู่การปฏิบัติในหลักสูตร ซึ่งแต่ละสถาบันอุดมศึกษาสามารถบรรจุเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระ เหมาะสมตรงกับความต้องการหรือเอกลักษณ์ของสถาบันฯ โดยคณาจารย์ผู้สอนจะต้องร่วมมือกันวางแผนและจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของหลักสูตรจะช่วยอธิบายให้นักศึกษาทราบว่าตนต้องเรียนวิชาอะไรบ้าง เข้าใจถึงวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนจุดประสงค์และประเมินผลที่จะทำให้มั่นใจว่าเมื่อเรียนสำเร็จแล้วจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งยังแสดงความสัมพันธ์ของหลักสูตรกับองค์ประกอบในการเรียนเพื่อนำไปสู่คุณวุฒิตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิ รายละเอียดของหลักสูตร จะช่วยให้นักศึกษาเลือกเรียนในหลักสูตรที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้และความต้องการของตนเองได้ รวมทั้งผู้ใช้บัณฑิตสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณารับสมัครเข้าทำงาน โดยรายละเอียดของหลักสูตร ประกอบด้วย 8 หมวดต่อไปนี้ หมวด 1 ข้อมูลทั่วไป หมวด 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร หมวด 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร หมวด 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและประเมินผล หมวด 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา หมวด 6 การพัฒนาคณาจารย์ หมวด 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร หมวด 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา มีพันธกิจหรือภารกิจในการสนับสนุนการผลิตบัณฑิตตามอัตลักษณ์บนฐานของความพึงพอใจ พร้อมก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียน โดยกองบริการการศึกษาประกอบด้วยหน่วยงานธุรการ งานทะเบียนนิสิต งานรับเข้าศึกษา งานประกันคุณภาพการศึกษา งานสนับสนุนวิชาการ งานพัฒนาระบบสารสนเทศทางวิชาการ และงานพัฒนาหลักสูตร โดยงานพัฒนาหลักสูตร

มีหน้าที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของรายละเอียดของหลักสูตร ให้ครบถ้วนตาม หัวข้อของรายละเอียดของหลักสูตร หัวข้อของระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับ/สาขาวิชา ของทุกคณะก่อนนำเสนอคณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัย คณะกรรมการกั่นกรองหลักสูตรของมหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยพิจารณา และก่อนนำเสนอ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของ หลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO)

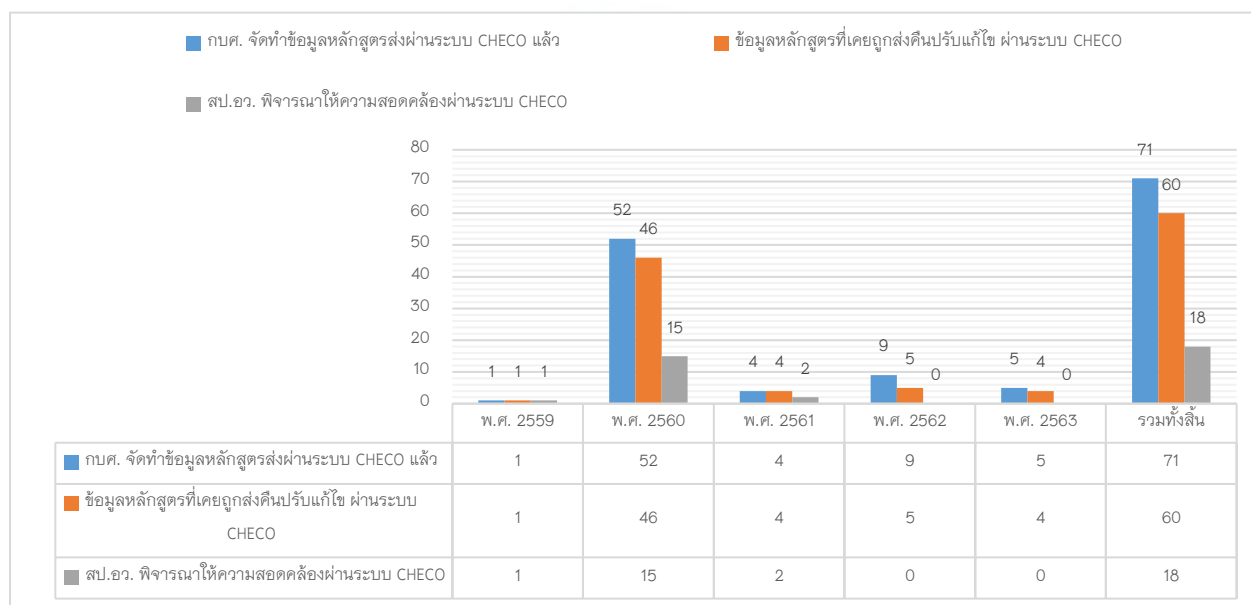
หลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาตั้งแต่หลักสูตร พ.ศ. 2559 – พ.ศ. 2563 ข้อมูล ณ วันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2563 โดยมีรายละเอียด ประกอบด้วย

- 1) หลักสูตรทั้งหมดของมหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 107 หลักสูตร
- 2) หลักสูตรที่จะต้องดำเนินการจัดส่งข้อมูลหลักสูตรผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของ หลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) จำนวน 88 หลักสูตร
- 3) หลักสูตรที่ดำเนินการจัดส่งข้อมูลหลักสูตรผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) แล้ว จำนวน 71 หลักสูตร
- 4) หลักสูตรที่กองบริการการศึกษาอยู่ระหว่างจัดทำข้อมูลหลักสูตรผ่านระบบพิจารณาความ สอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) จำนวน 17 หลักสูตร สามารถแสดง รายละเอียดดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 หลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาตั้งแต่หลักสูตร พ.ศ. 2559 – พ.ศ. 2563

หลักสูตรที่ดำเนินการจัดส่งข้อมูลหลักสูตรผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) แล้ว จำนวน 71 หลักสูตร กระทรวงการอุดมศึกษาฯ พิจารณาความสอดคล้องและออกรหัสหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว จำนวน 18 หลักสูตร ส่งคืนหลักสูตรผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) ให้มหาวิทยาลัยพะเยาปรับแก้ไข จำนวน 60 หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 84.50 ของหลักสูตรทั้งหมดที่ดำเนินการจำนวนจัดส่งข้อมูลหลักสูตรผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) ทั้งหมด และเป็นจำนวน 139 ครั้ง เฉลี่ยหลักสูตรละ 2.31 ครั้ง (ข้อมูล ณ วันที่ 26 กันยายน 2563) ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 การดำเนินการจัดการข้อมูลหลักสูตรผ่านระบบ CHECO

จากข้อมูลแผนภูมิที่ 2 ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ประเด็นสำคัญที่เป็นสาเหตุให้กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ส่งคืนหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาให้ปรับแก้ไข จำนวน 60 หลักสูตร ผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ข้อมูลผลงานทางวิชาการ (โดยให้เขียนเป็นไปตามรูปแบบบรรณานุกรม โดยระบุชื่อเจ้าของผลงาน ชื่อผลงาน ปีที่พิมพ์ แหล่งเผยแพร่ เลขที่ตีพิมพ์ หรือรายงานการประชุมที่สืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ ปีที่เผยแพร่ เดือนที่เผยแพร่ วันที่เผยแพร่ เลขหน้าที่ตีพิมพ์ หากเป็นหนังสือหรือตำรา โปรดระบุปี พ.ศ. ที่ตีพิมพ์ สถานที่จัดพิมพ์ และเลขหน้าที่ตีพิมพ์ และค่าน้ำหนักเกณฑ์ผลงานวิชาการ) จำนวน 89 ครั้ง

2) ความสอดคล้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตรในรูปแบบเล่ม (ทั้ง 8 หมวด และภาคผนวก) จำนวน 86 ครั้ง

3) ข้อมูลอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (คุณวุฒิ/สาขาวิชา/ปี พ.ศ. ที่สำเร็จการศึกษา ไม่สอดคล้องกันในหมวด 1 หมวด 3 และภาคผนวก ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร) จำนวน 82 ครั้ง

4) ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา จำนวน 50 ครั้ง

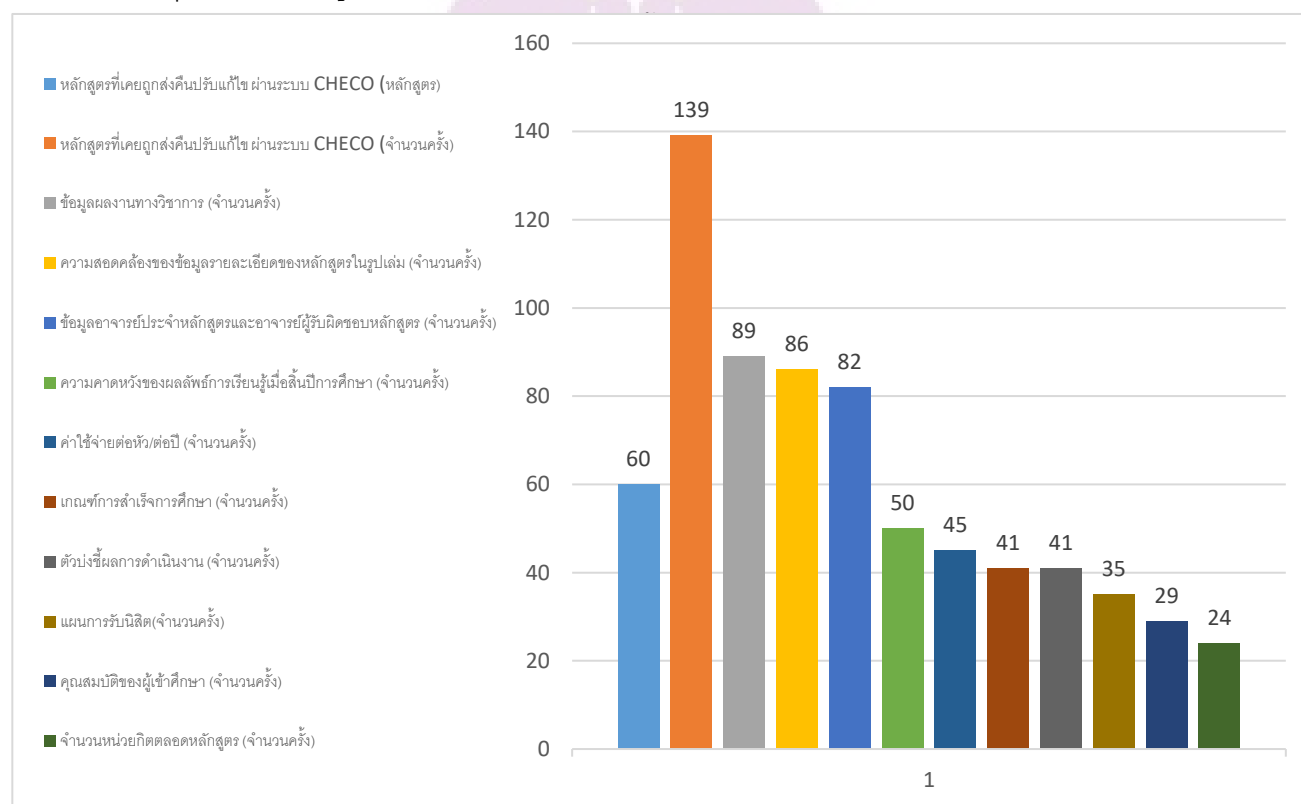
5) ค่าใช้จ่ายต่อหัว/ต่อปี จำนวน 45 ครั้ง

6) เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา จำนวน 41 ครั้ง

7) ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators) จำนวน 41 หลักสูตร

8) แผนการรับนิสิต จำนวน 35 ครั้ง

9) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา จำนวน 29 ครั้ง

แผนภูมิที่ 3 ประเด็นการส่งคืนหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาให้ปรับแก้ไข

โดยการส่งคืนหลักสูตรให้มหาวิทยาลัยพะเยาส่งผลให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมพิจารณาความสอดคล้องและออกเลขรหัสหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาล่าช้า และส่งผลกระทบต่อการศึกษา ที่ได้แจ้งสถานศึกษาทราบว่า หลักสูตรระดับอนุปริญญา/ปริญญาตรี ที่

จะกู้ยืมเงินได้ต้องผ่านพิจารณาความสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและได้รับรองการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรตามที่สภาศึกษารายงานในระบบฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา “CHE QA Online” และทำให้เกิดความล่าช้าในการรับรองคุณวุฒิของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จากสำนักงาน ก.พ. และการรับรองคุณวุฒิเพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จากสำนักงาน ก.ค.ศ.

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของรายละเอียดของหลักสูตรจึงสนใจที่จะทำการพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อให้รายละเอียด ของมหาวิทยาลัยพะเยามีความถูกต้อง ครบถ้วน ตามที่ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนด และเพื่อลดจำนวนการส่งคืนรายละเอียดของหลักสูตรให้มหาวิทยาลัยพะเยาแก้ไข โดยจะส่งผลให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมพิจารณาความสอดคล้องและออกเลขรหัสหลักสูตรให้แก่มหาวิทยาลัยพะเยาได้อย่างรวดเร็ว

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

คำถามการวิจัย

1. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมระดับใด

2. ความพึงพอใจต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพด้านความเหมาะสมของเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

2. เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1) ขอบเขตด้านเนื้อหา

- หลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา
- เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

พะเยา

- ความพึงพอใจต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

2) ขอบเขตด้านประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

2.1) ประชากร ได้แก่ ประธานหลักสูตร และนักวิชาการศึกษาคณะของมหาวิทยาลัยพะเยาที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วยไปด้วย กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ

2.2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประธานหลักสูตร และนักวิชาการศึกษาคณะมหาวิทยาลัยพะเยาที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วยไปด้วย กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ประธานหลักสูตร นักวิชาการศึกษา กลุ่มละ 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

3) ขอบเขตด้านตัวแปร

- ความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา
- ความพึงพอใจต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา ในด้านเนื้อหา และผลลัพธ์การใช้งาน

1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้อง หมายถึง แบบฟอร์มที่ใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตร เกี่ยวกับ หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและประเมินผล หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา หมวดที่ 6 การพัฒนา คณาจารย์ หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร และภาคผนวก

รายละเอียดของหลักสูตร หมายถึง คำอธิบายภาพรวมของการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้บัณฑิตบรรลุผลการเรียนรู้ของหลักสูตร โดยจะถ่ายทอดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาไปสู่การปฏิบัติในหลักสูตร ซึ่งแต่ละสถาบันอุดมศึกษาสามารถบรรจุเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระ เหมาะสมตรงกับความต้องการหรือเอกลักษณ์ของสถาบันฯ โดยคณาจารย์ผู้สอนจะต้องร่วมมือกันวางแผนและจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของหลักสูตรจะช่วยอธิบายให้นักศึกษา

ทราบว่าตนต้องเรียนวิชาอะไรบ้าง เข้าใจถึงวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลที่จะทำให้มั่นใจว่าเมื่อเรียนสำเร็จแล้วจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งยังแสดงความสัมพันธ์ของหลักสูตรกับองค์ประกอบในการเรียนเพื่อนำไปสู่คุณวุฒิตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิ รายละเอียดของหลักสูตร จะช่วยให้นักศึกษาเลือกเรียนในหลักสูตรที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้และความต้องการของตนเองได้ รวมทั้งผู้ใช้บัณฑิตสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณารับบัณฑิตเข้าทำงาน โดยรายละเอียดของหลักสูตร ประกอบด้วย 8 หมวดต่อไปนี้ หมวด 1 ข้อมูลทั่วไป หมวด 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร หมวด 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร หมวด 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและประเมินผล หมวด 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา หมวด 6 การพัฒนาคณาจารย์ หมวด 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร หมวด 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

การพัฒนาเครื่องมือ หมายถึง กระบวนการในการสร้างแบบฟอร์มที่ใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องของรายละเอียดของหลักสูตร โดยมีขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้ 1) วิเคราะห์ศึกษาเอกสารและที่ประชุมที่เกี่ยวข้อง 2) ออกแบบ 3) พัฒนาเครื่องมือ 4) การนำไปใช้ 5) การประเมินผล

ระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHECO) หมายถึง ระบบสารสนเทศที่มีวัตถุประสงค์ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการจัดส่งข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตรที่ได้รับการอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย ผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHECO) เพื่อให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาและตรวจสอบรายการข้อมูลหลักสูตรให้สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาาระดับอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง และแจ้งผลการพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรดังกล่าวผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHECO)

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกในทางที่ดีของประธานหลักสูตร นักวิชาการศึกษาคณะมหาวิทยาลัยพะเยาที่มีต่อการใช้เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา สามารถวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีลักษณะเป็นการวัดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยวัดความพึงพอใจในด้านเนื้อหา และผลลัพธ์การใช้งาน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาช่วยในการดำเนินการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรถูกต้องครบถ้วนตามรูปแบบที่ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนดไว้

2) เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาสามารถทำให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ลดจำนวนการส่งคืนหลักสูตรให้มหาวิทยาลัยแก้ไขได้

3) เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาสามารถช่วยให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณารับทราบการอนุมัติหลักสูตรได้อย่างรวดเร็ว

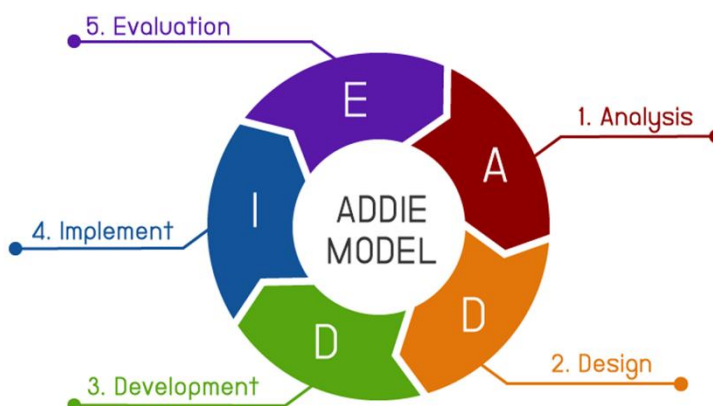
บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

2.1 แนวความคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการวิจัย (Concepts and Theories)

2.1.1. หลักการออกแบบ ADDIE Model

หลักการออกแบบของ ADDIE Model มีลำดับการพัฒนาเป็น 5 ขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปใช้ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งแต่ละขั้นตอนเป็น แนวทางที่มีลักษณะที่ยืดหยุ่นเพื่อให้สามารถนำไปสร้างเป็นเครื่องมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต 4 , 2561)

ADDIE Model เป็นระบบการออกแบบการสอน การออกแบบรูปแบบการสอนสวนมากในปัจจุบันเป็นลักษณะที่เปลี่ยนแปลงมาจาก ADDIE Model รูปแบบอื่นไม่ว่าจะเป็น Dick & Carey, Kemp ISD Model สิ่งหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในการปรับปรุงรูปแบบคือการใช้หรือเริ่มจากรูปแบบดั้งเดิม ซึ่งนี้เป็นแนวคิดที่ยอมรับกันมาอย่างต่อเนื่องหรือเป็นข้อมูลสะท้อนที่ได้รับเพื่อการพัฒนาในรูปแบบในขณะทีวัสดุการสอนถูกสร้างขึ้น รูปแบบนี้พยายามทำให้ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายโดยการเขาใจปัญหาที่ต้องการแก้ไข ทฤษฎีการเรียนรู้การสอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการออกแบบวัสดุ หรือสื่อการเรียนรู้การสอน ตัวอย่างเช่น ทฤษฎี Behaviorism, Constructivism, Social Learning และ Cognitivism ทฤษฎีเหล่านี้ช่วยในการสร้างรูปแบบและกำหนดสื่อการสอน ใน ADDIE model แต่ละขั้นตอนจะมีผลลัพธ์ที่จะนำไปสู่ขั้นตอนต่อไป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ขั้นวิเคราะห์ (Analysis Phase)

ในขั้นนี้เป็นการทำความเข้าใจปัญหาการเรียนการสอน เป้าหมายของรูปแบบการสอนและวัตถุประสงค์ที่จะสร้างขึ้นตลอดจนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และความรู้พื้นฐานและทักษะของผู้เรียนที่จำเป็นต้องมี โดยพิจารณาจากคำถามเพื่อการวิเคราะห์ดังนี้

- 1.1 ใครคือกลุ่มเป้าหมายและเขาต้องมีคุณลักษณะอย่างไร
- 1.2 ระบุพฤติกรรมใหม่ที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นกับผู้เรียน
- 1.3 มีข้อจำกัดในการเรียนรู้ที่มีอยู่อะไรบ้าง
- 1.4 อะไรที่เป็นทางเลือกสำหรับการเรียนรู้ที่มีอยู่บ้าง
- 1.5 หลักการสอนที่พิจารณาเป็นแบบไหน อย่างไร
- 1.6 มีช่วงเวลาการพัฒนาเป็นอย่างไร

2. การออกแบบ (Design Phase)

ขั้นตอนการออกแบบประกอบด้วย การสร้างจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดเครื่องมือวัดประเมินผล แบบฝึกหัด เนื้อหา วางแผนการสอน และเลือกสื่อการสอน ขั้นตอนการออกแบบควรจะทำอย่างเป็นระบบและมีเฉพาะเจาะจง โดยความเป็นระบบนี้หมายถึงตรรกะ มีระเบียบแบบแผนของการจำแนก การพัฒนา และการประเมินแผนยุทธวิธีที่วางไว้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย สำหรับความเฉพาะเจาะจงหมายถึงแต่ละองค์ประกอบของการออกแบบรูปแบบการสอนจะต้องเอาใจใส่ทุกรายละเอียด ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- 2.1 จำแนกเอกสารของการออกแบบการสอนให้เป็นหมวดหมู่ทั้งด้านเทคนิคยุทธวิธีในการออกแบบการสอนและสื่อ
- 2.2 กำหนดยุทธศาสตร์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่คาดหวังในแต่ละกลุ่ม (cognitive, affective, psychomotor)
- 2.3 สร้างสตอรี่บอร์ด
- 2.4 ออกแบบ User interface และ User Experiment
- 2.5 สร้างสื่อต้นแบบ

3. ขั้นการพัฒนา (Development Phase)

ขั้นตอนการพัฒนาคือขั้นที่ผู้ออกแบบสร้างสวนต่างๆ ที่ได้ออกแบบไว้ในขั้นของการออกแบบซึ่งครอบคลุมการ สร้างเครื่องมือวัดประเมินผล สร้างแบบฝึกหัด สร้างเนื้อหา และการพัฒนาโปรแกรมสำหรับสื่อการสอน เมื่อเรียบรอยทำการทดสอบเพื่อหาข้อผิดพลาดเพื่อนำผลไปปรับปรุงแก้ไข

4. ขั้นการนำดำเนินการ (Implementation Phase)

ขั้นตอนการดำเนินการนี้ หมายถึงขั้นของการสอนโดยอาจจะเป็นรูปแบบชั้นเรียน การฝึกอบรม หรือห้องทดลอง หรือรูปแบบการเรียนการสอนที่ไซคอมพิวเตอร์ โดยจุดมุ่งหมายของขั้นตอนนี้ คือ

การสอนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะต้องให้การส่งเสริมความเข้าใจของผู้เรียนสนับสนุนการเรียนรู้รอบรู้ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่ตั้งไว้

5. ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation Phase)

ขั้นตอนการประเมินผลประกอบด้วยสองส่วนคือการประเมินผลรูปแบบ (Formative) และการประเมินผลในภาพรวม (Summative) การประเมินผลรูปแบบคือการนำเสนอในแต่ละขั้นของ ADDIE Process ซึ่งเป็นการประเมินผลเพื่อพัฒนา และการประเมินผลในภาพรวมจะทำเมื่อการสอนเสร็จสิ้นเพื่อประเมินผลประสิทธิผลการสอนทั้งหมดของข้อมูลจากการประเมินผลรวมโดยปกติมักจะถูกใช้เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับรูปแบบการสอน

(กิดานนท์ มลิตทอง, 2540) ได้กล่าวว่า หลักการออกแบบของ ADDIE Model เป็นกระบวนการพัฒนารูปแบบการสอนที่นักออกแบบการเรียนการสอนและนักพัฒนาการฝึกอบรมนิยมใช้กัน ซึ่ง ADDIE Model มีลำดับการพัฒนาเป็น 5 ขั้น ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปใช้ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งแต่ละขั้นตอนเป็นแนวทางที่มีลักษณะที่ยืดหยุ่นเพื่อให้สามารถนำไปสร้างเป็นเครื่องมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(ครูบ้านนอก, 2552) ได้กล่าวว่า หลักการออกแบบของ ADDIE Model มีขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์ (Analysis) ประกอบด้วย รายละเอียดแต่ละส่วน ประกอบด้วย

- 1) การกำหนดหัวเรื่องและวัตถุประสงค์ทั่วไป
- 2) การวิเคราะห์ผู้เรียน
- 3) การวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 4) การวิเคราะห์เนื้อหา

2. ขั้นตอนการออกแบบ (Design) ประกอบด้วยรายละเอียดแต่ละส่วน ดังนี้

1) การออกแบบ Courseware (การออกแบบบทเรียน) ซึ่งจะประกอบด้วยส่วนต่างๆ ได้แก่ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา แบบทดสอบก่อนบทเรียน (Pre-test) สื่อ กิจกรรมวิธีการนำเสนอ และแบบทดสอบหลังบทเรียน (Post-test)

2) การออกแบบผังงาน (Flowchart) และการออกแบบบทดำเนินเรื่อง (Storyboard) (ขั้นตอนการเขียนผังงานและสตอรี่บอร์ดของ อลาสซี่)

3) การออกแบบหน้าจอภาพ (Screen Design) การออกแบบหน้าจอภาพ หมายถึง การจัดพื้นที่ของจอภาพเพื่อใช้ในการนำเสนอเนื้อหา ภาพ และส่วนประกอบอื่นๆ สิ่งที่ต้องพิจารณามี ดังนี้

- 3.1 การกำหนดความละเอียดภาพ (Resolution)
- 3.2 การจัดพื้นที่แต่ละหน้าจอภาพในการนำเสนอ
- 3.3 การเลือกรูปแบบและขนาดของตัวอักษรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

3.4 การกำหนดสี ได้แก่ สีของตัวอักษร (Font Color) ,สีของฉากหลัง (Background) , สีของส่วนอื่น ๆ

3.5 การกำหนดส่วนอื่นๆ ที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้บทเรียน

3. ขั้นการพัฒนา (Development) (ขั้นตอนการสร้าง/เขียนโปรแกรมและผลิตเอกสารประกอบการเรียน) ประกอบด้วยรายละเอียดแต่ละส่วน ดังนี้

1) การเตรียมการ เกี่ยวกับองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 การเตรียมข้อความ

1.2 การเตรียมภาพ

1.3 การเตรียมเสียง

1.4 การเตรียมโปรแกรมจัดการบทเรียน

2) การสร้างบทเรียน หลังจากได้เตรียมข้อความ ภาพ เสียง และส่วนอื่น เรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปเป็นการสร้างบทเรียนโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์จัดการ เพื่อเปลี่ยนสตอรี่บอร์ดให้กลายเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

3. การสร้างเอกสารประกอบการเรียน

หลังจากสร้างบทเรียนเสร็จสิ้นแล้ว ในขั้นตอนต่อไปเป็นการตรวจสอบและทดสอบความสมบูรณ์ขั้นต้นของบทเรียน

4. ขั้นการนำไปใช้ (Implementation) การนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ไปใช้ โดยใช้กับกลุ่มตัวอย่างมา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของบทเรียนในขั้นต้น หลังจากนั้น จึงทำการปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียน และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและประสิทธิภาพ

5. ขั้นการประเมินผล (Evaluate) คือ การเปรียบเทียบกับการเรียนการสอนแบบปกติ โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม เรียนด้วยบทเรียนที่สร้างขึ้น 1 กลุ่ม และเรียนด้วยการสอนปกติอีก 1 กลุ่ม หลังจากนั้นจึงให้ผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม ทำแบบทดสอบชุดเดียวกัน และแปลผลคะแนนที่ได้ สรุปเป็นประสิทธิภาพของบทเรียน

สรุปได้ว่า การพัฒนาและการออกแบบเครื่องมือหรือนวัตกรรมใดๆ นั้นจำเป็นต้องอาศัยหลักการแนวคิดทฤษฎีในพัฒนาและออกแบบ ซึ่งการพัฒนาเครื่องมือหรือนวัตกรรมต่างๆควรพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน ผู้วิจัยจึงได้สังเกตเห็นแล้วว่า หลักการออกแบบของ ADDIE Model แต่ละขั้นตอนเป็นแนวทางที่มีลักษณะที่ยืดหยุ่นเพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสร้างพัฒนาเครื่องมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2 แบบสอบถาม

แบบสอบถาม หมายถึง รูปแบบของคำถามเป็นชุดๆ ที่ได้ถูกรวบรวมไว้อย่างมีหลักเกณฑ์และเป็นระบบ เพื่อใช้วัดสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการจะวัดจากกลุ่มตัวอย่างหรือประชากรเป้าหมายให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง ทั้งในอดีต ปัจจุบันและการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต แบบสอบถามประกอบด้วยรายการคำถามที่สร้างอย่าง ประณีต เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือข้อเท็จจริง โดยส่งให้กลุ่มตัวอย่างตามความสมัครใจ การใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น การสร้างคำถามเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้วิจัย เพราะว่าผู้วิจัยอาจไม่มีโอกาสได้พบปะกับผู้ตอบแบบสอบถามเพื่ออธิบายความหมายต่าง ๆ ของข้อคำถามที่ ต้องการเก็บรวบรวม

แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือวิจัยชนิดหนึ่งที่ถูกนิยมใช้กันมาก เพราะการเก็บรวบรวมข้อมูลสะดวก และสามารถใช้วัดได้อย่างกว้างขวาง การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามสามารถทำได้ด้วยการสัมภาษณ์หรือให้ ผู้ตอบด้วยตนเอง

1. หลักการสร้างแบบสอบถาม

- 1) สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย 2) ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับผู้ตอบ 3) ใช้ข้อความที่สั้น กระชับ ได้ใจความ 4) แต่ละคำถามควรมีเพียงประเด็นเดียว 5) หลีกเลี่ยงการใช้ประโยคปฏิเสธซ้อน 6) ไม่ควรใช้คำย่อ 7) หลีกเลี่ยงการใช้คำที่เป็นนามธรรมมาก 8) ไม่ชี้้นำการตอบให้เป็นไปแนวทางใดแนวทางหนึ่ง 9) หลีกเลี่ยงคำถามที่ทำให้ผู้ตอบเกิดความลำบากใจในการตอบ 10) คำตอบที่มีให้เลือกต้องชัดเจนและครอบคลุมคำตอบที่เป็นไปได้ 11) หลีกเลี่ยงคำที่สื่อความหมายหลายอย่าง 12) ไม่ควรเป็นแบบสอบถามที่มีจำนวนมากเกินไป ไม่ควรให้ผู้ตอบใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามนานเกินไป 13) ข้อคำถามควรมีประเด็นที่เฉพาะเจาะจงตามเป้าหมายของการวิจัย 14) คำถามต้องน่าสนใจสามารถกระตุ้นให้เกิดความอยากตอบ (พิชญ์สินี, 2559)

2. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างแบบสอบถาม
- 2) ระบุเนื้อหาหรือประเด็นหลักที่จะถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่จะประเมิน
- 3) กำหนดประเภทของคำถามโดยอาจจะเป็นคำถามปลายเปิดหรือปลายปิด
- 4) ร่างแบบสอบถาม โครงสร้างแบบสอบถามอาจแบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น/ข้อมูลทั่วไป
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลหลักเกี่ยวกับเรื่องที่จะถาม
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ
5. ตรวจสอบข้อคำถามว่าครอบคลุมเรื่องที่จะวัดตามวัตถุประสงค์หรือไม่
6. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเนื้อหาและภาษาที่ใช้

7. ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อดูความเป็นปรนัย ความเชื่อมั่นและเพื่อประมวลเวลาที่ใช้
8. ปรับปรุงแก้ไข
9. จัดพิมพ์และทำคู่มือ

3. รูปแบบของแบบสอบถาม

แบ่งรูปแบบของแบบสอบถามได้ 2 แบบ คือ

1) แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Form) แบบสอบถามแบบนี้ไม่ได้กำหนดคำตอบไว้ให้ผู้ตอบสามารถเขียนตอบหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระด้วยคำพูดของตนเองคล้ายกับข้อสอบแบบอัตนัย

2) แบบสอบถามแบบปลายปิด (Closed-ended Form) แบบสอบถามแบบนี้ประกอบด้วยข้อคำถาม และตัวเลือก (คำตอบ) ซึ่งตัวเลือกนี้สร้างขึ้นโดยคาดว่าผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้ตามต้องการ และมีอย่างเพียงพอเหมาะสม แบบสอบถามแบบนี้สร้างยาก ใช้เวลาในการสร้างมากกว่าแบบสอบถามแบบปลายเปิด แต่ผู้ตอบตอบง่าย สะดวกรวดเร็ว นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปวิเคราะห์ สรุปผลได้ง่ายอีกด้วย แบ่งได้เป็น 4 แบบ ดังนี้

2.1 แบบเติมคำสั้นๆ ในช่องว่าง (Short Answer) แบบสอบถามแบบนี้ให้ผู้ตอบเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ให้ควรกำหนดขอบเขตคำถามให้ ชัดเจนจำเพาะเจาะจงลงไป หากสร้างคำถามไม่ชัดเจนอาจทำให้ผู้ตอบตีความหมายของคำถามไปคนละ เรื่องและตอบไม่ไปในทางเดียวกัน

2.2 แบบจัดอันดับความสำคัญ (Rank Order) แบบสอบถามแบบนี้ต้องการให้ผู้ตอบตอบข้อที่เห็นว่าสำคัญโดยเรียงอันดับความสำคัญ จากมากไปหาน้อยตามความรู้สึกของผู้ตอบ

2.3 แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นการสร้างรายการของข้อความ (List of Statement) ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับคุณลักษณะของพฤติกรรม (Behavior Traits) หรือการปฏิบัติ (Performance) แต่ละรายการจะถูกประเมินหรือชี้ว่ามีหรือไม่มี (all or none) การตรวจสอบรายการนิยมนำไปใช้ในการประเมินความสนใจของผู้เรียน เจตคติกิจกรรม ทักษะ และคุณลักษณะส่วนตัว ฯลฯ

การสร้างแบบตรวจสอบรายการ 1) กำหนดลักษณะของสิ่งที่จะประเมินหรือตรวจสอบ 2) กำหนดและอธิบายการกระทำหรือพฤติกรรมที่ชัดเจนที่บ่งชี้คุณลักษณะของสิ่งที่จะประเมิน 3) เขียนรายการ (ข้อความ) ที่บ่งชี้การกระทำ หรือพฤติกรรม และตรวจสอบว่า รายการนั้น ชัดเจนซ้ำซ้อนกับรายการอื่นหรือไม่ 4) จัดเรียงรายการที่แสดงลำดับของการกระทำหรือพฤติกรรม 5) นำไปทดลองกับสถานการณ์จริงและนำมาปรับปรุงแก้ไข

ข้อดีของแบบตรวจสอบรายการ 1) สามารถนำไปใช้สังเกตพฤติกรรม หรือการปฏิบัติได้อย่างละเอียดชัดเจน 2) ประเมินพฤติกรรม หรือการปฏิบัติเป็นรายบุคคลสามารถนำไปปรับปรุงได้ดี

ข้อจำกัดของแบบตรวจสอบรายการ 1) การสร้างรายการต้องบ่งชี้พฤติกรรมหรือการกระทำที่ชัดเจน ต้องสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันระหว่างผู้ประเมิน 2) ผู้ประเมินต้องคลุกคลีกับนักเรียน การประเมินถึงจะเชื่อถือได้และถูกต้อง 3) ใช้เวลาในการประเมินผล

2.4 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

มาตราส่วนประมาณค่าเป็นเครื่องมือในการประเมินผลที่ทั้งครูใช้ในการประเมินนักเรียน และนักเรียนใช้ในการประเมินหรือพิจารณาตนเองหรือสิ่งอื่นๆ ใช้ทั้งการประเมินการปฏิบัติกิจกรรม ทักษะต่างๆ และพฤติกรรมด้านจิตพิสัย เช่น เจตคติแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสนใจ ฯลฯ มาตราส่วนประมาณค่าแตกต่างจากแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตรงที่แบบตรวจสอบรายการต้องการทราบว่า มีหรือไม่มีในเรื่องนั้นแต่มาตราส่วนประมาณค่าต้องการทราบละเอียดยิ่งกว่านั้น กล่าวคือ ต้องการทราบว่า มีเพียงใดในการประเมินผลภาคปฏิบัติจะใช้มาตราส่วนประมาณค่าประเมินทั้งด้านกระบวนการ (Process) และผลที่ได้จากการปฏิบัติหรือผลผลิต (Product)

ลักษณะของมาตราส่วนประมาณค่ามาตราส่วนประมาณค่ามีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

- 1) ผู้ตอบหรือผู้ประเมินจะต้องพิจารณาตอบตามความคิดเห็น เหตุผล สภาพความเป็นจริงเพียงคำตอบเดียวจากระดับความเข้มข้นที่กำหนดให้พิจารณาตั้งแต่ 3 ระดับขึ้นไป
- 2) ส่วนที่พิจารณาประเมิน หรือมาตราส่วน (Scale) เป็นค่าต่อเนื่อง (Continuous)
- 3) ระดับที่ให้พิจารณาประเมินอาจเป็นชนิดที่มีทั้งด้านบวกและด้านลบในข้อเดียวกัน หรือมีเฉพาะด้านบวก หรือมีเฉพาะด้านลบโดยที่อีกด้านหนึ่งเป็นศูนย์หรือระดับน้อยมาก
- 4) อาจสร้างให้มีลักษณะเชิงนิมาน (Positive) หรือลักษณะเชิงนิเสธ (Negative)
5. สามารถแปลงผลการพิจารณา หรือประเมิน ให้อยู่ในรูปของข้อความให้เป็นคะแนนได้

การสร้างมาตราส่วนประมาณค่าดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 1) กำหนดลักษณะของสิ่งที่จะวัดหรือตรวจสอบ
 - 2) กำหนดและอธิบายสิ่งที่จะวัด (เช่น พฤติกรรม เจตคติ ฯลฯ) ที่ชัดเจนที่บ่งชี้คุณลักษณะของสิ่งที่จะวัด
 - 3) เลือกรูปแบบของมาตราส่วนประมาณค่าว่าจะใช้แบบใดจึงจะเหมาะสมมากที่สุด
 - 4) เขียนข้อความที่จะวัดแต่ละข้อ
 - 5) นำไปทดลองใช้ และปรับปรุง
- ข้อดีของมาตราส่วนประมาณค่า

ชัดเจน

1. สามารถนำไปใช้วัดหรือสังเกตพฤติกรรม หรือการปฏิบัติได้อย่างละเอียด

2) สามารถนำผลการประเมินไปพิจารณาปรับปรุงได้ดี

ข้อจำกัดของมาตราส่วนประมาณค่า

1) ในการประเมินเป็นรายบุคคลโดยใช้การสังเกต จะใช้เวลามาก

2) บางครั้งตัดสินใจพิจารณาได้ยาก

3. ลักษณะของข้อคำถามที่ดี ควรมีลักษณะ ดังนี้

1) ไม่ควรสั้นหรือยาวเกินไป ควรใช้ข้อความเหมาะสมกะทัดรัด และตรงจุด

2) ข้อความหรือภาษาที่ใช้ต้องแจ่มชัด เข้าใจง่ายผู้สร้างแบบสอบถามจะต้องระมัดระวังในเรื่องเหล่านี้คือ

2.1 หลีกเลี่ยงคำถามที่เป็นปฏิเสธ หรือปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ

2.2 ชี้ให้เห็นคำที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษ เพื่อให้ผู้ตอบตีความได้ถูกต้อง ตรงจุด

2.3 ไม่ควรใช้คำเน้น เช่น บ่อยๆ เสมอ ทันที ฯลฯ

2.4 ไม่ควรใช้คำ ที่มีความหมายหลายอย่างเพราะผู้ตอบอาจจะตีความได้ไม่เหมือนกัน

3) ไม่ใช้คำถามถามนำ หรือเสนอแนะคำตอบ

4) ไม่ถามในเรื่องที่รู้แล้ว หรือถามในสิ่งที่วัดได้ด้วยวิธีอื่น เช่น จากการสังเกต จากเอกสารรายงาน เป็นต้น

เอกสารรายงาน เป็นต้น

5) ไม่ถามในเรื่องที่เป็นความลับ หรือค่อนข้างเป็นเรื่องส่วนตัวมากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้ตอบตอบไม่ตรงกับความจริง

6) ข้อคำถามต้องเหมาะสมกับผู้ตอบ คือ ต้องคำนึงถึงระดับการศึกษาความสามารถสติปัญญาอายุ ความสนใจ ฯลฯ

7) ข้อคำถามข้อหนึ่ง ๆ ควรถามเพียงปัญหาเดียว เพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนและตรงจุด

8) คำตอบ หรือตัวเลือกในข้อคำถามแบบปลายปิดควรมีมากพอ หรือให้เหมาะสมกับข้อ

คำถามนั้น

9. คำตอบที่ได้จากแบบสอบถาม ควรจะสามารถแปลงออกมาในรูปของปริมาณ และใช้สถิติอธิบายข้อเท็จจริงได้

4. ข้อดีและข้อจำกัดของแบบสอบถาม

ข้อดี 1) สร้างได้ง่ายใช้สะดวก 2) ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย 3) คำตอบสามารถนำมาวิเคราะห์และสรุปผลได้ง่าย 4) สามารถเก็บข้อมูลที่อยู่ห่างไกลกระจายกันได้โดยอาศัยระบบการสื่อสารทางไปรษณีย์ 5) สามารถเก็บข้อมูลได้เป็นจำนวนมาก

ข้อจำกัด 1) ใช้ได้ดีกับผู้ที่สามารถอ่านออกเขียนได้ถ้าผู้ตอบอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้หรือมีปัญหาด้านการอ่านและเขียนก็ควรใช้วิธีการสัมภาษณ์ 2) แบบสอบถามที่ดีสร้างได้ยากแบบตรวจสอบรายการจะใหม่ ประเมินหรือตัดสินว่า มีหรือไม่มี (Yes or No) แบบตรวจสอบรายการจะไม่ใช้ในการประเมินที่มีระดับหรือความถี่ของสิ่งที่เกิดขึ้น นอกจากนี้แบบตรวจสอบรายการสามารถใช้ประเมินผลรวม (Products) เช่น ประเมินคุณลักษณะของนักเรียน ประเมินบุคลิกภาพ ประเมินการปรับตัว

4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เมื่อได้สร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลแล้วเครื่องมือต้องมีคุณภาพที่ดี เพื่อข้อมูลที่เก็บรวบรวมวิเคราะห์ แล้วนำเสนอข้อมูลมีความน่าเชื่อถือเมื่อนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจผิดพลาดน้อยที่สุด คุณภาพของเครื่องมือ รวบรวมพิจารณาคุณลักษณะ ดังนี้ (พิชญ์สินี, 2559)

- 1) ความเที่ยงตรง (Validity)
- 2) ความเชื่อมั่น (Reliability)
- 3) ความยากง่ายและอำนาจจำแนก (Difficulty and Discrimination)
- 4) ความเป็นปรนัย (Objectivity)
- 5) ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency)
- 6) ความไว (Sensitivity)
- 7) ความเป็นมิติเดียว (Unidimensionality)
- 8) ความง่ายในการใช้ (Simplicity)

คุณลักษณะของเครื่องมือที่ดี 8 ประการข้างต้น ความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่น เป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งของเครื่องมือวิจัย ส่วนอีก 6 คุณลักษณะ จะเป็นคุณลักษณะรอง ดังนั้น การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยทุกสาขาวิชาจึงเน้นให้ความสำคัญกับการหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น

5. การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงด้วยวิธีการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง

เป็นการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาหรือจุดประสงค์หรือวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม หรือการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามรายข้อกับวัตถุประสงค์หรือจุดประสงค์ที่ต้องการวัด จะใช้สูตร IOC (Index of Item-Objective Congruence) ซึ่งเครื่องมือรวบรวมข้อมูลที่สร้างขึ้นเอง ก่อนนำไปใช้ต้องมีการหาคุณภาพของเครื่องมือรวบรวมข้อมูล เบื้องต้นอย่างง่าย ๆ ดังนี้ (พิชญ์สินี, 2559)

1) นำเครื่องมือรวบรวมข้อมูลกับวัตถุประสงค์ให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รู้ด้านการวัดผลและเนื้อหา 3-5 คน พิจารณาว่าเครื่องมือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยกำหนดคะแนนความเห็น ดังนี้

+1	แน่ใจว่าข้อคำถามของเครื่องมือนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
0	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามของเครื่องมือนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 แน่ใจว่าข้อคำถามของเครื่องมือนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

นำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณจากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างเครื่องมือนั้นกับวัตถุประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. กำหนดเกณฑ์การยอมรับว่าเครื่องมือนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์จากค่า IOC ถ้ามีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ควรใช้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถ้ามีผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ควรใช้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป
3. จัดทำแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินพร้อมข้อเสนอแนะ
4. นำเครื่องมือรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาทำการวิเคราะห์

สรุปได้ว่า การพัฒนาแบบสอบถามในการวิจัยควรออกแบบแบบสอบถามและกำหนดรูปแบบของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง และผ่านการตรวจสอบเพื่อให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ จากผู้เชี่ยวชาญ

2.1.3 ความพึงพอใจ

1. ความหมายความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของความพึงพอใจ (Product) โดยมีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายทรรศนะด้วยกัน ซึ่งพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542, หน้า 775) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นเรื่องของความรู้สึกที่มีความรู้สึกของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติอยู่และความพึงพอใจจะส่งผลต่อ วยในการปฏิบัติงานอย่างไรก็ดี ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลไม่มีวันสิ้นสุด เปลี่ยนแปลงได้เสมอตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อมบุคคลจึงมีโอกาสที่จะไม่พึงพอใจในสิ่งที่เคยพึงพอใจมาแล้ว ฉะนั้นผู้บริหารจำเป็นจะต้องสำรวจตรวจสอบความพึงพอใจในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรตลอดไป ทั้งนี้เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายขององค์กรหรือหน่วยงานที่ตั้งไว้

สายจิตกร (2546) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ถ้าเมื่อใดที่สิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการหรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางบวกแต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสิ่งใดสร้างความรู้สึกผิดหวังไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบเป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

สุภาลักษณ์ ชัยอนันต์ (2540) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวที่รู้สึกเป็นสุขหรือยินดีที่ได้รับการตอบสนองความต้องการในสิ่งที่ขาดหายไป หรือสิ่งที่ไม่ทำให้เกิดความไม่สมดุล ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมที่จะแสดงออกของบุคคล ซึ่งมีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมใดๆ นั้น

อรรถพร (2546) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทัศนคติหรือระดับความพึงพอใจของบุคคลต่อกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมนั้นๆ โดยเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ค่านิยมและประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ ระดับของความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อกิจกรรมนั้นๆ สามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นได้

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นเรื่องของความรู้สึกที่มีความสุขของบุคคลที่มีต่อการทำงานที่ปฏิบัติอยู่และความพึงพอใจจะส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามความพึงพอใจของแต่ละบุคคลไม่มีวันสิ้นสุด เปลี่ยนแปลงได้เสมอตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อมบุคคลจึงมีโอกาสที่จะไม่พึงพอใจในสิ่งที่เคยพึงพอใจมาแล้ว และอาจหมายถึงความรู้สึกที่ดี หรือเจตคติที่ดีต่อการกระทำของบุคคลหรือการทำงานนั้นๆ ไม่มีวันสิ้นสุด สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลาและสภาพแวดล้อม

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

นักวิชาการได้พัฒนาทฤษฎีที่อธิบายองค์ประกอบของความพึงพอใจและอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับปัจจัยอื่น ๆ ไว้หลายทฤษฎี ดังนี้

โคร์ แมน Korman, A.K., 1977 (อ้างอิงในสมศักดิ์ คงเทียง และอัญชลี โพธิ์ทอง, 2542 หน้า161-162) ได้จำแนกทฤษฎีความพึงพอใจในงานออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ทฤษฎีการสนองความต้องการ กลุ่มนี้ถือว่าความพึงพอใจ ในงานเกิดจากความต้องการส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อผลที่ได้รับจากงาน กับการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายส่วนบุคคล

2. ทฤษฎีการอ้างอิงกลุ่ม ความพึงพอใจในงานมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณลักษณะของงานตามความปรารถนาของกลุ่มซึ่ง สมาชิกให้กลุ่มเป็นแนวทางในการประเมินผลการทำงาน

มัม พอร์ด Manford, E., 1972 (อ้างอิงใน สมศักดิ์ คงเทียง และอัญชลี โพธิ์ทอง, 2542 หน้า162) ได้จำแนกความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจงานจากผลการวิจัยออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มความต้องการทางด้านจิตวิทยา กลุ่มนี้ได้แก่ Maslow, A.H. , Herzberg, F และ Likert R. โดยมองความพึงพอใจงานเกิดจากความต้องการของบุคคลที่ต้องการความสำเร็จของ งานและความต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น

2. กลุ่มภาวะผู้นำมองความพึงพอใจงานจากรูปแบบและการปฏิบัติของผู้นำที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา กลุ่มนี้ได้แก่ Blake R.R., Mouton J.S. และ Fiedler R.R.

3. กลุ่มความพยายามต่อตารางวัล เป็นกลุ่มที่มองความพึงพอใจจากรายได้ เงินเดือน และผลตอบแทนอื่น ๆ กลุ่มนี้ ได้แก่ กลุ่มบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ (Manchester Business School)

4. กลุ่มอุดมการณ์ทางการจัดการมองความพึงพอใจจากพฤติกรรมกรรมการบริหารงานขององค์กร ได้แก่ Crozier M. และ Coulder G.M.

5. กลุ่มเนื้อหาของงานและการออกแบบงาน ความพึงพอใจงานเกิดจากเนื้อหาของตัวงาน กลุ่มแนวคิดนี้มาจากสถาบันทาวิสตอค (Tavistock Institute) มหาวิทยาลัยลอนดอนทฤษฎี

ทฤษฎีสองปัจจัย (Two Factor Theory) เป็นทฤษฎีที่ Frederick K. Herzberg ได้ศึกษาทำการวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานของบุคคลเขาได้ศึกษาถึงความต้องการของคนในองค์การหรือการจูงใจจากการทำงาน โดยเฉพาะเจาะจง โดยศึกษาว่าคนเราต้องการอะไรจากงานคำตอบก็คือ บุคคลต้องการความสุขจากการทำงานซึ่ง สรุปได้ว่า ความสุขจากการทำงานนั้นเกิดมาจากความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในงานที่ทำ โดยความพึงพอใจหรือความไม่พึงพอใจในงานที่ทำนั้นไม่ได้มาจากกลุ่มเดียวกัน แต่มีสาเหตุมาจากปัจจัยสองกลุ่ม คือ ปัจจัยจูงใจ (Motivational Factors) และปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยสุขศาสตร์ (Maintenance or Hygiene Factors)

1. ปัจจัยจูงใจ (Motivational Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง เพื่อจูงใจให้คนชอบและรักงานที่ปฏิบัติเป็นตัวกระตุ้น ทำให้เกิดความพึงพอใจให้แก่บุคคลในองค์การให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะเป็นปัจจัยที่สามารถตอบสนองความต้องการภายในของบุคคลได้ด้วยอัน ได้แก่

1.1 ความสำเร็จในงานที่ทำของบุคคล (Achievement) หมายถึงการที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้น และประสบความสำเร็จอย่างดี เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น เมื่อผลงานสำเร็จจึงเกิดความรู้สึกพอใจและปลื้มในผลสำเร็จของงานนั้น ๆ

1.2 การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition) หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือไม่จากผู้บังคับบัญชา จากเพื่อน จากผู้มาขอรับคำปรึกษาหรือ จากบุคคลในหน่วยงาน การยอมรับนี้อาจจะอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชยแสดงความยินดี การให้กำลังใจ หรือการแสดงออกอื่นใดที่ก่อให้เกิดเห็นถึงการยอมรับในความสามารถ เมื่อได้ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดบรรลุผลสำเร็จ การยอมรับนับถือจะแฝงอยู่กับความสำเร็จในงานด้วย

1.3 ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ (The Work Itself) หมายถึงงานที่น่าสนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทำทลายให้ลงมือทำ หรือเป็นงานที่มีลักษณะสามารถกระทำได้ตั้งแต่ต้นจนจบโดยลำพังแต่ผู้เดียว

1.4 ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับมอบหมาย ให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ และมีอำนาจในการรับผิดชอบได้อย่างเต็มที่ไม่มีใครตรวจ หรือควบคุมอย่างใกล้ชิด

1.5 ความก้าวหน้า (Advancement) หมายถึง ได้รับเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นของบุคคลในองค์การ การมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มหรือได้รับการฝึกอบรม

2. ปัจจัยค่าจูนหรือปัจจัยสุขศาสตร์ (Maintenance or Hygiene Factors) หมายถึง ปัจจัยที่จะค่าจูนให้แรงจูงใจ ในการทำงานของคนมีอยู่ตลอดเวลา ถ้าไม่มีหรือมีในลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับบุคคลในองค์การบุคคลในองค์การจะ เกิดความไม่ชอบงานขึ้น และเป็นปัจจัยที่มาจากภายนอกตัวบุคคล ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่

2.1 เงินเดือน (Salary) หมายถึง เงินเดือนและการเลื่อนขั้นเงินเดือนในหน่วยงานนั้น ๆ เป็นที่พอใจของบุคลากรที่ทำงาน

2.2 โอกาสได้รับความก้าวหน้าในอนาคต (Possibility of Growth) หมายถึง การที่บุคคลได้รับการแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งภายในหน่วยงานแล้ว ยังหมายถึงสถานการณ์ที่บุคคลสามารถได้รับความก้าวหน้าในทักษะวิชาชีพด้วย

2.3 ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน (Interpersonal Relation Superior, Subordinate and Peers) หมายถึง การติดต่อไม่ว่าจะเป็นกิริยาหรือวาจา ที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างดี

2.4 สถานะทางอาชีพ (Status) หมายถึง อาชีพนั้นเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคมที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี

2.5 นโยบายและการบริการ (Company Policy and Administration) หมายถึง การจัดการและการบริหารขององค์การ การติดต่อสื่อสารภายในองค์การ

2.6 สภาพการทำงาน (Working Conditions) หมายถึง สภาพทางกายภาพของงาน เช่น แสง เสียง อากาศ ชั่วโมงการทำงาน รวมทั้งลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้

2.7 ความเป็นอยู่ส่วนตัว (Personal life) ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี อันเป็นผลที่ได้รับจากงานในหน้าที่ เช่น การที่บุคคลถูกย้ายไปทำงานในที่แห่งใหม่ ซึ่งห่างไกลจากครอบครัว ทำให้ไม่มีความสุขและไม่พอใจกับการทำงานในที่แห่งใหม่

2.8 ความมั่นคงในการทำงาน (Security) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในการทำงาน ความยั่งยืนของอาชีพ หรือความมั่นคงขององค์การ

2.9 วิธีการปกครองบังคับบัญชา (Supervision-Technical) หมายถึง ความสามารถของผู้บังคับบัญชาในการทำงาน หรือความยุติธรรมในการบริหารจากทฤษฎีสองปัจจัย

สรุปได้ว่าปัจจัยทั้ง 2 ด้านนี้ เป็นสิ่งที่คนต้องการ เพราะเป็นแรงจูงใจในการทำงาน องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยจูงใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ทำให้คนเกิดความสุขในการทำงาน โดยมีความสัมพันธ์กับกรอบแนวคิดที่ว่า เมื่อคนได้รับการตอบสนองด้วยปัจจัยชนิดนี้ จะช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการทำงาน ผลที่ตามมาก็คือ คนจะเกิดความพึงพอใจในงาน สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนปัจจัยค่าจูน หรือ สุขศาสตร์ทำหน้าที่เป็นตัวป้องกันมิให้คนเกิดความไม่มีความสุข หรือ ไม่พึงพอใจในงานขึ้น ช่วยทำให้คนเปลี่ยนเจตคติจากการ ไม่อยากทำงานมาสู่ความพร้อมที่จะทำงานนอกจากนี้ Herzberg ยังได้อธิบายเพิ่มเติมอีกว่า องค์ประกอบทางด้านการจูงใจจะต้องมีค่าเป็นบวกเท่านั้น จึงจะทำให้บุคคลมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขึ้นมาได้ แต่ถ้าหากว่ามีค่าเป็นลบ จะทำให้บุคคลไม่พึงพอใจในงาน ส่วนองค์ประกอบทางด้านการค่าจูน ถ้าหากว่ามีค่าเป็นลบ บุคคลจะไม่มีความรู้สึก ไม่พึงพอใจในงานแต่อย่างใดเนื่องจากองค์ประกอบทางด้านปัจจัยนี้ มีหน้าที่ค่าจูนหรือบำรุงรักษาบุคคลให้มีความพึงพอใจในงานอยู่แล้ว สรุปได้ว่า ปัจจัยทั้งสองนี้ ควรจะต้องมีในทางบวก จึงจะทำให้ความพึงพอใจในการทำงานของบุคคลเพิ่มขึ้น จากทฤษฎีสองปัจจัยของ Herzberg เป็นทฤษฎีที่ศึกษาเกี่ยวกับขวัญโดยจะขวัญมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความ พึงพอใจและการจูงใจ ซึ่งเกิดจากปัจจัยจูงใจและปัจจัยค่าจูนนั่นเอง

3. การวัดความพึงพอใจ

ในการวัดความพึงพอใจได้มีผู้ให้ทรรศนะและวิธีการวัดความพึงพอใจไว้ ดังนี้

สาโรช ไสยสมบัติ (2543, หน้า 39) กล่าวว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการบริการจะเกิดขึ้นหรือไม่ นั้น จะต้องพิจารณาถึงลักษณะของการให้บริการขององค์การ ประกอบกับระดับความรู้สึกของผู้มารับบริการในมิติต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ดังนั้นในการวัดความพึงพอใจต่อการบริการอาจกระทำได้หลายวิธีดังต่อไปนี้

การใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นวิธีที่นิยมกันอย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง โดยการขอรับรองหรือขอความร่วมมือจากบุคคลที่ต้องการวัด แสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มที่กำหนดคำตอบไว้ให้เลือกตอบ หรือเป็นคำตอบอิสระ โดยคำตอบที่ถามอาจจะถามถึงความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ที่หน่วยงานกำลังให้บริการอยู่ เช่น ลักษณะของการให้บริการ สถานที่ให้บริการระยะเวลาในการให้บริการบุคลากรที่ให้บริการ เป็นต้น

การสัมภาษณ์ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ได้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการซึ่งเป็นวิธีการที่ต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ ที่จะจูงใจให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามให้ตรงกับข้อเท็จจริง การวัดความพึงพอใจโดยวิธีสัมภาษณ์นับเป็นวิธีการที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพมากอีกวิธีหนึ่ง

การสังเกต เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการโดยวิธีการสังเกตจากพฤติกรรม ทั้งก่อนมารับบริการ ขณะรอรับบริการ และหลังจากการได้รับการบริการแล้ว เช่น

การสังเกตกิริยาท่าทาง การพูด สีหน้า และความถี่ ของการมาขอรับบริการ เป็นต้น การวัดความพึงพอใจ โดยวิธีนี้ผู้วัดจะต้องกระทำอย่างจริงจังและมีแบบแผนที่แน่นอน จึงจะสามารถประเมินถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการได้อย่างถูกต้อง

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 252 – 253) กล่าวสรุปไว้ว่า ในการวัดความพึงพอใจ ควรมีข้อตกลงเบื้องต้น ดังนี้

1. การศึกษาความพึงพอใจเป็นการศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่จะไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลานั้น
2. ความพึงพอใจในสิ่งที่ไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง การวัดความพึงพอใจจึงเป็นการวัดทางอ้อมจากแนวโน้มที่บุคคลแสดงออก
3. การศึกษาความพึงพอใจของบุคคล มิใช่แต่เป็นการศึกษาทางความพึงพอใจของบุคคลเท่านั้นแต่ต้องศึกษาถึงระดับความมากน้อย หรือความเข้มของเจตคตินั้นด้วย

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจต่อการบริการนั้นสามารถที่จะทำการวัดได้หลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสะดวก ความเหมาะสม ตลอดจนจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของการวัดด้วย จึงจะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพเป็นที่น่าเชื่อถือได้ สำหรับการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความพึงพอใจ เนื่องจากแบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยรายการคำถามที่สร้างอย่างประณีต เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือข้อเท็จจริง ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ แบบสอบถามปลายปิด 2. แบบสอบถามปลายเปิด ข้อดีการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามคือประหยัดเวลาและงบประมาณ ผู้ตอบมีอิสระในการตอบ

4. เครื่องมือวัดความพึงพอใจ

กระบวนการสร้างแบบวัดความพึงพอใจหรือเจตคติ มีนักการศึกษาหลายท่านกำหนดรูปแบบไว้แตกต่างกัน แต่ในที่นี้คณะผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบตามวิธีการของ ลิเคิร์ท (อ้างอิงใน ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546, หน้า 255 – 256) มีหลักการสร้างว่าการจัดให้มีข้อความที่แสดงความพึงพอใจที่หมายในทิศทางใดทิศทางหนึ่งแล้วให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น คำตอบของแต่ละข้อความจะมีให้เลือกตอบ 5 ช่วง ตั้งแต่ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อยและระดับน้อยที่สุดระดับขั้นตอนของการสร้างมีดังนี้

1. รวบรวมข้อความแต่ละข้อความต้องมีลักษณะที่มีเจตคติต่าง ๆ กัน ตอบต่างกันและหลีกเลี่ยงข้อความที่มี 2 ความหมาย
2. ตรวจสอบข้อความนั้นว่าเหมาะสมกับการตอบเพียงใด ในลักษณะของ 5 ช่วงดังกล่าว

3. ทดลองดูว่ามีข้อความใดไม่ชัดเจนหรือคลุมเครือเพื่อการแก้ไข

4. การให้น้ำหนักคะแนนของความเห็น ในแต่ละระดับตามวิธีการทำให้มาตราวัดของเขาใช้ได้สะดวกมาก เพราะการใช้กำหนดค่าแบบจงใจเพื่อให้เป็นค่าน้ำหนักประจำของแต่ละระดับความคิดเห็นเหมือนกันทุกข้อความ เมื่อแต่ละระดับความคิดเห็นของแต่ละข้อความวัดเจตคติที่มีค่าประจำตายตัว การที่จะหาว่าบุคคลใดมีเจตคติเป็นอย่างไร ก็ใช้วิธีการรวมคะแนนจากการตอบทุกข้อความของแต่ละคน ถ้ารวมคะแนนจากการตอบของข้อความทั้งหมดมีค่าสูงหรือได้คะแนนสูงแสดงว่าระดับเจตคติของแต่ละบุคคลนั้นต่อสิ่งนั้นเป็นไปในลักษณะพึงพอใจ หรือคล้อยตาม ย่อมแสดงว่าบุคคลมีเจตคติที่ดีหรือมีความพึงพอใจต่อสิ่งนั้น

รูปของการวัดความคิดเห็น ในรูปของแบบสอบถามหรือแบบสำรวจ ซึ่งเรียกว่าแบบวัดความพึงพอใจและใช้รูปแบบมาตราประเมินค่าของลิเคิร์ท โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
พึงพอใจมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
พึงพอใจน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

สรุปได้ว่า การสร้างแบบวัดความพึงพอใจหรือเจตคติตามวิธีการของ ลิเคิร์ทมีหลักการสร้างคือ จัดให้มีข้อความที่แสดงความพึงพอใจที่หมายในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง แล้วให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเห็นใช้รูปแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ การให้น้ำหนักคะแนนแต่ละระดับความคิดเห็นของแต่ละข้อความมีค่าประจำตายตัว ข้อความใดมีค่าคะแนนสูงแสดงว่าระดับเจตคติของแต่ละบุคคลนั้นต่อสิ่งนั้นเป็นไปในลักษณะพึงพอใจ ในการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้รูปแบบมาตราประเมินค่าของลิเคิร์ทเป็นรูปแบบที่ใช้ในการวัดความพึงพอใจ

2.2 ข้อมูลของหน่วยงานหรือองค์กร

2.2.1 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพ ภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก จึงเห็นสมควรให้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และเพื่อเป็นการประกันคุณภาพ ของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชา รวมทั้งเพื่อใช้เป็นหลักในการจัดทำมาตรฐานด้าน ต่างๆ เพื่อให้การจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันในการผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของ คณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ 6/2552 เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2552 จึงออก ประกาศไว้ดังนี้

1. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552”

2. ให้ใช้ประกาศนี้สำหรับการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพื่อให้บัณฑิตมีคุณภาพ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในทุกระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาและให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

3. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุง หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มี คุณภาพและเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษา

4. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย

4.1 ระดับคุณวุฒิ ได้แก่

ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี)

ระดับที่ 2 ปริญญาตรี

ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต

ระดับที่ 4 ปริญญาโท

ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

ระดับที่ 6 ปริญาเอก

4.2 คุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาต่างๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการอุดมศึกษากำหนดและต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ

- (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- (2) ด้านความรู้
- (3) ด้านทักษะทางปัญญา
- (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สำหรับสาขา/สาขาวิชาที่เน้นทักษะทางปฏิบัติต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย

โดยมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิและลักษณะของหลักสูตรอย่างนั้นต้องเป็นไปตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดไว้ในแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

4.3 ชื่อปริญญา จำนวนหน่วยกิต ระยะเวลาในการศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

5. ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษานำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไปพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสภา/สาขาวิชาต่างๆ ของแต่ละระดับคุณวุฒิ เพื่อสถาบันอุดมศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนเพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตที่ผลิตในสาขา/สาขาวิชาระดับคุณวุฒิเดียวกันมีมาตรฐานที่เทียบเคียงกันได้ทั้งในระดับชาติและระดับสากล

6. ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย มาตรฐานคุณวุฒิตามระดับคุณวุฒิของแต่ละสาขา/สาขาวิชา โดยจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด และดำเนินการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการวัดและการประเมินผลเพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามข้อ 4.2

7. ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร โดยมีตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และเกณฑ์การประเมินตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย มาตรฐานคุณวุฒิระดับคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชานั้นๆ

8. ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องอย่างนั้นทุกๆ 5 ปี
9. ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรที่ดำเนินการได้มาตรฐานตามประกาศนี้ต่อสาธารณะตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด
10. ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่จะรับนักศึกษาใหม่เป็นครั้งแรกตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นไปตามประกาศนี้ สำหรับหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่แล้วต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา 2555
11. ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษากำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้จัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานตามเจตนารมณ์ของประกาศนี้
12. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2552

นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

2.2.2 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

โดยที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวสำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีลักษณะที่แตกต่างตามจุดเน้น ของสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ตอบสนองการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตลาดแรงงาน ความก้าวหน้าของศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งบริบททางสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำ ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ 8/2558 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558” ดังต่อไปนี้

1. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558”

2. ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชาที่จะเปิดใหม่ และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

3. ให้ยกเลิก

3.1 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548” ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548

3.2 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2553” ลงวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2553

4. ในประกาศกระทรวงนี้

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการ การอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถ เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้น มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหาร และพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลา ที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้น พหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถชู้าได้ไม่เกิน 2 คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

5. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

มุ่งให้การผลิตบัณฑิตมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล ให้การผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาอยู่บนฐานความเชื่อว่าการ่าลังคนที่มีคุณภาพต้องเป็นบุคคลที่มีจิตสำนึก ของความเป็นพลเมืองดีที่สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม และมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองบนฐาน ภูมิปัญญาไทย ภายใต้กรอบศีลธรรมจรรยาอันดีงาม เพื่อนำพาประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและทัดเทียม มาตรฐานสากล

ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับส่งเสริมกระบวนการผลิตบัณฑิตที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน ให้มีลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมภายใต้กระแส โลกาภิวัตน์ ที่มีการสื่อสารแบบไร้พรมแดน มีศักยภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตามกรอบมาตรฐานและจรรยาบรรณที่กำหนด สามารถสร้างสรรค์งานที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล โดยแบ่งหลักสูตรเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

5.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

5.1.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

5.1.2 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งเป็นหลักสูตรปริญญาตรีสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง โดยใช้

หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษา บางรายวิชา ในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยที่ลุ่มลึกทางวิชาการ

5.2 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

5.2.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของ มาตรฐานวิชาชีพ หรือมีสมรรถนะและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ โดยผ่านการฝึกงาน ในสถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษา

หลักสูตรแบบนี้เท่านั้นที่จัดหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ได้ เพราะมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติการอยู่แล้ว ให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติ ขั้นสูงเพิ่มเติม

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรี และจะต้องสะท้อนปรัชญาและเนื้อหาสาระของหลักสูตรปริญญาตรีนั้น ๆ โดยครบถ้วน และให้ระบุคำว่า “ต่อเนื่อง” ในวงเล็บต่อท้ายชื่อหลักสูตร

5.2.2 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ซึ่งเป็นหลักสูตร สำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ สมรรถนะทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการขั้นสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชา ในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และทำวิจัยที่ลุ่มลึกหรือได้รับการฝึกปฏิบัติ ขั้นสูงในหน่วยงาน องค์กร หรือสถานประกอบการ

หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการหรือทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องมีการเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

6. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาค การศึกษา ปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษา ที่เปิดการศึกษา ภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกัน ได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทาง ดังนี้

ระบบไตรภาค

1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มี ระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์

โดย 1 หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ 12/15 หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ 4 หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ 5 หน่วยกิตระบบไตรภาค

ระบบจตุรภาค

1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 10 สัปดาห์

โดย 1 หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ 10/15 หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ 2 หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ 3 หน่วยกิตระบบจตุรภาค

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

7. การคิดหน่วยกิต

7.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

7.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาค การศึกษา ปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

7.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

7.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลา ทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบ ทวิภาค

8. จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

8.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต ใช้ เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

8.2 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต ใช้ เวลาศึกษาไม่เกิน 10 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 15 ปี การศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

8.3 หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 180 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 18 ปี การศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

8.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต ใช้ เวลาศึกษาไม่เกิน 4 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 6 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา ทั้งนี้ ให้นับเวลาศึกษาจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษา ใน หลักสูตรนั้น

9. โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

9.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้ความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

อนึ่ง การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนือง) อาจได้รับการยกเว้น รายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิต ของรายวิชาที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าว เมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนือง) ต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

9.2 หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพ ที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ดังนี้

9.2.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ทางวิชาการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะ รวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

9.2.2 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ให้มีจำนวน หน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการตามที่ มาตรฐานวิชาชีพ กำหนด หากไม่มีมาตรฐานวิชาชีพกำหนดต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

หลักสูตร (ต่อเนือง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต ในจำนวนนั้นต้องเป็นวิชาทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต

9.2.3 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวม ไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต

9.2.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 108 หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และวิชาโทต้องมี

จำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่ม จำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้า ผู้เรียนต้องเรียนนิวิชาระดับ บัณฑิตศึกษาในหมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

9.3 หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ ตนเอง ถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐาน ได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดี เกี่ยวกับการเทียบโอน ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

10. จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

10.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการประกอบด้วย

10.1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับ ปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้ง ให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

10.1.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับ อาจารย์ ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า วิชาเอก ละ 3 คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหา อาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของ อาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มั่นคงให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

10.1.3 อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิ ขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 จะประกาศใช้ ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชา ที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

10.2 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ และหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ประกอบด้วย

10.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่เน้นทักษะ ด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้น มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

10.2.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับ อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน

ในกรณีของหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะ ด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 ใน 5 คน ต้องมีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ โดยอาจเป็นอาจารย์ประจำของสถาบันอุดมศึกษา หรือเป็น บุคลากรของหน่วยงานที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีข้อตกลงในการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรนั้นร่วมกัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 2 คน

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่

ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้น มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า วิชาเอกละ 3 คน และหากเป็นปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติ เชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ต้องมีสัดส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ 1 ใน 3

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายการกรณี

10.2.3 อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และทำหน้าที่ อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 จะประกาศใช้ ให้สามารถ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

สำหรับกรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้น มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชา ที่สอน มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะ ด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐาน วิชาชีพนั้น ๆ

11. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

11.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี 5 ปี และไม่น้อยกว่า 6 ปี) จะต้องเป็นผู้สำเร็จ การศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

11.2 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญา (3 ปี) หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชา ที่ตรงกับสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษา

11.3 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทั้งทางวิชาการ และทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 3.50 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และมีผลการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้า ไม่น้อยกว่า 3.50 ทุกภาคการศึกษา อนึ่ง ในระหว่างการศึกษาในหลักสูตรแบบก้าวหน้า หากภาคการศึกษาใด ภาคการศึกษาหนึ่งมีผลการเรียนต่ำกว่า 3.50 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จะถือว่า ผู้เรียนขาดคุณสมบัติในการศึกษาหลักสูตรแบบก้าวหน้า

12. การลงทะเบียนเรียน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา และจะสำเร็จ การศึกษาได้ ดังนี้

12.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 6 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 14 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียน ไม่เต็มเวลา

12.2 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 17 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียน ไม่เต็มเวลา

12.3 หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 10 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 20 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

12.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 4 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียน ไม่เต็มเวลา

สำหรับการลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนที่มี จำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ ต้องเรียนให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

13. เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดเกณฑ์การวัดผล เกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยต้องเรียนครบ ตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับ

คะแนนหรือเทียบเท่า จึงถือว่าเรียนจบหลักสูตรปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการวัดผลและการสำเร็จการศึกษาที่แตกต่างจากนี้ จะต้องกำหนด ให้มีค่าเทียบเคียงกันได้

14. ชื่อปริญญา สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ ปริญญาใดยังมีได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนด ชื่อปริญญา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

15. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย 6 ด้าน คือ .

- (1) การกำกับมาตรฐาน
- (2) บัณฑิต
- (3) นักศึกษา
- (4) อาจารย์
- (5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

16. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมิน และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร เป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกกรอบ 5 ปี

17. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2558

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

2.2.3 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558

โดยที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวสำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษา ที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้คุณภาพตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และตามจุดเน้นของแต่ละสาขาวิชา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ การอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ 8/2558 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 จึงออกประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558” ดังต่อไปนี้

1. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558”

2. ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้สำหรับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต (การศึกษาหลังปริญญาตรี) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (การศึกษาหลังประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท) ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

3. ให้ยกเลิก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548” ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548

4. ในประกาศกระทรวงนี้

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์

ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรง หรือ สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหาร และพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นมหาวิทยาลัย หรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร สามารถชู้ได้ไม่เกิน 2 คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

5. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

5.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งให้มีความสัมพันธ์ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของ สถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ให้มีความชำนาญ ในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตร การศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

5.2 หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนา การศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และ มาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้ง มีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยง และ บูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณ ทางวิชาการ และวิชาชีพ ทั้งนี้ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้าง และประยุกต์ใช้ความรู้ ใหม่เพื่อการพัฒนางานและสังคม ในขณะที่ระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถ ในการค้นคว้าวิจัยเพื่อ สร้างองค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน สังคม และประเทศ

6. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาค การศึกษา ปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษา ที่เปิดการศึกษา ภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับ การศึกษาภาค ปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทาง ดังนี้
ระบบไตรภาค

1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษา ปกติมี
ระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์

โดย 1 หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ 12/15 หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ 4
หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ 5 หน่วยกิตระบบไตรภาค

ระบบจตุรภาค

1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษา ปกติมี
ระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 10 สัปดาห์

โดย 1 หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ 10/15 หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ 2
หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ 3 หน่วยกิตระบบจตุรภาค

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น
รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

7. การคิดหน่วยกิต

7.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง ต่อ
ภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

7.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา
ปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

7.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา
ปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

7.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำ
โครงการ หรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบ
ทวิภาค

7.5 การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ
ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

7.6 วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มี
ค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

8. โครงสร้างหลักสูตร

8.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิต รวม
ตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

8.2 ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดย
แบ่งการศึกษาเป็น 2 แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก 1 ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

แบบ ก 2 ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 6 หน่วยกิต

8.3 ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น 2 แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการ และนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบ 1 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิด ความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้น ก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แบบ 1.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

แบบ 1.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ 1.1 และแบบ 1.2 จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

แบบ 2 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ 2.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

แบบ 2.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ 2.1 และแบบ 2.2 จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

9. การรับและเทียบโอนหน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาหรือวิทยานิพนธ์จากหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้กับนักศึกษา ที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิต ที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียน

ระดับ ปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา

อนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ 40 ของหลักสูตร ที่จะเข้าศึกษา

10. จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

10.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิต

10.1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการ ที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีซ้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

10.1.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน มีคุณวุฒิ ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่าปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมี ผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับ การเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีซ้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน ทางสถาบันอุดมศึกษา ต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มิฉะนั้นให้คณะกรรมการ การอุดมศึกษา พิจารณาเป็นกรณี

10.1.3 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่า ปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีซ้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชา ที่สอน

มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

10.2 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

10.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นดุษฎีปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณา แต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

10.2.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน มีคุณวุฒิ ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นดุษฎีปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงาน ทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน ทางสถาบันอุดมศึกษา ต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา พิจารณาเป็นรายกรณี

10.2.3 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นดุษฎีปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการ ที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิชั้นดุษฎีปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชา ที่สอน

มาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

10.3 ปริญญาโท

10.3.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ापริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการ ที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

10.3.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน มีคุณวุฒิ ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ापริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงาน ทางวิชาการที่ไม่ใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหา อาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน ทางสถาบันอุดมศึกษา ต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มิขึ้นให้คณะกรรมการ การอุดมศึกษา พิจารณาเป็นรายกรณี

10.3.3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระ ต้องเป็น อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ापริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มี ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคล ดำรง ตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็น ผลงานวิจัย

2) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและ คุณสมบัติ ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมี คุณวุฒิ และผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์ร่วมที่ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร ที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจาก สภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

10.3.4 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า 3 คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัตินี้ และมีผลงานทางวิชาการ ดังนี้

1) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นดุษฎีปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่ง ของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

2) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบ จากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

10.3.5 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นดุษฎีปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

10.4 ปริญญาเอก

10.4.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นดุษฎีปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

10.4.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นดุษฎีปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน ทางสถาบันอุดมศึกษา ต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มิขึ้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา พิจารณาเป็นรายกรณี

10.4.3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นดุษฎีปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการ ที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

2) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิ และผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร ที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา แห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

10.4.4 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า 5 คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

1) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่าปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่ง ของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

2) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา แห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

10.4.5 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิ ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่าปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชา นั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการ ที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

ในกรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตร อนุมัติให้ อาจารย์ ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการสูงกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่ อาจารย์ผู้สอนได้

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมี อาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

11. ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

11.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ของ นักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงาน ทาง วิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอก รวมได้ไม่ เกิน 5 คน ต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่ง ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท และเอกรวมได้ไม่เกิน 10 คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภาสถาบัน พิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า 15 คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

11.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ของ นักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน 15 คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วน จำนวน นักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ 3 คน แต่ทั้งนี้ รวมแล้วต้องไม่ เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา

11.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/ หรือ อาจารย์ผู้สอนวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

12. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

12.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า

12.2 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร บัณฑิต หรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า

12.3 ปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

12.4 ปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ที่มีผล การเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ ที่ คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

13. การลงทะเบียนเรียนและระยะเวลาการศึกษา ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 15 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ และให้ใช้เวลาศึกษาในแต่ละหลักสูตร ดังนี้

13.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 3 ปีการศึกษา

13.2 ปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 5 ปีการศึกษา

13.3 ปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา

การลงทะเบียนเรียนสำหรับผู้เข้าศึกษาแบบไม่เต็มเวลา ให้สถาบันอุดมศึกษา กำหนดจำนวนหน่วยกิตที่ให้ลงทะเบียนเรียนได้ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ โดยเทียบเคียงกับจำนวนหน่วยกิต ที่กำหนดข้างต้นในสัดส่วนที่เหมาะสม

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ การลงทะเบียนเรียน ที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษา

14. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

14.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเรียนครบตาม จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

14.2 ปริญญาโท

14.2.1 แผน ก แบบ ก 1 เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่า ชั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการ การอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

14.2.2 แผน ก แบบ ก 2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้ง เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าชั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ

คณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

14.2.3 แผน ข ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้อง ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบ ประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการ ที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และรายงานการค้นคว้าอิสระ หรือ ส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

14.3 ปริญญาเอก

14.3.1 แบบ 1 สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการ ที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายใน และภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ คณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย 2 เรื่อง

14.3.2 แบบ 2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้อง ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า สอบผ่านการสอบวัด คุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่าน การสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ คณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

15. ชื่อประกาศนียบัตรและชื่อปริญญา

15.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิต (Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิต (Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

15.2 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (Higher Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิตชั้นสูง (Higher Grad. Dip.)” แล้วตามด้วย ชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

15.3 ปริญญาโทและปริญญาเอก สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมีได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตรา พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์ การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

16. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย 6 ด้าน คือ

- (1) การกำกับมาตรฐาน
- (2) บัณฑิต
- (3) นักศึกษา
- (4) คณาจารย์
- (5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

17. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมิน และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร เป็นระยะ ๆ อย่างน้อย ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี

18. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2558

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

2.2.4 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2561

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2561

โดยที่เป็นการสมควรให้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อให้การศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยพะเยามีมาตรฐานและคุณภาพ สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 21(2) มาตรา 58 มาตรา 59 และ มาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. 2553 สภามหาวิทยาลัยพะเยา ในคราวประชุมครั้งที่ 5/2561 เมื่อวันที่ 16 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2561 จึงให้ออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2561”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้มีผลบังคับใช้กับนิสิตที่เข้าศึกษาปีการศึกษา 2561 เป็นต้นไป

การศึกษาระดับปริญญาตรีให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ เว้นแต่ มหาวิทยาลัยได้กำหนดข้อบังคับไว้เป็นการเฉพาะสำหรับการศึกษาในหลักสูตรหนึ่งหลักสูตรใด ทั้งนี้หากข้อบังคับเฉพาะนั้นกำหนดให้ใช้ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2553 และ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2553 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2555 ก็ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้แทน

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

3.1 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2553

3.2 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2553 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2555

ข้อ 4 ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย”	หมายความว่า	มหาวิทยาลัยพะเยา
“สภามหาวิทยาลัย”	หมายความว่า	สภามหาวิทยาลัยพะเยา
“อธิการบดี”	หมายความว่า	อธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา
“คณะ”	หมายความว่า	ส่วนงานวิชาการตามมาตรา 7(3) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. 2553 และส่วนงานวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าและได้มีการจัดการเรียนการสอน
“คณบดี”	หมายความว่า	หัวหน้าส่วนงานวิชาการตามมาตรา 7(3) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. 2553 และส่วนงานวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าและได้มีการจัดการเรียนการสอน

ข้อ 5 ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศคำสั่งเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการภายใต้ข้อบังคับนี้ ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดและให้ถือเป็นที่สุด

หมวด 1

การรับเข้าศึกษา

ข้อ 6 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

6.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี 5 ปี และไม่น้อยกว่า 6 ปี) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าซึ่งกระทรวงศึกษาธิการรับรอง หรือสำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า หรือระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาชั้นสูงทั้งในประเทศหรือต่างประเทศซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง

6.2 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญา (3 ปี) หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่ตรงกับสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษา

6.3 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทั้งทางวิชาการ และทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 3.50 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และมีผลการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้า ไม่น้อย

กว่า 3.50 ทุกภาคการศึกษา อนึ่ง ในระหว่างการศึกษาในหลักสูตรแบบก้าวหน้า หากภาคการศึกษาใด ภาคการศึกษาหนึ่งมีผลการเรียนต่ำกว่า 3.50 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จะถือว่านิสิตขาดคุณสมบัติในการศึกษาหลักสูตรแบบก้าวหน้า

6.4 เป็นผู้ที่มิสุขภาพร่างกายไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

6.5 ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

6.6 ไม่เคยถูกตัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติ

ข้อ 7 การสอบคัดเลือก หรือการคัดเลือกเข้าเป็นนิสิต

7.1 มหาวิทยาลัยจะทำการสอบคัดเลือก หรือคัดเลือกผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าเข้าเป็นนิสิตเป็นคราว ๆ ไป ตามประกาศและรายละเอียดที่มหาวิทยาลัย หรือที่สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษากำหนด

7.2 มหาวิทยาลัยอาจทำการสอบคัดเลือก หรือคัดเลือกผู้ที่ได้รับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า หรือผู้ที่ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าเข้าเป็นนิสิต เพื่อศึกษาขอรับปริญญาตรีสาขาวิชาหนึ่งสาขาวิชาใด ของมหาวิทยาลัยตามระเบียบ หรือ ตามเงื่อนไขของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวกับสาขาวิชานั้น ๆ

ข้อ 8 การรับโอนนิสิต หรือนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาอื่น

8.1 มหาวิทยาลัยอาจรับโอนนิสิต หรือนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งมหาวิทยาลัยรับรอง

8.2 คุณสมบัติของผู้ขอโอนมาเป็นนิสิตของมหาวิทยาลัย

8.2.1 มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ 6

8.2.2 ได้ศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

การศึกษา

8.3 ผู้ประสงค์ที่จะขอโอนมาเป็นนิสิตมหาวิทยาลัย ต้องปฏิบัติดังนี้

8.3.1 ยื่นคำร้องตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยส่งถึงมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า 30 วันก่อน วันลงทะเบียนของภาคการศึกษาที่ประสงค์จะเข้าศึกษา หรือ

8.3.2 ให้สถานศึกษาเดิมจัดส่งหนังสือขอโอนย้าย ระเบียบผลการเรียนและรายละเอียดเนื้อหารายวิชาที่ได้เรียนไปแล้วมายังมหาวิทยาลัยโดยตรง

8.4 มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาให้ความเห็นชอบรับโอน โดยผ่านการพิจารณาจากคณะ

8.5 การเทียบโอนหน่วยกิตและผลการเรียน

8.5.1 มหาวิทยาลัยจะพิจารณาเทียบโอนรายวิชาที่เรียนมา โดยความเห็นชอบของ คณะและต้องมีจำนวนหน่วยกิตที่ขอเทียบโอนไม่เกิน 3 ใน 4 ของหลักสูตรที่จะขอเทียบโอน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย

8.5.2 รายวิชาที่จะเทียบโอนเป็นหน่วยกิตสะสม จะต้องมีความหมายวิชาอยู่ในระดับ เดียวกันกับรายวิชาของมหาวิทยาลัย และมีผลการเรียนเทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับชั้น C

8.5.3 รายวิชาใดที่ได้รับอนุมัติให้เทียบโอน จะไม่ถูกนำมาคำนวณหาค่าระดับชั้น สะสมเฉลี่ย

ข้อ 9 การขอเข้าศึกษาเพื่อปริญญาที่สอง

9.1 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาจากมหาวิทยาลัย หรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น อาจขอเข้าศึกษาต่อเพื่อปริญญาตรีสาขาวิชาอื่นเป็นการเพิ่มเติมได้ แต่ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ 6

9.2 การแสดงความจำนงขอเข้าศึกษา ต้องปฏิบัติดังนี้

9.2.1 ยื่นคำร้องตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยส่งถึงมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า 30 วันก่อนวันลงทะเบียนของภาคการศึกษาที่ประสงค์จะเข้าศึกษา

9.2.2 การรับเข้าศึกษา มหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับเข้า โดยผ่านความเห็นชอบของคณะ

9.3 การเทียบโอนหน่วยกิตให้นำข้อ 8.5 มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ 10 การเข้าศึกษาระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยอาจทำการสอบคัดเลือก หรือ คัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ 6 หรือมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในประกาศ มหาวิทยาลัย

ข้อ 11 การรายงานตัวเป็นนิสิต

11.1 ผู้ที่สอบคัดเลือกได้ ผู้ที่ได้รับการคัดเลือก ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้โอนมาจากสถานศึกษาอื่น หรือผู้ที่ได้รับอนุมัติให้เข้าศึกษาต่อ หรือผู้ที่เข้าศึกษาเพื่อปริญญาที่สอง จะต้องรายงานตัวและเตรียมหลักฐานต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตในวัน เวลา ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

11.2 กรณีผู้ผ่านการคัดเลือกให้เข้าศึกษาไม่รายงานตัวตามวัน เวลา ที่มหาวิทยาลัย กำหนด ให้ถือว่าสละสิทธิ์การเข้าเป็นนิสิต เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยเป็นราย ๆ ไป

11.3 มหาวิทยาลัยจะกำหนดรหัสประจำตัวนิสิตและอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งมีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนแนะแนวการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการศึกษา ภายหลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว

ข้อ 12 การย้ายสาขาวิชา

12.1 การย้ายสาขาวิชาภายในคณะ ให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของคณะนั้น ๆ

12.2 การย้ายสาขาวิชาไปคณะอื่น จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่อไปนี้

12.2.1 นิสิตที่ประสงค์จะขอย้ายสาขาวิชาไปคณะอื่น จะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชา และคณบดีคณะเดิม และได้เรียนตามแผนการศึกษาในคณะเดิมมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาปกติ

12.2.2 การย้ายสาขาวิชาไปคณะอื่น จะต้องได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย โดยผ่าน การพิจารณาของคณะนิตตสังกตและจะรับย้ายไปสังกัดนั้น ทั้งนี้ ให้ทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

12.2.3 การย้ายสาขาวิชาไปคณะอื่น จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนวันลงทะเบียนเรียน

12.2.4 เมื่อนิสิตได้ย้ายสาขาวิชาแล้ว รายวิชาที่เคยเรียนมาอาจนำมาคำนวณหาค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยในสาขาวิชาใหม่ได้

หมวด 2

การจัดการศึกษา

ข้อ 13 ระบบการจัดการศึกษา

13.1 มหาวิทยาลัยมีระบบการจัดการศึกษา โดยให้คณะที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาใด ๆ ให้การศึกษาในสาขานั้นแก่นิสิตทั้งมหาวิทยาลัย

13.2 สาขาวิชาหนึ่ง ๆ ที่จัดสอนในมหาวิทยาลัยประกอบด้วยหลายรายวิชา

13.3 มหาวิทยาลัยใช้ระบบการจัดการศึกษาระบบทวิภาค โดยแบ่งการจัดการศึกษาออกเป็น 2 แบบ คือ

13.3.1 แบบ 2 ภาคการศึกษาต่อปีการศึกษา เป็นการจัดการศึกษาปกติซึ่งเป็นภาคการศึกษาบังคับมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ มหาวิทยาลัยอาจเปิดภาคฤดูร้อนซึ่งเป็นภาคการศึกษาไม่บังคับ และใช้ระยะเวลาเรียนประมาณ 8 สัปดาห์ โดยจัดชั่วโมงเรียนของแต่ละรายวิชาให้มีจำนวนชั่วโมงต่อหน่วยกิตตามที่กำหนดไว้ในภาคการศึกษาปกติของระบบทวิภาค

13.3.2 แบบ 3 ภาคการศึกษาต่อปีการศึกษา ใช้ระยะเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ต่อภาคการศึกษา ทั้งนี้ ต้องจัดการเรียนให้มีจำนวนชั่วโมงต่อหน่วยกิตตามที่กำหนดไว้ในภาค การศึกษาปกติของระบบทวิภาค

13.4 กรณีที่หลักสูตรสาขาวิชาใดประกอบด้วยรายวิชาที่จำเป็นต้องเปิดสอนในภาคฤดู ร้อนหรือฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม หรือกรณีศึกษาให้ถือเสมือนว่าภาคฤดูร้อนเป็นส่วนหนึ่งของภาค การศึกษาภาคบังคับด้วย

13.5 มหาวิทยาลัยใช้ระบบหน่วยกิตในการดำเนินการศึกษา จำนวนหน่วยกิตใช้แสดงถึง ปริมาณการศึกษาของแต่ละรายวิชา

13.6 การคิดหน่วยกิต

13.6.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

13.6.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

13.6.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

13.6.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลา ทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

13.7 มหาวิทยาลัยอาจกำหนดเงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อน (Prerequisite) สำหรับการ ลงทะเบียน บางรายวิชาโดยนิสิตต้องมีผลการเรียนของรายวิชาที่ต้องผ่านก่อนในระดับ D (หมวด 4 ข้อ 19.5) ขึ้นไป

13.8 รายวิชาหนึ่ง ๆ มีรหัสรายวิชาและชื่อรายวิชากำกับไว้

13.9 รหัสรายวิชาประกอบด้วย

13.9.1	เลข 3 ลำดับแรก	แสดงถึง	สาขาวิชา
13.9.2	เลขในลำดับที่ 4	แสดงถึง	ระดับชั้นปีของการศึกษา
13.9.3	เลขในลำดับที่ 5	แสดงถึง	หมวดหมู่ในสาขาวิชา
13.9.4	เลขในลำดับที่ 6	แสดงถึง	อนุกรมของรายวิชา

13.10 สภาพนิสิต แบ่งออกได้ดังนี้

13.10.1 นิสิตปกติ ได้แก่ นิสิตที่มีผลการเรียนและการสอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป

13.10.2 นิสิตรอปินิจ ได้แก่ นิสิตที่มีผลการเรียนและการสอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00

13.11 การจำแนกสภาพนิสิต จะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาของการศึกษาในระบบ ทวิภาค แบบ 2 ภาคการศึกษาต่อปีการศึกษา หรือการศึกษาในระบบทวิภาค แบบ 3 ภาคการศึกษาต่อปีการศึกษา กรณีนิสิตลงทะเบียนในภาคการศึกษาฤดูร้อนมหาวิทยาลัยจะจำแนกสภาพนิสิตเมื่อสิ้นภาคการศึกษาฤดูร้อนนั้นด้วย

ข้อ 14 หลักสูตรสาขาวิชา

14.1 หลักสูตรระดับปริญญาตรีของแต่ละสาขาวิชา ประกอบด้วย

14.1.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป เป็นกลุ่มรายวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

อนึ่ง การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้นรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิตของ รายวิชา ที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าว เมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

14.1.2 หมวดวิชาเฉพาะสาขา หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพ ที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ดังนี้

14.1.2.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ทางวิชาการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวม ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

14.1.2.2 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ให้มีจำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการตามที่มาตรฐานวิชาชีพกำหนด หากไม่มีมาตรฐานวิชาชีพกำหนดต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และทาง

ทฤษฎีไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิตหลักสูตร (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต ในจำนวนนั้นต้องเป็นวิชาทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต

14.1.2.3 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต

14.1.2.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 108 หน่วยกิต

หลักสูตรสาขาวิชาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ในกรณีจัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต

สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้า นิสิตต้องเรียนวิชาระดับบัณฑิตศึกษาในหมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

14.1.3 หมวดวิชาเลือกเสรี เป็นรายวิชาที่เปิดโอกาสให้นิสิตเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรปริญญาตรี ยกเว้นรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้ผู้เรียนได้ขยายความรู้ทางวิชาการให้กว้างขวางออกไป ตลอดจนเป็นการส่งเสริมความถนัด และความสนใจของผู้เรียนให้ได้มากยิ่งขึ้น โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

มหาวิทยาลัยอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนิสิตที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นิสิตต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

14.2 จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

14.2.1 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

14.2.2 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 10 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 15 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

14.2.3 หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 180 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 18 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

14.2.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 4 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 6 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา ทั้งนี้ ให้นับเวลาศึกษาจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้น

14.3 เพื่อให้การลงทะเบียนเรียนรายวิชาสอดคล้องกับหลักสูตรสาขาวิชาให้อาจารย์ที่ปรึกษา และนิสิตทำความเข้าใจหลักสูตรสาขาวิชาและแผนการศึกษานั้น และให้อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ควบคุมนิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาให้สอดคล้องกับหลักสูตรสาขาวิชา

14.4 การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด 3

การลงทะเบียนเรียน

ข้อ 15 การลงทะเบียนเรียน

15.1 การลงทะเบียนเรียน ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย หากนิสิตมาลงทะเบียนหลังวันที่มหาวิทยาลัยกำหนด จะต้องชำระค่าปรับตามที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย

15.2 การลงทะเบียนรายวิชาใด ๆ นิสิตสามารถลงทะเบียนหรือลงทะเบียนเพิ่ม – ถอนรายวิชาผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ด้วยตนเองตาม วัน เวลา ที่ปฏิทินการศึกษากำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย

15.3 การลงทะเบียนรายวิชาหลังกำหนด ให้กระทำได้ภายในระยะเวลาของการขอเพิ่มรายวิชา หากพ้นกำหนดนี้มหาวิทยาลัยอาจยกเลิกสิทธิการลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษานั้น

15.4 การลงทะเบียนเรียนจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย

15.5 วิชาใดที่ได้รับอักษร I หรือ P นิสิตไม่ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีก

15.6 จำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียน

15.6.1 ระบบทวิภาค แบบ 2 ภาคการศึกษาต่อปีการศึกษา นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาของแต่ละภาคการศึกษาปกติได้ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต แต่ไม่เกิน 22 หน่วยกิต และสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาสำหรับภาคฤดูร้อนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต

15.6.2 ระบบทวิภาค แบบ 3 ภาคการศึกษาต่อปีการศึกษา นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาของแต่ละภาคการศึกษาได้ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต แต่ไม่เกิน 15 หน่วยกิต

สำหรับการลงทะเบียนเรียนในรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยจะอนุญาตให้ลงทะเบียนมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดตามวรรคก่อนได้ ตามที่กำหนดไว้ในประกาศของมหาวิทยาลัย

กรณีนิสิตต้องการลงทะเบียนเรียนน้อยกว่า 9 หน่วยกิตหรือเกินกว่า 22 หน่วยกิต สำหรับการจัดการศึกษาในระบบทวิภาค แบบ 2 ภาคการศึกษาต่อปีการศึกษา ตามข้อ 15.6.1 หรือต้องการลงทะเบียนเรียนน้อยกว่า 6 หน่วยกิตหรือมากกว่า 15 หน่วยกิตสำหรับการจัดการศึกษาในระบบทวิภาค แบบ 3 ภาคการศึกษาต่อปีการศึกษา ตามข้อ 15.6.2 ให้ยื่นคำร้องเสนอมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

15.7 การลงทะเบียนที่ผิดเงื่อนไข ให้ถือว่าการลงทะเบียนนั้นเป็นโมฆะและรายวิชาที่ลงทะเบียนผิดเงื่อนไขนั้นให้ได้รับอักษร W

15.8 นิสิตอาจขอลงทะเบียนเข้าร่วมศึกษารายวิชาใด ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ได้ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา คณะต้นสังกัดนิสิต อาจารย์ผู้สอน และคณะที่รายวิชานั้นสังกัดอยู่ยินยอม และได้ยื่นหลักฐานนั้นต่อมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ นิสิตจะต้องชำระค่าหน่วยกิตรายวิชานั้น ตามที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย และนิสิตจะได้รับผลการเรียนเป็นอักษร S หรือ U และไม่นำมาคิดหน่วยกิตสะสม

15.9 ภาคการศึกษาปกติใด หากนิสิตไม่ได้ลงทะเบียนเรียนด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม นิสิตจะต้องขอลาพักการศึกษาสำหรับภาคการศึกษานั้น โดยทำหนังสือขออนุมัติลาพักการศึกษาต่อคณบดี และจะต้องเสียค่าธรรมเนียม เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตหรือเพื่อรักษาสภาพนิสิต ตามที่ปฏิทินการศึกษากำหนด หากไม่ปฏิบัติตามดังกล่าวต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิต หรือ

15.10 มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตที่พ้นสภาพนิสิต กลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ ถ้ามีเหตุผลอันสมควร โดยให้ถือระยะเวลาที่พ้นสภาพนิสิตนั้น เป็นระยะเวลาพักการศึกษา กรณีเช่นนี้ นิสิตจะต้องชำระค่าธรรมเนียม เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต รวมทั้งค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ที่ค้างชำระเสมือนเป็นผู้ลาพักการศึกษา

มหาวิทยาลัยไม่อนุมัติให้กลับเข้าเป็นนิสิตตามวรรคก่อน หากพ้นกำหนดเวลา 2 ปีนับจากวันที่นิสิตผู้นั้น พ้นสภาพการเป็นนิสิต

15.11 ในกรณีมีโครงการแลกเปลี่ยนนิสิต นักศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา หรือมีข้อตกลงเฉพาะราย มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาอนุมัติให้นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาอื่นแทนการลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยทั้งหมด หรือบางส่วนได้ หรืออาจพิจารณาอนุมัติให้ลงทะเบียนรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย โดยชำระค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัยก็ได้

ข้อ 16 การลา

16.1 การลาป่วยและการลากิจ นิสิตผู้ใดมีกิจจำเป็น หรือเจ็บป่วย ไม่สามารถเข้าชั้นเรียนในชั่วโมงเรียนได้ให้ยื่นใบลาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปขออนุญาตจากอาจารย์ผู้สอน

16.2 การลาพักการศึกษา

16.2.1 นิสิตจะขออนุญาตลาพักการศึกษาได้ในกรณีต่อไปนี้

- (1) ถูกเรียกพล ระดมพลหรือเกณฑ์เข้ารับราชการทหาร
- (2) ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดซึ่งมหาวิทยาลัย

เห็นสมควรสนับสนุน

(3) เจ็บป่วยหรือประสบอุบัติเหตุ

(4) เหตุผลอื่น ๆ ที่คณะเห็นสมควร

16.2.2 นิสิตที่ประสงค์จะลาพักการศึกษาตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติหรือมากกว่า และนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติได้แล้ว มีความประสงค์จะลาพักการศึกษาให้ยื่นใบลาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดพร้อมทั้งหนังสือยินยอมจากผู้ปกครองผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาถึงคณบดี แล้วเสนอมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้รายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไปในภาคการศึกษานั้นให้ได้รับอักษร W

16.2.3 นิสิตที่ลาพัก หรือถูกสั่งพักการศึกษาตลอดหนึ่งภาคการศึกษาปกติหรือมากกว่า จะต้องชำระค่าลงทะเบียนรักษาสถานภาพนิสิตทุกภาคการศึกษา

16.3 การลาออก นิสิตที่ประสงค์จะขอลาออกต้องยื่นใบลาออกพร้อมหนังสือยินยอมจากผู้ปกครองผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาถึงคณบดี แล้วเสนอมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ 17 การพ้นสภาพนิสิต

นิสิตจะพ้นสภาพนิสิตด้วยเหตุดังต่อไปนี้

- 17.1 ตาย
- 17.2 ลาออก
- 17.3 โอนไปเป็นนิสิต นักศึกษาสถาบันการศึกษาอื่น
- 17.4 ขาดคุณสมบัติของการเข้าเป็นนิสิตข้อหนึ่งข้อใดตามที่กำหนดไว้ในข้อ 4
- 17.5 ไม่มาลงทะเบียนเรียนภายในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดตามข้อ 15
- 17.6 มีความประพฤติไม่สมควรเป็นนิสิต หรือกระทำการอันก่อให้เกิดความเสื่อมเสียแก่

มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเห็นสมควรให้ออนชื่อจากทะเบียนนิสิต

17.7 เมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยเป็นเวลา 2 เท่าของเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาของสาขาวิชานั้นแล้วยังไม่สำเร็จการศึกษา

17.8 มีผลการศึกษาอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

17.8.1 เมื่อเรียนมาแล้วครบ 2 ภาคการศึกษาปกติ หรือครบ 3 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคแบบ 3 ภาคการศึกษาต่อปีการศึกษา ยังมีค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.50

17.8.2 เมื่อเรียนมาแล้วครบ 4 ภาคการศึกษาปกติ หรือครบ 6 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคแบบ 3 ภาคการศึกษาต่อปีการศึกษา ยังมีค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.75

17.8.3 เมื่อเรียนมาแล้วครบ 4 ภาคการศึกษาปกติขึ้นไป หรือครบ 6 ภาคการศึกษาปกติ ขึ้นไป สำหรับการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคแบบ 3 ภาคการศึกษาต่อปีการศึกษา ยังมีค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยทั้งหมดไม่ถึง 1.75

ทั้งนี้ กรณีนิสิตมีผลการศึกษาอยู่ในเกณฑ์พ้นสภาพในภาคการศึกษาปลาย และได้ลงทะเบียนในภาคการศึกษาฤดูร้อน ให้นำรวมผลการเรียนภาคการศึกษาฤดูร้อนนั้นด้วย

ข้อ 18 การเพิ่มและถอนรายวิชา

18.1 การเพิ่มรายวิชา จะกระทำได้ภายใน 2 สัปดาห์แรกนับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติ หรือภายใน 1 สัปดาห์แรกนับจากวันเปิดภาคฤดูร้อน

18.2 การถอนรายวิชา จะกระทำได้ภายในกำหนดเวลาไม่เกินระยะเวลาร้อยละ 75 ของเวลาเรียน ของภาคการศึกษานั้นตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษา การถอนรายวิชาภายในกำหนดเวลาเดียวกัน

กับการเพิ่มรายวิชาจะไม่ปรากฏอักษร W ในระเบียบแสดงผลการศึกษา แต่ถ้าถอนรายวิชาหลังกำหนดเวลาการเพิ่มรายวิชานิสิตจะได้รับอักษร W

18.3 ขั้นตอนปฏิบัติในการเพิ่มและถอนรายวิชา ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย

หมวด 4

การวัดและประเมินผลการศึกษา

ข้อ 19 การวัดและการประเมินผลการศึกษา

19.1 มหาวิทยาลัยจัดให้มีการวัดผลการศึกษาภาคการศึกษาละไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง

19.2 มหาวิทยาลัยใช้ระบบระดับชั้นและค่าระดับชั้นในการวัดและประเมินผล เว้นแต่รายวิชา ที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้วัดและประเมินผลด้วยอักษร S และ U

19.3 ระบบอักษร S และ U ใช้เฉพาะบางรายวิชาที่มหาวิทยาลัยกำหนด และประเมินผลด้วยอักษร S และ U

19.4 สัญลักษณ์ และความหมายของการวัดและประเมินผลรายวิชาต่าง ๆ ให้กำหนด ดังนี้

A	หมายถึง	ดีเยี่ยม	(EXCELLENT)
B+	หมายถึง	ดีมาก	(VERY GOOD)
B	หมายถึง	ดี	(GOOD)
C+	หมายถึง	ดีพอใช้	(FAIRLY GOOD)
C	หมายถึง	พอใช้	(FAIR)
D+	หมายถึง	อ่อน	(POOR)
D	หมายถึง	อ่อนมาก	(VERY POOR)
F	หมายถึง	ตก	(FAILED)
S	หมายถึง	เป็นที่พอใจ	(SATISFACTORY)
U	หมายถึง	ไม่เป็นที่พอใจ	(UNSATISFACTORY)
I	หมายถึง	การวัดผลยังไม่สมบูรณ์	(INCOMPLETE)
P	หมายถึง	การเรียนการสอนยังไม่สิ้นสุด	(IN PROGRESS)
W	หมายถึง	การถอนรายวิชา	(WITHDRAWN)

19.5 ระบบระดับชั้น กำหนดเป็นตัวอักษร A, B+, B, C+, C, D+, D และ F ซึ่งแสดงผลการศึกษาของนิสิตที่ได้รับการประเมินในแต่ละรายวิชา และมีค่าระดับชั้นดังนี้

ระดับชั้น	A	มีค่าระดับชั้นเป็น	4.00
ระดับชั้น	B+	มีค่าระดับชั้นเป็น	3.50
ระดับชั้น	B	มีค่าระดับชั้นเป็น	3.00
ระดับชั้น	C+	มีค่าระดับชั้นเป็น	2.50
ระดับชั้น	C	มีค่าระดับชั้นเป็น	2.00
ระดับชั้น	D+	มีค่าระดับชั้นเป็น	1.50
ระดับชั้น	D	มีค่าระดับชั้นเป็น	1.00
ระดับชั้น	F	มีค่าระดับชั้นเป็น	0

19.6 อักษร I เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงว่า นิสิตไม่สามารถเข้ารับการวัดผลในรายวิชานั้นให้เสร็จสมบูรณ์ได้ โดยมีหลักฐานแสดงว่ามีเหตุผลวิสัยบางประการ การให้อักษร I ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและการอนุมัติจากคณบดีที่รายวิชานั้นสังกัดอยู่

นิสิตจะต้องดำเนินการขอรับการวัดและประเมินผลเพื่อแก้อักษร I ให้สมบูรณ์ภายในภาคการศึกษาถัดไปของการลงทะเบียนเรียน ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศของมหาวิทยาลัย หากพ้นกำหนดดังกล่าวมหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนอักษร I เป็นระดับชั้น F หรืออักษร U

19.7 อักษร P เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงว่า รายวิชานั้นยังมีการเรียนการสอนต่อเนื่องอยู่และไม่มี การวัดและประเมินผลภายในภาคการศึกษาที่ลงทะเบียน ทั้งนี้ ให้ใช้เฉพาะบางรายวิชาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

อักษร P จะเปลี่ยนก็ต่อเมื่อมีการวัดและประเมินผลภายในระยะเวลาไม่เกินวันสุดท้ายของการสอบไล่ประจำภาค ทั้งนี้ ไม่เกิน 2 ภาคการศึกษาถัดไป หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวตามวรรคก่อนแล้ว มหาวิทยาลัย จะเปลี่ยนอักษร P เป็นระดับชั้น F หรืออักษร U

19.8 อักษร W เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงว่า

19.8.1 นิสิตได้ถอนรายวิชาที่ลงทะเบียนตามเงื่อนไขการลงทะเบียน

19.8.2 การลงทะเบียนผิดเงื่อนไขและเป็นโมฆะ

19.8.3 นิสิตถูกสั่งพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

19.8.4 มหาวิทยาลัยอนุมัติให้นิสิตถอนทุกรายวิชาที่ลงทะเบียน

19.9 อักษร S U I P และ W จะไม่ถูกนำมาคำนวณหาค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ย

19.10 การนับหน่วยกิตสะสม และการคำนวณหาค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ย

19.10.1 การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมเพื่อให้ครบหลักสูตร ให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้เท่านั้น ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งมากกว่า 1 ครั้ง ให้นับเฉพาะจำนวนหน่วยกิตครั้งสุดท้ายที่ประเมินว่าสอบได้นำไปคิดเป็นหน่วยกิตสะสมเพียงครั้งเดียว

19.10.2 มหาวิทยาลัยจะคำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยจากหน่วยกิต และค่าระดับชั้นของรายวิชาทั้งหมดที่นิสิตได้ลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา ยกเว้นรายวิชาที่ลงทะเบียนเข้าร่วมศึกษาตามข้อ 15.8

19.10.3 การคำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ย ให้นำเอาผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับชั้นของทุก ๆ รายวิชาตามข้อ 19.5 มารวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาทั้งหมด ยกเว้นข้อ 19.9 ในการหารนี้ให้ใช้ทศนิยม 2 ตำแหน่ง โดยไม่มีการปัดเศษ และในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งมากกว่า 1 ครั้ง มหาวิทยาลัยจะคำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยจากหน่วยกิต และค่าระดับชั้นที่นิสิตลงทะเบียนเรียนครั้งสุดท้ายเพียงครั้งเดียว

19.10.4 การคำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยของนิสิตที่ย้ายสาขาวิชาหรือย้ายคณะ ให้นำเอาผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับชั้นของทุกรายวิชาที่ปรากฏในหลักสูตรสาขาวิชาที่รับเข้า ไม่ว่าจะป็นรายวิชาที่เทียบให้หรือไม่ก็ตาม รายวิชาที่ไม่ปรากฏในหลักสูตรสาขาวิชาที่รับเข้า ไม่ว่าจะป็นนิสิตจะได้รับค่าระดับชั้นใดจะไม่นำมาคำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ย

19.10.5 การคำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยของนิสิตที่โอนย้ายมาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นให้คำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยเฉพาะรายวิชาที่เรียนใหม่

ข้อ 20 การเรียนซ้ำ

- 20.1 รายวิชาใดที่นิสิตสอบได้ต่ำกว่า C นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนซ้ำได้
- 20.2 รายวิชาบังคับใดตามโครงสร้างหลักสูตรที่นิสิตสอบได้ F นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำ
- 20.3 รายวิชาบังคับใดตามโครงสร้างหลักสูตรที่นิสิตสอบได้ U นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำ

หมวด 5

การสำเร็จการศึกษา

ข้อ 21 การเสนอให้ได้รับปริญญาตรี

21.1 ในภาคการศึกษาสุดท้ายที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา นิสิตจะต้องยื่นใบรายงานคาดว่าจะสำเร็จการศึกษา โดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาต่อมหาวิทยาลัยภายในระยะเวลา 1 เดือน นับจากวันเปิดภาคเรียน

- 21.2 นิสิตที่ได้รับการเสนอให้ได้รับปริญญาตรี ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

21.2.1 เรียนรายวิชาต่าง ๆ ครบตามหลักสูตรและเงื่อนไขของสาขาวิชานั้น และไม่มีรายวิชาใดได้รับอักษร I หรืออักษร P

21.2.2 ใช้ระยะเวลาเรียนดังนี้

21.2.2.1 การศึกษาเพื่อปริญญาที่สอง สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 2 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 3 ภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

21.2.2.2 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 4 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียน ไม่เต็มเวลา

21.2.2.3 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 6 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 14 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียน ไม่เต็มเวลา

21.2.2.4 หลักสูตรปริญญาตรี 5 ปี สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 17 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียน ไม่เต็มเวลา

21.2.2.5 หลักสูตรปริญญาตรี 6 ปี สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 10 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 20 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียน ไม่เต็มเวลา

21.2.2.6 นิสิตที่ขอเทียบโอนรายวิชาหรือประสบการณ์ หรือประสบการณ์วิชาชีพ ต้องใช้เวลาศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยทั้งหลักสูตรอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา

21.2.3 มีค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 2.00

21.2.4 สอบผ่านความรู้ภาษาอังกฤษตามประกาศของมหาวิทยาลัย

21.2.5 ไม่มีพันธะเรื่องเกี่ยวกับการเงินหรือพันธะอื่นใดกับมหาวิทยาลัย

21.3 ในกรณีที่นิสิตประสงค์จะไม่ขอสำเร็จการศึกษาด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ ไป

21.4 นิสิตที่จะได้รับการเสนอชื่อให้ได้รับปริญญาเกียรตินิยม นอกจากเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ 20.2 แล้ว ต้องไม่เป็นนิสิตหรือนักศึกษาที่โอนมาจากสถาบันอื่น และต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

21.4.1 มีค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยตลอดหลักสูตรตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป จะได้รับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง แต่ถ้ามีค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยตลอดหลักสูตรตั้งแต่ 3.20 ถึง 3.49 จะได้รับเกียรตินิยมอันดับสอง

21.4.2 ไม่เคยได้รับระดับชั้น F หรืออักษร U และต้องไม่ลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชาใด

ข้อ 22 การอนุมัติปริญญา สภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาอนุมัติปริญญาเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา ยกเว้น กรณีที่นิสิต ไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนการเรียนที่หลักสูตรกำหนด ให้อนุมัติปริญญาในวันที่มีผลการเรียนโดยสมบูรณ์ ในภาคการศึกษานั้น ๆ

ข้อ 23 การให้เหรียญรางวัลแก่ผู้เรียนดี ให้คณะเสนอชื่อนิสิตที่เรียนดีต่อมหาวิทยาลัย เพื่อขอรับรางวัลเรียนดีตลอดหลักสูตรและเหรียญรางวัลเรียนดีประจำปี ภายใต้เงื่อนไขต่อไปนี้

23.1 เหรียญรางวัลเรียนดีตลอดหลักสูตร

23.1.1 เหรียญทอง ให้กับนิสิตที่เรียนดีตลอดหลักสูตร และไม่เคยได้รับระดับชั้น F หรืออักษร U หรืออักษรอื่นใดที่เทียบเท่าในรายวิชาใดทั้งสถาบันเดิมและใหม่มหาวิทยาลัย และมีค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยจากสถาบันเดิมและใหม่มหาวิทยาลัยของแต่ละแห่งไม่น้อยกว่า 3.75

23.1.2 เหรียญเงิน ให้กับนิสิตที่เรียนดีตลอดหลักสูตร และไม่เคยได้รับระดับชั้น F หรืออักษร U หรืออักษรอื่นใดที่เทียบเท่าในรายวิชาใดทั้งสถาบันเดิมและใหม่มหาวิทยาลัย และมีค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยจากสถาบันเดิมและใหม่มหาวิทยาลัยของแต่ละแห่งไม่น้อยกว่า 3.50

23.2 เหรียญรางวัลเรียนดีประจำปี

เหรียญทองแดง ให้กับนิสิตที่เรียนดีประจำปีการศึกษาหนึ่ง ๆ โดยลงทะเบียนเรียน 2 ภาคการศึกษาปกติในปีการศึกษานั้นไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และไม่เคยได้รับระดับชั้น F หรืออักษร U ในปีการศึกษานั้น และต้องมีค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ย ในปีการศึกษานั้น ๆ 3.50 ขึ้นไป

บทเฉพาะกาล

ข้อ 24 ให้ออกระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติ เพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้นำระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยที่ใช้อยู่ในวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ 24 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2561

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ)

นายกสภามหาวิทยาลัยพะเยา

2.2.5 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2561

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2561

โดยที่เป็นการสมควรให้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อให้การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยพะเยา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีมาตรฐานและคุณภาพ สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 21 (2) มาตรา 58 และมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. 2553 สภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 5/2561 เมื่อวันที่ 16 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2561 จึงให้ออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2561”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้บังคับใช้กับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

3.1 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

3.2 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2555 ลงวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2555

ข้อ 4 ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยพะเยา

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยพะเยา

“อธิการบดี”	หมายความว่า	อธิการบดี มหาวิทยาลัยพะเยา
“คณะ”	หมายความว่า	ส่วนงานวิชาการตามมาตรา 7(3) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. 2553 และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าและได้มีการจัดการเรียนการสอน
“คณบดี”	หมายความว่า	หัวหน้าส่วนงานวิชาการตามมาตรา 7(3) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. 2553 และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าและได้มีการจัดการเรียนการสอน
“อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ”	หมายความว่า	คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยที่ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะที่จัดการเรียนการสอน
“นิสิต”	หมายความว่า	นิสิตมหาวิทยาลัยพะเยาระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 5 หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มีปรัชญาและวัตถุประสงค์ ดังนี้

5.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง เป็นหลักสูตรที่เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญสามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

5.2 หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก เป็นหลักสูตรที่เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้ง มีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนาและสังคม ในขณะที่ระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน สังคม และประเทศ

ข้อ 6 ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ คำสั่งของมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามข้อบังคับนี้ ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดและให้ถือเป็นที่สุด

หมวด 1 การรับเข้าศึกษา

ข้อ 7 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

7.1 วุฒิการศึกษา

7.1.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิต ผู้เข้าศึกษาจะต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองหรือที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

7.1.2 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ผู้เข้าศึกษาจะต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองหรือที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

7.1.3 ปริญญาโท ผู้เข้าศึกษาจะต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองหรือที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

7.1.4 ปริญญาเอก ผู้เข้าศึกษาจะต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองหรือที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และมีผลสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดหรือตามระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง

7.2 ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในกรณีความผิดอันได้กระทำโดยความประมาท หรือความผิดอันเป็นลหุโทษ

7.3 ไม่เคยถูกตัดชื่อออกอันเนื่องจากความประพฤติจากสถาบันการศึกษาใด

7.4 เป็นผู้ที่มีสุขภาพร่างกายไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

7.5 มีคุณสมบัติอย่างอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 8 การรับเข้าศึกษา

8.1 มหาวิทยาลัยจะพิจารณารับผู้สมัครเข้าเป็นนิสิต โดยวิธีการคัดเลือก หรือสอบคัดเลือกหรืออื่นๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยจะประกาศให้ทราบล่วงหน้าเป็นคราว ๆ ไป

8.2 ผู้สมัครที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาแต่กำลังรอผลการศึกษาอยู่ มหาวิทยาลัยจะรับรายงานตัวเป็นนิสิต เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วน ภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

8.3 การขอเข้าศึกษาเพื่อปริญญาที่สอง

8.3.1 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจากมหาวิทยาลัยพะเยา หรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น อาจขอเข้าศึกษาเพื่อปริญญาโท หรือปริญญาเอกในสาขาวิชาอื่นเป็นการเพิ่มเติมได้ แต่ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ 7

8.3.2 การแสดงความจำนงขอเข้าศึกษา ต้องปฏิบัติดังนี้

1) ยื่นคำร้องตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยส่งถึงมหาวิทยาลัย ไม่น้อยกว่า 30 วัน ก่อนวันลงทะเบียนของภาคการศึกษาที่ประสงค์จะเข้าศึกษา

2) การรับเข้าศึกษามหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับเข้า โดยผ่านความเห็นชอบของคณะ

8.4 การเทียบโอนหน่วยกิตให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดในระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 9 ประเภทของนิสิต

9.1 นิสิตสามัญ หมายถึง นิสิตที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ 7 ซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษา เพื่อรับประกาศนียบัตรบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ปริญญาโท หรือปริญญาเอก

9.2 นิสิตวิสามัญ หมายถึง นิสิตที่มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามข้อ 7 แต่มหาวิทยาลัยรับเข้าทดลองศึกษา ซึ่งนิสิตวิสามัญจะเปลี่ยนสภาพเป็นนิสิตสามัญต่อเมื่อมีคุณสมบัติครบตามข้อ 7 และได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ภายในหนึ่งปีการศึกษา แต่ถ้าหากภายในหนึ่งปีการศึกษานิสิตมีคุณสมบัติยังไม่ครบตามข้อ 7 จะต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิตทันที

ข้อ 10 นิสิตเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับนิสิต/นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ โดยให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชา หรือมาทำการศึกษาค้นคว้าเฉพาะเรื่องได้ตามความเหมาะสม เพื่อนำหน่วยกิตและผลการศึกษาไปเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่ตนศึกษาอยู่ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 11 ผู้เข้าร่วมศึกษา

มหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับบุคคลอื่นนอกเหนือจากนิสิตบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นผู้เข้าร่วมศึกษาเป็นบางรายวิชาได้ โดยคณะเจ้าของหลักสูตรนั้น ให้ความเห็นชอบ และผู้เข้าร่วมศึกษามีสิทธิ์ได้รับใบรับรองในการศึกษา ในรายวิชานั้นๆ

ข้อ 12 การรายงานตัวเป็นนิสิต

ผู้ที่ได้รับพิจารณาให้เข้าศึกษาตามประกาศของมหาวิทยาลัย จะต้องรายงานตัวเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต ตามวัน และเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์

หมวด 2

การจัดการศึกษาและการลงทะเบียนเรียน

ข้อ 13 การจัดการศึกษา

13.1 รูปแบบการจัดการศึกษา

มหาวิทยาลัย จัดการศึกษาเป็นระบบทวิภาค โดยแบ่งออกเป็น 3 แบบ ดังนี้

13.1.1 แบบ 1 ภาคการศึกษา จัดการศึกษาปีละ 1 ภาคการศึกษา ปกติ โดยมีระยะเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 6 สัปดาห์ต่อภาคการศึกษา ทั้งนี้ต้องจัดการเรียนให้มีจำนวนชั่วโมงต่อหน่วยกิตตามจำนวนชั่วโมงเรียนที่กำหนดไว้ในภาคการศึกษาในระบบทวิภาค

13.1.2 แบบ 2 ภาคการศึกษา จัดการศึกษาปีละ 2 ภาคการศึกษา ปกติ โดยมีระยะเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ต่อภาคการศึกษา และอาจมีภาคฤดูร้อน ซึ่งมีระยะเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 6 สัปดาห์ ทั้งนี้ การจัดการศึกษาในภาคฤดูร้อน ต้องจัดการเรียนให้มีจำนวนชั่วโมงต่อหน่วยกิตตามที่กำหนดไว้ในภาคการศึกษาปกติในระบบทวิภาค

13.1.3 แบบ 3 ภาคการศึกษา จัดการศึกษาปีละ 3 ภาคการศึกษา ปกติ โดยมีระยะเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ต่อภาคการศึกษา และต้องจัดการเรียนให้มีจำนวนชั่วโมงต่อหน่วยกิตตามที่กำหนดไว้ใน ภาคการศึกษาปกติในระบบทวิภาค

13.2 การคิดหน่วยกิต

13.2.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

13.2.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

13.2.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

13.2.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

13.2.5 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

13.2.6 วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

ข้อ 14 การลงทะเบียน

14.1 การลงทะเบียนรักษาสภาพการเป็นนิสิต

ในภาคการศึกษาปกติใดที่นิสิตไม่มีรายวิชาที่ต้องลงทะเบียนเรียน นิสิตต้องลงทะเบียนรักษาสภาพการเป็นนิสิต เพื่อคงสภาพการเป็นนิสิต หรือในภาคการศึกษาฤดูร้อนใดที่นิสิตมีความจำเป็นต้องยื่นสำเร็จการศึกษา หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการสอบโครงร่างฯ/สอบการศึกษาค้นคว้าด้วย

ตนเอง/สอบวิทยานิพนธ์/สอบประมวลความรู้/สอบวัดคุณสมบัตินิสิตต้องลงทะเบียนรักษาสภาพการเป็นนิสิต

14.2 การลงทะเบียนเรียนรายวิชา

มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีการลงทะเบียนรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษา และให้นิสิตถือปฏิบัติตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

14.2.1 นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชา ตามเงื่อนไขการลงทะเบียนรายวิชาของมหาวิทยาลัย

14.2.2 การลงทะเบียนรายวิชาใด ๆ นิสิตต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ

14.2.3 รายวิชาใดที่เคยได้ระดับชั้น B หรือสูงกว่า จะลงทะเบียนรายวิชานั้นซ้ำอีกไม่ได้

14.2.4 การลงทะเบียนรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษา

1) นิสิตแบบ 1 ภาคการศึกษา จะลงทะเบียนรายวิชาได้ไม่เกิน 15 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษา

2) นิสิตแบบ 2 ภาคการศึกษา จะลงทะเบียนรายวิชาได้ไม่เกิน 15 หน่วยกิต ในภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน 6 หน่วยกิต ในภาคฤดูร้อน

3) นิสิตแบบ 3 ภาคการศึกษา จะลงทะเบียนรายวิชาได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษา

14.2.5 การลงทะเบียนที่ผิดเงื่อนไขให้ถือว่าการลงทะเบียนนั้นเป็นโมฆะ และรายวิชาที่ลงทะเบียนผิดเงื่อนไขนั้นให้ได้รับอักษร W

14.2.6 นิสิตอาจขอลงทะเบียนเข้าศึกษารายวิชาใด ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ได้ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ทั้งนี้ นิสิตจะต้องชำระค่าธรรมเนียมและค่าหน่วยกิตรายวิชานั้น ตามประกาศมหาวิทยาลัย และนิสิตจะได้อักษร S หรือ U

14.2.7 นิสิตที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย จะต้องลงทะเบียนและชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา ตามประกาศมหาวิทยาลัย

14.2.8 ผู้เข้าร่วมศึกษา จะลงทะเบียนรายวิชาได้ไม่เกิน 6 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษา ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมศึกษาจะต้องชำระค่าธรรมเนียม ตามประกาศมหาวิทยาลัย และผู้เข้าร่วมศึกษาจะได้อักษร S หรือ U

14.2.9 นิสิตเรียนข้ามมหาวิทยาลัย จะลงทะเบียนเรียนได้ตามข้อ 14.2.4 และต้องชำระค่าธรรมเนียม ตามประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ 15 การเพิ่มและการถอนรายวิชา

การเพิ่มและการถอนรายวิชา จะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ

15.1 การเพิ่มรายวิชา

15.1.1 แบบ 1 ภาคการศึกษา และภาคการศึกษาฤดูร้อน จะกระทำได้ภายใน 1 สัปดาห์แรกนับจากวันเปิดภาคการศึกษาและภาคการศึกษาฤดูร้อน

15.1.2 แบบ 2 ภาคการศึกษา และ 3 ภาคการศึกษาจะกระทำได้ภายใน 2 สัปดาห์แรกนับจากวันเปิดภาคการศึกษา

15.2 การถอนรายวิชาจะกระทำได้ภายในกำหนดเวลาไม่เกินระยะเวลาร้อยละ 75 ของเวลาเรียนในภาคการศึกษานั้น ๆ นับตั้งแต่เปิดภาคการศึกษา

การถอนรายวิชาในกำหนดเวลาเดียวกับการเพิ่มรายวิชาจะไม่ปรากฏอักษร W ในระเบียบผลการเรียน สำหรับการถอนรายวิชาหลังกำหนดเวลาดังกล่าว นิสิตจะได้รับอักษร W ในระเบียบผลการเรียน

15.3 การเพิ่มและถอนรายวิชา ให้มีขั้นตอนในการปฏิบัติตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 16 โครงสร้างของหลักสูตร

16.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

16.2 หลักสูตรปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 แผน คือ

16.2.1 แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก 1 ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยมหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้น โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

แบบ ก 2 ทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และต้องศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

16.2.2 แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 6 หน่วยกิต

16.3 หลักสูตรปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น 2 แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง ดังนี้

16.3.1 แบบ 1 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้น โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

แบบ 1.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

แบบ 1.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ 1.1 และแบบ 1.2 จะต้องมีความมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

16.3.2 แบบ 2 เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ 2.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

แบบ 2.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ 2.1 และแบบ 2.2 จะต้องมีความมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

ข้อ 17 ระยะเวลาการศึกษา

17.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 3 ปีการศึกษา

17.2 หลักสูตรปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 5 ปีการศึกษา

17.3 หลักสูตรปริญญาเอก

17.3.1 ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา

17.3.2 ผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา

กรณีที่มีการเทียบโอนหน่วยกิตจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น ให้มีระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตร ที่เทียบโอนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตร

กรณีที่ใช้ระยะเวลาการศึกษาต่ำกว่าที่กำหนดในหลักสูตรให้คณะที่นิสิตสังกัดเสนอมหาวิทยาลัยอนุมัติ

ข้อ 18 การย้ายสาขาวิชาภายในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดในระเบียบประกาศ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 19 การรับโอนนิสิตและ/หรือการเทียบโอนหน่วยกิตจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดในระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 20 การลา

20.1 การลาพักการศึกษา

20.1.1 นิสิตที่ลาพักการศึกษา หรือถูกสั่งพักการศึกษาตลอดภาคการศึกษา จะต้องชำระค่าธรรมเนียมรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษาภายใน 2 สัปดาห์ นับจากวันเปิดภาคการศึกษาและภายใน 1 สัปดาห์ นับจากวันเปิดภาคการศึกษาฤดูร้อน ยกเว้นภาคการศึกษาที่ได้ชำระค่าธรรมเนียม

การลงทะเบียนรายวิชาไปแล้ว

20.1.2 นิสิตที่กลับมาเรียนหลังจากลาพักการศึกษาไปแล้วให้มีสภาพการเป็นนิสิตเหมือนก่อนได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

20.2 ลาออก

นิสิตที่ประสงค์จะลาออกจากการเป็นนิสิต ให้ยื่นคำร้องต่อมหาวิทยาลัยและระหว่างที่ยังไม่ได้รับอนุมัติให้ลาออกนี้ให้ถือว่านิสิตผู้ขอลาออกนั้นยังมีสภาพเป็นนิสิตที่จะต้องปฏิบัติตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดในระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 21 การพ้นสภาพการเป็นนิสิต

นิสิตจะพ้นสภาพการเป็นนิสิตในกรณี ดังต่อไปนี้

21.1 ตาย

21.2 ลาออก

21.3 โอนไปเป็นนิสิตสถาบันการศึกษาอื่น

21.4 ขาดคุณสมบัติของการเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยข้อหนึ่งข้อใดตามข้อ 7

21.5 ไม่มาลงทะเบียนเรียนภายในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด และได้ลาพักการศึกษาภายใน 30 วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา และภายใน 15 วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษาฤดูร้อน

21.6 เป็นนิสิตครบระยะเวลาศึกษาตามหลักสูตรในข้อ 17.1 ข้อ 17.2 และข้อ 17.3

21.7 เป็นผู้สำเร็จการศึกษา

21.8 เมื่อเรียนมาแล้วครบ 2 ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาค แบบ 2 ภาคการศึกษา หรือเมื่อเรียนมาแล้วครบ 3 ภาคการศึกษาในระบบทวิภาค แบบ 3 ภาคการศึกษา ยังมีค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยน้อยกว่า 2.50

21.9 เป็นนิสิตวิสามัญที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสภาพเป็นสามัญตามข้อ 9.2

21.10 ไม่ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาภายในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

21.11 ลาพักการศึกษาและ/หรือลาป่วย ติดต่อกัน 2 ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาค แบบ 1 ภาคการศึกษา หรือ ในระบบทวิภาค แบบ 2 ภาคการศึกษา หรือ ระบบทวิภาค แบบ 3 ภาคการศึกษา ในปีการศึกษาแรกโดยไม่มีหน่วยกิตสะสม

21.12 มหาวิทยาลัยสั่งให้พ้นสภาพ นอกเหนือจากข้อดังกล่าวข้างต้น

ข้อ 22 ให้คณะแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ เพื่อให้คำแนะนำ ดูแล และจัดแผนการศึกษาของนิสิตให้สอดคล้องกับหลักสูตร และเป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดในระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติ

ที่เกี่ยวข้อง ก่อนที่จะมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ / อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ข้อ 23 ชื่อและรหัสรายวิชา

23.1 รายวิชาหนึ่ง ๆ มีรหัสรายวิชาและชื่อรายวิชากำกับไว้

23.2 รหัสรายวิชาประกอบด้วย

23.2.1	เลข 3 ลำดับแรก	แสดงถึง	สาขาวิชา
23.2.2	เลขในลำดับที่ 4	แสดงถึง	ระดับบัณฑิตศึกษา
23.2.3	เลขในลำดับที่ 5	แสดงถึง	หมวดหมู่ในสาขาวิชา
23.2.4	เลขในลำดับที่ 6	แสดงถึง	อนุกรมของรายวิชา

หมวด 3

การวัดและประเมินผลการศึกษา

ข้อ 24 การวัดและประเมินผลการศึกษา

24.1 มหาวิทยาลัยให้มีการประเมินผลการศึกษา ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง

24.2 มหาวิทยาลัยใช้ระบบระดับชั้นและค่าระดับชั้นในการวัดและประเมินผล ส่วนกรณีต่อไปนี ให้กำหนดการวัดและประเมินผลด้วยอักษร S และ U คือ

24.2.1 รายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต

24.2.2 การสอบประมวลความรู้ / การสอบวัดคุณสมบัติ

24.2.3 สัมมนา

24.2.4 วิทยานิพนธ์ / การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

24.3 สัญลักษณ์ และความหมายของการวัดและประเมินผลรายวิชาต่างๆ ให้กำหนดดังนี้

A	หมายถึง	ดีเยี่ยม	(EXCELLENT)
B+	หมายถึง	ดีมาก	(VERY GOOD)
B	หมายถึง	ดี	(GOOD)

C+	หมายถึง	ดีพอใช้	(FAIRLY GOOD)
C	หมายถึง	พอใช้	(FAIR)
D+	หมายถึง	อ่อน	(POOR)
D	หมายถึง	อ่อนมาก	(VERY POOR)
F	หมายถึง	ตก	(FAILED)
S	หมายถึง	เป็นที่พอใจ	(SATISFACTORY)
U	หมายถึง	ไม่เป็นที่พอใจ	(UNSATISFACTORY)
I	หมายถึง	การวัดผลยังไม่สมบูรณ์	(INCOMPLETE)
P	หมายถึง	การเรียนการสอนยังไม่สิ้นสุด	(IN PROGRESS)
W	หมายถึง	การถอนรายวิชา	(WITHDRAWN)

24.4 ระบบระดับชั้น กำหนดเป็นตัวอักษร A, B+, B, C+, C, D+, D และ F ซึ่งแสดงผลการศึกษาของนิสิตที่ได้รับการประเมินในแต่ละรายวิชาและมีค่าระดับชั้น ดังนี้

ระดับชั้น A	มีค่าระดับชั้นเป็น	4.00
ระดับชั้น B+	มีค่าระดับชั้นเป็น	3.50
ระดับชั้น B	มีค่าระดับชั้นเป็น	3.00
ระดับชั้น C+	มีค่าระดับชั้นเป็น	2.50
ระดับชั้น C	มีค่าระดับชั้นเป็น	2.00
ระดับชั้น D+	มีค่าระดับชั้นเป็น	1.50
ระดับชั้น D	มีค่าระดับชั้นเป็น	1.00
ระดับชั้น F	มีค่าระดับชั้นเป็น	0

24.5 อักษร I แสดงว่านิสิตไม่สามารถเข้ารับการวัดผลในรายวิชานั้นให้สำเร็จสมบูรณ์ได้ โดยมีหลักฐานแสดงว่ามีเหตุสุดวิสัยบางประการ การให้อักษร I ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอน และการอนุมัติจากคณบดีที่รายวิชานั้นสังกัดอยู่

นิสิตจะต้องดำเนินการขอรับการวัดและประเมินผลเพื่อแก้อักษร I ให้สมบูรณ์ก่อน 2 สัปดาห์สุดท้ายของภาคการศึกษาถัดไป หากพ้นกำหนดดังกล่าว มหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนอักษร I เป็นระดับชั้น F หรืออักษร U

24.6 อักษร P แสดงว่า รายวิชานั้นยังมีการเรียนการสอนต่อเนื่องอยู่ ยังไม่มีการวัดและประเมินผลภายในภาคการศึกษาที่ลงทะเบียน ทั้งนี้ ให้ใช้เฉพาะบางรายวิชาตามประกาศมหาวิทยาลัย

อักษร P จะถูกเปลี่ยนเมื่อได้รับการวัดและประเมินผลแล้ว ทั้งนี้ ไม่เกินระยะเวลาการศึกษา ตามข้อ 17 หากพ้นระยะเวลาการศึกษามหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนอักษร P ให้เป็นระดับชั้น F หรืออักษร U

24.7 อักษร W แสดงว่า

24.7.1 การลงทะเบียนผิดเงื่อนไขและเป็นโมฆะ ตามข้อ 14.2.5

24.7.2 นิสิตได้ถอนรายวิชาที่ลงทะเบียน ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามข้อ 15.2, 15.3

24.7.3 นิสิตถูกล้างพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

24.7.4 กรณีเหตุสุดวิสัย ลาออก ตาย หรือมหาวิทยาลัยอนุมัติให้ถอน

ทุกรายวิชาที่ลงทะเบียน

24.8 รายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาของแต่ละสาขาวิชา

24.8.1 นิสิตระดับปริญญาเอก หรือระดับปริญญาโท หรือระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องได้ระดับชั้นไม่ต่ำกว่า C หากได้ต่ำกว่านี้จะต้องลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นซ้ำอีก จนกว่าจะได้ระดับชั้นไม่ต่ำกว่า C

24.8.2 รายวิชาใด หากระบุการประเมินผลเป็นอักษร S หรือ U นิสิตจะต้องได้อักษร S มิฉะนั้นจะต้องลงทะเบียนในรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะได้อักษร S หรือผ่านการประเมินผลตามเงื่อนไขในประกาศมหาวิทยาลัย

24.9 ในกรณีนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ลงทะเบียนเรียนรายวิชาระดับปริญญาตรี ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรีในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน การเพิ่มและถอนรายวิชา การวัดผลและการประเมินผลสำหรับรายวิชานั้นโดยอนุโลม

24.10 อักษร S, U, I, P และ W จะไม่ถูกนำมาคำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ย

24.11 มหาวิทยาลัยจะคำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยจากหน่วยกิต และค่าระดับชั้นของรายวิชาทั้งหมด ที่นิสิตได้ลงทะเบียน

24.12 การคำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ย ให้นำเอาผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับชั้นของทุก ๆ รายวิชาตามข้อ 24.4 มารวมกันแล้วหารด้วยผลบวกของหน่วยกิตของรายวิชาทั้งหมด ยกเว้น ที่ระบุไว้ในข้อ 24.10 ในการหารนี้ให้มีทศนิยม 2 ตำแหน่ง โดยไม่มีการปัดเศษ และในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งมากกว่าหนึ่งครั้ง มหาวิทยาลัยจะคำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยจากหน่วยกิต และค่าระดับชั้นที่นิสิตลงทะเบียนครั้งสุดท้ายเพียงครั้งเดียว

24.13 กรณีที่นิสิตได้เรียนรายวิชาใดที่จัดไว้ในหลักสูตรสาขาวิชาอื่น อาจขอเทียบโอนรายวิชานั้นเข้าไว้ในหลักสูตร ทั้งนี้ จะไม่นำผลมาคำนวณหาค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ย

ข้อ 25 การสอบผ่านความรู้ภาษาอังกฤษ ให้ดำเนินการตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดในระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 26 การสอบประมวลความรู้ (COMPREHENSIVE EXAMINATION) และการสอบวัดคุณสมบัติ (QUALIFYING EXAMINATION) ให้ดำเนินการตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดในระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

หมวด 4

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง / การทำวิทยานิพนธ์

ข้อ 27 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง/การทำวิทยานิพนธ์ ให้ดำเนินการตามที่มหาวิทยาลัย กำหนดในระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 28 เมื่อพบว่ามีอาการลบกเสียผลงาน ซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่นหรือมีการจ้างทำการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองหรือผลงานวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยอาจจะพิจารณาถอดถอนรายงานการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองหรือวิทยานิพนธ์ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยกำหนดในระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

หมวด 5

การสำเร็จการศึกษา

ข้อ 29 การเสนอชื่อเพื่อขออนุมัติปริญญา

ในภาคการศึกษาสุดท้ายที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา นิสิตต้องยื่นใบรายงานคาดว่าจะ สำเร็จการศึกษาต่อมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ภายใน 4 สัปดาห์ นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

29.1 นิสิตที่ได้รับการเสนอชื่อเพื่อขออนุมัติให้ได้รับปริญญา จะต้องผ่านเงื่อนไขต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

29.1.1 ประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

- 1) มีระยะเวลาการศึกษาตามกำหนด
- 2) ลงทะเบียนเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนด
- 3) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร และเงื่อนไขของสาขาวิชานั้น ๆ
- 4) มีผลการศึกษาได้ค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00

29.1.2 ปริญญาโท แผน ข

- 1) มีระยะเวลาการศึกษาตามกำหนด
- 2) ลงทะเบียนเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนด
- 3) สอบผ่านความรู้ภาษาอังกฤษตามประกาศของมหาวิทยาลัย

- 4) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร และเงื่อนไขของสาขาวิชานั้น ๆ
- 5) มีผลการศึกษาได้ค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า 3.00
- 6) สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (COMPREHENSIVE EXAMINATION)
- 7) เสนอการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย
- 8) ผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหรือส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้รับการเผยแพร่ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดในระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

29.1.3 ปริญญาโท แผน ก แบบ ก 1

- 1) มีระยะเวลาการศึกษาตามกำหนด
- 2) ลงทะเบียนเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนด
- 3) สอบผ่านความรู้ภาษาอังกฤษตามประกาศของมหาวิทยาลัย
- 4) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการเผยแพร่ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดในระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
- 5) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย

29.1.4 ปริญญาโท แผน ก แบบ ก 2

- 1) มีระยะเวลาการศึกษาตามกำหนด
- 2) ลงทะเบียนเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนด
- 3) สอบผ่านความรู้ภาษาอังกฤษตามประกาศของมหาวิทยาลัย
- 4) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร และเงื่อนไขของสาขาวิชานั้น ๆ
- 5) มีผลการศึกษาได้ค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า 3.00
- 6) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการเผยแพร่ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดในระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
- 7) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย

29.1.5 ปริญญาเอก แบบ 1

- 1) มีระยะเวลาการศึกษาตามกำหนด
- 2) ลงทะเบียนเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนด
- 3) สอบผ่านความรู้ภาษาอังกฤษตามประกาศของมหาวิทยาลัย
- 4) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (QUALIFYING EXAMINATION)
- 5) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการเผยแพร่ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดในระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
- 6) เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย

29.1.6 ปริญญาเอก แบบ 2

- 1) มีระยะเวลาการศึกษาตามกำหนด
- 2) ลงทะเบียนเรียนครบตามที่หลักสูตรกำหนด
- 3) สอบผ่านความรู้ภาษาอังกฤษตามประกาศของมหาวิทยาลัย
- 4) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร และเงื่อนไขของสาขาวิชานั้น ๆ
- 5) มีผลการศึกษาได้ค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า 3.00
- 6) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (QUALIFYING EXAMINATION)
- 7) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของผลงานจะต้องได้รับการเผยแพร่ตามที่

มหาวิทยาลัยกำหนดในระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

- 8) เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย

29.2 นิสิตต้องไม่มีพันธะเกี่ยวกับการเงินหรือพันธะอื่นใดกับมหาวิทยาลัย

29.3 การให้เกียรติบัตรการเรียนยอดเยี่ยม

มหาวิทยาลัยอาจให้เกียรติบัตรการเรียนยอดเยี่ยมแก่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีผลการศึกษาได้ค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยตลอดหลักสูตร 4.00 หรือผลงานวิทยานิพนธ์ หรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น หรือได้รับการจดสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร หรือจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาอื่น

บทเฉพาะกาล

ข้อ 30 การศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตศึกษาของนิสิตที่เข้าศึกษาก่อนปีการศึกษา 2561 ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 และข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2555 ไปก่อนจนกว่านิสิตจะสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ข้อ 31 ให้ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้นำข้อบังคับระเบียบ ประกาศ และแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยที่ใช้อยู่ในวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ 24 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2561

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ คุณหญิงไชศรี ศรีอรุณ)

นายกสภามหาวิทยาลัย

2.2.6 รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2)

รายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specification) หมายถึง คำอธิบายภาพรวมของการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้บัณฑิตบรรลุผลการเรียนรู้ของหลักสูตรนั้นๆ โดยจะถ่ายทอดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิสภา/สาขาวิชาไปสู่การปฏิบัติในหลักสูตร ซึ่งแต่ละสถาบันอุดมศึกษาสามารถบรรจุเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระ เหมาะสมตรงกับความต้องการหรือเอกลักษณ์ของสถาบันฯ โดยคณาจารย์ผู้สอนจะต้องร่วมมือกันวางแผนและจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของหลักสูตรจะช่วยอธิบายให้นักศึกษาทราบว่าตนต้องเรียนวิชาอะไรบ้าง เข้าใจถึงวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนจุดวิธีการวัดและประเมินผลที่จะทำให้มั่นใจว่าเมื่อเรียนสำเร็จแล้วจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งยังแสดงความสัมพันธ์ของหลักสูตรกับองค์ประกอบในการเรียนเพื่อนำไปสู่คุณวุฒิตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิ รายละเอียดของหลักสูตร จะช่วยให้นักศึกษาเลือกเรียนในหลักสูตรที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้และความต้องการของตนเองได้ รวมทั้งผู้บัณฑิตสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณารับบัณฑิตเข้าทำงาน โดยรายละเอียดของหลักสูตรประกอบด้วย 8 หมวดต่อไปนี้

หมวด 1 ข้อมูลทั่วไป

หมวด 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

หมวด 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

หมวด 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและประเมินผล

หมวด 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

หมวด 6 การพัฒนาคณาจารย์

หมวด 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

หมวด 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

2.2.7 ระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHECO)

ระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHECO) หมายถึง ระบบสารสนเทศที่มีวัตถุประสงค์ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการจัดส่งข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตรที่ได้รับการอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย ผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHECO) เพื่อให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาและตรวจสอบรายการข้อมูลหลักสูตรให้สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐาน

หลักสูตรระดับอุดมศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง และแจ้งผลการพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรดังกล่าวผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHECO)

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Related Research Works)

ณัฐธิดา ข้าศรี (2562) การวิเคราะห์สภาพการดำเนินการตามระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) เพื่อนำผลการวิเคราะห์ไปพัฒนางานประจำ แก้ไขปัญหา และนำเสนอแนวทางการพัฒนาต่อผู้บริหารในกระบวนการบันทึกข้อมูลหลักสูตรผ่านระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) ได้สรุปประเด็นการแจ้งแก้ไขหลักสูตรในระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO) ระยะเวลา ปี พ.ศ. 2561 – 2562 ในหัวข้อดังนี้ 1. สถานภาพของหลักสูตร 2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา 3. โครงสร้างหลักสูตร 4. อาจารย์ 5. ระบบการจัดการศึกษา 6. ผลการเรียนรู้ 7. คุณสมบัติผู้เรียน 8. จำนวนนิสิต โดยได้มีการแจ้งแก้ไขหลักสูตรมายังมหาวิทยาลัยขอนแก่นในบางหลักสูตรได้มีการแจ้งแก้ไขมาถึง 2 ครั้ง เนื่องจากพบว่าการบันทึกข้อมูลหลักสูตรในระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรนั้นมีข้อมูลคลาดเคลื่อนจากที่ระบุในเล่มหลักสูตรทำให้ไม่สามารถพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรได้ โดยเฉพาะในหัวข้ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

สถิต สมประสงค์ (2547) การพัฒนาเครื่องมือวัดผลการเรียนภาคปฏิบัติวิชางานทดสอบป้อมและหัวฉีด จุดประสงค์ของการวิจัย เพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดผลการเรียนภาคปฏิบัติวิชางานทดสอบป้อมและหัวฉีดของหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาช่างยนต์ โดยได้สร้างและวิเคราะห์ใบบาง จัดทำแบบทดสอบและแบบประเมินทักษะและความสามารถตามใบบาง แล้วนำไปหาความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ และทำการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพ จำนวน 2 ครั้ง ผลการวิจัยพบว่า ได้ค่าความสอดคล้องของแบบประเมินการสังเกตเท่ากับ 1 และค่าประสิทธิภาพของแบบทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่น r_{tt} เท่ากับ 0.87 ค่าอำนาจการจำแนกอยู่ระหว่าง 0.25–0.75 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบแบบประเมินการสังเกต มีค่าเท่ากับ 0.463 และมีนัยสำคัญอยู่ที่ 0.01

อมาวลี อัมพันศิริรัตน์ ปิยรัตน์ จินาพันธุ์ และคณะ (2557) การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 ของเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคใต้ การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 ของเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคใต้ เพื่อใช้ในการประเมินผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่ง

ประเมินโดยผู้เรียนประเมินตนเอง ประกอบด้วยแบบวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 5 ฉบับ คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านทักษะทางปัญญา 3) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 4) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ โดยหาคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหาตามความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน การวิเคราะห์รายข้อ อำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นแบบความคงที่ภายใน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราชวิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคใต้รวม 417 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของแบบประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 มีความตรงเชิงเนื้อหาโดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.70 การวิเคราะห์รายข้อของแบบประเมินทั้ง 5 ฉบับ โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและทั้งฉบับมีนัยสำคัญทางสถิติ อำนาจจำแนกรายข้อของแบบประเมินทั้ง 5 ฉบับ โดยทดสอบค่าที (t-test) มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ ค่าความเชื่อมั่น แบบความคงที่ภายในของแบบประเมินทั้ง 5 ฉบับ ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.965, 0.969, 0.944, 0.965 และ 0.980 ตามลำดับ

รุ่งนภา ตั้งจิตรเจริญกุล และคณะ (2554) การพัฒนาเครื่องมือประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและพัฒนาการวัดและการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการวัดและการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และ 3) เพื่อประเมินพัฒนาการ/แนวโน้มของพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกตเอกสารของประเทศไทยและต่างประเทศจำนวน 61 ฉบับ การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 คน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (ครูและผู้ปกครอง) รวม 20 คน ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดคือครูและผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ จำนวน 72 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) วิธีการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยควรใช้วิธีการที่หลากหลายทั้งจากการวัดการประเมิน และการสังเกต โดยการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยควรประเมินจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด และประเมินตามตัวบ่งชี้หลักของพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้งสามด้าน คือ 1.1) ตัวบ่งชี้ด้านร่างกายและความเคลื่อนไหว รวม 4 ตัวบ่งชี้ย่อย (ด้านสุขภาพอนามัย ด้านสุขนิสัย ด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่และการเคลื่อนไหว และด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก) 1.2) ตัวบ่งชี้ด้านสติปัญญา รวม 5 ตัวบ่งชี้ย่อย (ด้านการรับรู้ ด้านภาษา ด้านความเข้าใจและการแก้ปัญหา ความสามารถพื้นฐานทาง

คณิตศาสตร์ และควมามีเหตุผล) 1.3) ตัวบ่งชี้ด้านอารมณ์/จิตใจและสังคม รวม 5 ตัวบ่งชี้ย่อย (ด้านอารมณ์/ลักษณะนิสัย ด้านการปรับตัวเข้าสังคม ด้านควมามีคุณธรรม ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม/สิ่งแวดล้อม และด้านควมามีวินัย) 2) การวัดและการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยตามกรอบแนวคิดในการวัดพัฒนาการของเด็กปฐมวัยสามด้าน โดยมีดัชนีควมสอดคล้องระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิเท่ากับ 1.00 3) ผลการศึกษาประสิทธิผลของแบบวัดพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้นทั้งสองฉบับ (แบบวัดควมสามารถทางคณิตศาสตร์และแบบวัดควมมีเหตุผล) มีค่าควมยากระหว่าง .38-.80 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20-.69 และมีค่าควมเที่ยงเท่ากับ .72 และ .76 และแบบประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้นทั้งสองฉบับ (ฉบับครูและฉบับผู้ปกครอง) มีค่าดัชนีควมสอดคล้องระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ระหว่าง .67-1.00 มีค่าควมเที่ยงเท่ากับ .9176 และ .8874 และมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .3400-.9216 และ 4) ผลการประเมินพัฒนาการ/แนวโน้มของพัฒนาการเด็กปฐมวัย พบว่าโมเดลโค้งพัฒนาการทั้ง 6 โมเดล (3 ตัวบ่งชี้ x 2 กลุ่มผู้ประเมิน) เป็นโมเดลพัฒนาการเชิงเส้นตรง ผลการวิเคราะห์อัตราการพัฒนาการทั้ง 3 ช่วงเวลา พบว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของทั้งกลุ่มผู้ประเมินครูและผู้ปกครองในช่วงเดือนมกราคม 2552 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2552 มีค่าตั้งแต่ 0.265-0.418 ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2552 ถึงเดือนมีนาคม 2552 มีค่าตั้งแต่ 0.509-0.827 ค่าเฉลี่ยของคะแนนการวัดครั้งแรก (ML) มีค่าตั้งแต่ 1.698-2.145 และค่าเฉลี่ยของอัตราการเปลี่ยนแปลง (MS) มีค่าตั้งแต่ 0.415-1.068 ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ทั้ง 6 โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

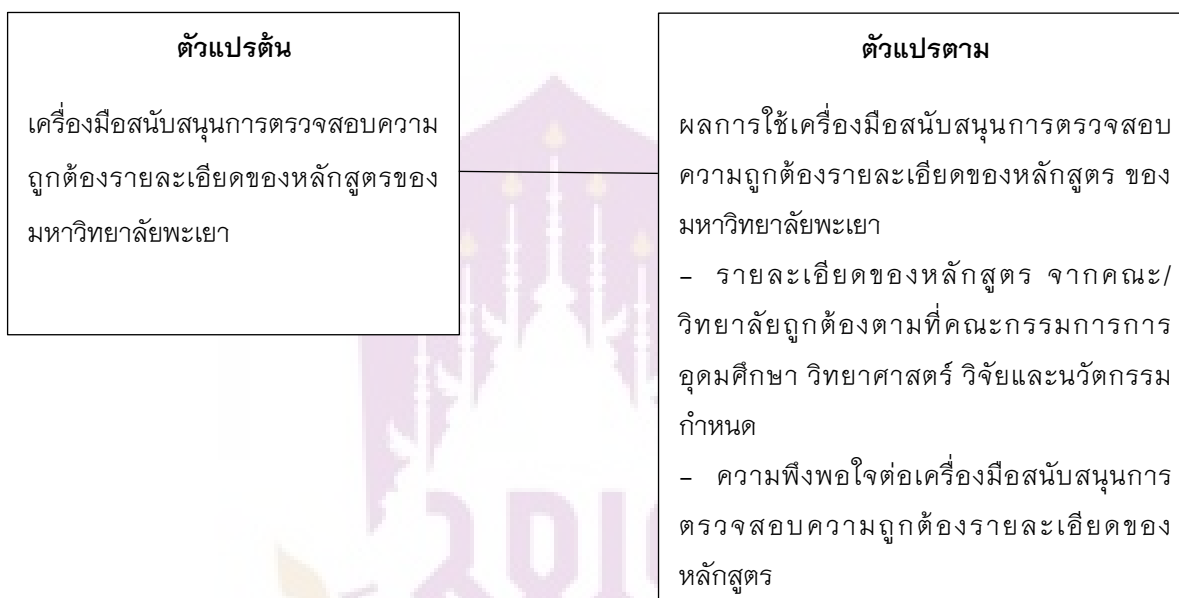
รชาดา เครือทิวา (2556) การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิและรายละเอียดของหลักสูตรสาขานันทนาการระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน วัดอุปสงค์เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิและรายละเอียดของหลักสูตรสาขานันทนาการ ระดับปริญญาตรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 การวิจัยเชิงปริมาณขั้นตอนที่ 1 คือการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสาขานันทนาการระดับปริญญาตรี จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ (1) ผู้ผลิตบัณฑิตสาขานันทนาการระดับปริญญาตรีจำนวน 96 คน (2) ผู้ใช้หลักสูตรนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 242 คน (3) ผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 1,180 คน และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสาขานันทนาการจำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย ค่าควมเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพโดย การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขานันทนาการ ระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ คณาจารย์และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง

สาขานันทนาการทั่วประเทศจำนวน 65 คน ขั้นตอนที3 การนำมาตราฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขานันทนาการ (มคอ.1) สู่การปฏิบัติโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรสาขาวิชานันทนาการ (มคอ.2) ผลการวิจัยพบว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขานันทนาการ (มคอ.1)” มีลักษณะเฉพาะด้านของสาขานันทนาการคือ 1) ประกอบด้วย 7 สาขาวิชาคือ (1) สาขาวิชานันทนาการ (2) สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ (3) สาขาวิชานันทนาการเชิงพาณิชย์ (4) สาขาวิชานันทนาการกลางแจ้ง (5) สาขาวิชาทรัพยากรนันทนาการ (6) สาขาวิชานันทนาการและการท่องเที่ยว (7) สาขาวิชานันทนาการบำบัด 2) มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต 5 ด้านคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความต้านรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) เนื้อหาสาระสำคัญของสาขานันทนาการมี 7 กลุ่มคือ (1) แนวคิดพื้นฐานด้านนันทนาการ (2) ความเป็นวิชาชีพด้านนันทนาการ (3) ระบบการให้บริการ (4) การวางแผนโปรแกรมทางนันทนาการ (5) การบริหารจัดการ (6) ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องและ (7) ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รายละเอียดของหลักสูตรสาขาวิชานันทนาการ (มคอ.2) มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 136 มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต 5 ด้าน และมีรายวิชาบังคับที่ต้องเรียนทุกสาขาวิชา 7 รายวิชาซึ่งสอดคล้องกับ มคอ.1 และตรงตามเกณฑ์ของมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขานันทนาการ

ชนกฤต มิตรสงเคราะห์ (2557) ระบบสารสนเทศสำหรับติดตามและวิเคราะห์ความสอดคล้องของรายละเอียดหลักสูตร (มคอ.2) กับรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำระบบสารสนเทศที่สามารถช่วยลดระยะเวลาการติดตามการดำเนินการและการรายงานผลของการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) ระบบสามารถประเมินผลจากการวิเคราะห์ความสอดคล้องของการเขียนจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ และแผนการสอนของรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) ว่าครอบคลุมและสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาหรือไม่ โดยใช้ทฤษฎีการประมวลผลภาษาธรรมชาติตัดคำภาษาไทยโดยใช้พจนานุกรม (Dictionary) เทคนิคตัดคำที่ยาวที่สุด (Longest matching) ร่วมกับพจนานุกรมคำเหมือน (Thesaurus) เขามาช่วยในการวิเคราะห์ความสอดคล้อง ใช้ฐานข้อมูล MySQL และโปรแกรมภาษา PHP เป็นเครื่องมือในการพัฒนาวิจัยประเมินผลระดับความสอดคล้อง โดยทดสอบกับรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไปจำนวน 10 รายวิชา และนำผลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 คน มาเปรียบเทียบผลที่ได้จากระบบใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างผลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญกับผลที่ได้จากระบบ ผลที่ได้แสดงความสัมพันธ์ในเชิงบวก ซึ่งหมายความว่าระบบนี้สามารถใช้ประเมินความสอดคล้องได้ใกล้เคียงและเป็นไปใน

ทิศทางเดียวกับผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยได้ประเมินผลความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่หนึ่งบุคลากรผู้มีหน้าที่ในการติดตามรายละเอียดของวิชา (มคอ.3) กลุ่มที่สอง อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา มีหน้าที่ในการบันทึกรายละเอียดของวิชา (มคอ.3) และกลุ่มที่สาม ผู้บริหาร เรียกดูรายงานผลการดำเนินการภาพรวมและแต่ละหลักสูตร ผลความพึงพอใจของทุกกลุ่ม ที่ได้อยู่ในระดับมาก (ระหว่าง 4.10 – 4.23) โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในระดับต่ำ

2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประธานหลักสูตร และนักวิชาการศึกษาคณะ ของมหาวิทยาลัยพะเยา ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วยไปด้วย กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประธานหลักสูตร และนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วยไปด้วย กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ประธานหลักสูตร นักวิชาการศึกษา กลุ่มละ 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

- 1) สรุปลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพะเยาที่จะดำเนินการปรับปรุง/จัดทำหลักสูตรใหม่ ปีการศึกษา 2564
- 2) แยกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาที่จะดำเนินการปรับปรุง/จัดทำหลักสูตรใหม่ ปีการศึกษา 2564 ตามกลุ่มสาขาวิชา จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- 3) คัดเลือกประธานหลักสูตร (แยกเป็นประธานหลักสูตรระดับปริญญาตรี 1 ท่าน หลักสูตรระดับปริญญาโท 1 ท่าน และหลักสูตรระดับปริญญาเอก 1 ท่าน รวมทั้งจำนวน 3 ท่าน/กลุ่มสาขาวิชา) นักวิชาการศึกษาคณะ จำนวน 2 ท่าน/กลุ่มสาขาวิชา)

กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ
1. คณะนิติศาสตร์ - น.ต.	1. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร - วท.บ. (วิทยาการข้อมูลและการวิเคราะห์)	1. คณะทันตแพทยศาสตร์ - ท.บ.
2. คณะบริหารธุรกิจและนิติศาสตร์ - บธ.บ. (การตลาดดิจิทัล) - บธ.บ. (การจัดการธุรกิจ) - บธ.บ. (การเงินและการลงทุน) - บช.บ. - บธ.ม. - ศศ.ม. (การจัดการการท่องเที่ยวและโรงแรม) - ปร.ด. (การจัดการการท่องเที่ยวและโรงแรม) - ปร.ด. (บริหารธุรกิจ)	2. คณะพลังงานและสิ่งแวดล้อม - วท.บ. (การจัดการพลังงานและสิ่งแวดล้อม) - วศ.ม. (การจัดการพลังงานและนวัตกรรมพลังงาน) - ปร.ด. (การจัดการพลังงานและนวัตกรรมพลังงาน)	2. คณะแพทยศาสตร์ - วท.บ. (ปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์)
	3. คณะวิทยาศาสตร์ - วท.ม. (เคมี) - วท.ม. (ชีววิทยา) - วท.ม. (วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา) - ปร.ด. (ชีววิทยา) - ปร.ด. (วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา)	3. คณะเภสัชศาสตร์ - วท.บ. (วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง) - วท.ม. (นวัตกรรมทางเภสัชศาสตร์) - ปร.ด. (นวัตกรรมทางเภสัชศาสตร์)
	4. คณะศิลปศาสตร์ - ศศ.ม. (ภาษาไทย) - ศศ.ม. (ภาษาอังกฤษ)	4. คณะวิศวกรรมศาสตร์ - วศ.ม. (วิศวกรรมเครื่องกล)
4. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์ - สถ.บ. (สถาปัตยกรรมภายใน)	5. คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ - ปร.ด. (สหวิทยาการทางการเกษตร)	
รวม 4 คณะ 12 หลักสูตร	รวม 5 คณะ 11 หลักสูตร	รวม 3 คณะ 5 หลักสูตร
คัดเลือกแบบเจาะจง		
ประธานหลักสูตร 3 ท่าน - ระดับปริญญาตรี - ระดับปริญญาโท - ระดับปริญญาเอก นักวิชาการศึกษาคณะ 2 คน	ประธานหลักสูตร 3 ท่าน - ระดับปริญญาตรี - ระดับปริญญาโท - ระดับปริญญาเอก นักวิชาการศึกษาคณะ 2 คน	ประธานหลักสูตร 3 ท่าน - ระดับปริญญาตรี - ระดับปริญญาโท - ระดับปริญญาเอก นักวิชาการศึกษาคณะ 2 คน
รวมทั้งสิ้น 5 ท่าน	รวมทั้งสิ้น 5 ท่าน	รวมทั้งสิ้น 5 ท่าน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตรมหาวิทยาลัยพะเยา
2. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา

3.2.2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. แบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตรมหาวิทยาลัยพะเยา

การสร้างแบบฟอร์มที่ใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องของรายละเอียดของหลักสูตร โดยมีขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

1) วิเคราะห์ศึกษาเอกสารและที่ประชุมที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาดำรง เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฟอร์ม การสร้างแบบประเมินเครื่องมือ และการประชุมคณะกรรมการวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) จากนั้นสรุปเนื้อหา ข้อมูลที่สำคัญ ที่จะนำไปใช้ในการประกอบในการตั้งหัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร และหัวข้อประเด็นการตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตร

2) ออกแบบ

แบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา และแบบประเมินเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา โดยมีหัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร หัวข้อประเด็นการตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรที่ครอบคลุมตามกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กำหนดซึ่งประกอบด้วย 8 หมวด ต่อไปนี้ หมวด 1 ข้อมูลทั่วไป หมวด 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร หมวด 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร หมวด 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและประเมินผล หมวด 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา หมวด 6 การพัฒนาอาจารย์ หมวด 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร หมวด 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร และครอบคลุมตามข้อเสนอแนะของตามกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHECO)

3) พัฒนาเครื่องมือ

3.1 สร้างแบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา ประกอบไปด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตร ประกอบด้วย ชื่อคณะ/วิทยาลัย, ชื่อหลักสูตร/สาขาวิชา, สถานภาพของหลักสูตร (หลักสูตรใหม่/หลักสูตรปรับปรุง)

ตอนที่ 2 ข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร ประกอบด้วย

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและประเมินผล

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

ภาคผนวก

ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติม ประกอบด้วย ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้ เมื่อสิ้นปีการศึกษา และ ผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

3.2 สร้างแบบประเมินเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา ประกอบด้วย คำชี้แจง รายการประเมิน และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.3 นำแบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาหัวข้อรายละเอียดของหลักสูตรและประเด็นการตรวจสอบในการใช้ภาษาที่เหมาะสม ครอบคลุมหัวข้อตามกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมกำหนด การสื่อความหมายของเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา รวมทั้งนำแบบประเมินเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาที่จะประเมินและการใช้ภาษาของข้อคำถาม จากนั้นผู้วิจัยนำมาแบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา และแบบประเมินเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.4 ผู้วิจัยนำมาแบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา และแบบประเมินเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียด

ของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาหัวข้อ รายละเอียดของหลักสูตรและประเด็นการตรวจสอบ ในการใช้ภาษาที่เหมาะสม ครอบคลุมหัวข้อตาม กระบวนการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนด การสื่อความหมายของเครื่องมือ ตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยพะเยา และประเมินความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าหัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับ ประเด็นการตรวจสอบ
- 0 เมื่อไม่แน่ใจหัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับ ประเด็นการตรวจสอบ
- 1 เมื่อแน่ใจหัวข้อรายละเอียดของหลักสูตรไม่มีความสอดคล้องกับ ประเด็นการตรวจสอบ

เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แต่ละข้อต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50

3.5 ผู้วิจัยนำมาแบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของ หลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และดำเนินการสร้าง แบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา

4) การนำไปใช้

ผู้วิจัยดำเนินการประสานขอความอนุเคราะห์ให้ประธานหลักสูตรและนักวิชาการ ศึกษาคณะ/วิทยาลัย จำนวน 3 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบด้วย

4.1) ประธานหลักสูตรระดับปริญญาตรี 1 ท่าน หลักสูตรระดับปริญญาโท 1 ท่าน และหลักสูตรระดับปริญญาเอก 1 ท่าน รวมทั้งจำนวน 3 ท่าน/กลุ่มสาขาวิชา

4.2) นักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัย จำนวน 2 ท่าน/กลุ่มสาขาวิชา

ดำเนินการทดลองใช้แบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของ หลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา

5) การประเมินผล

หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองใช้แบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของ หลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยดำเนินการให้ประธานหลักสูตรและนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัย ตอบความพึงพอใจต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของ มหาวิทยาลัยพะเยาและเก็บคืนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

2. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา มีลักษณะเป็นแบบแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของ Likert ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ดังนี้

1) ศึกษาตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2) วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการ

3) กำหนดรูปแบบของคำถามที่จะใช้ในการเก็บข้อมูล

4) ร่างคำถามตามกรอบของการประเมินให้ครอบคลุมหัวข้อที่ต้องการประเมินเพื่อแบบสอบถามความพึงพอใจของประธานหลักสูตร และนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัย ที่มีต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจของประธานหลักสูตร และนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัย ที่มีต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา

5) นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาที่จะประเมินและการใช้ภาษาของข้อคำถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

6) นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยาที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

+1	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจมีความสอดคล้องกับเนื้อหา
0	เมื่อไม่แน่ใจข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจมีความสอดคล้องกับเนื้อหา
-1	เมื่อแน่ใจข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา

เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แต่ละข้อต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50

7) นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา มาแก้ไขและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและดำเนินการจัดสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยาโดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ซึ่งได้กำหนดหลายเลขแทนระดับค่าขอความพึงพอใจ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากเสร็จสิ้นการพัฒนาและหาคุณภาพด้านความเหมาะสมของเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยดำเนินการให้ประธานหลักสูตรและนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัย ดำเนินการทดลองใช้แบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา จากนั้นผู้วิจัยแจกแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาให้กับประธานหลักสูตรและนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัย ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา และเก็บคืนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) แบบประเมินเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา และแบบประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา ที่เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน นำมาวิเคราะห์ ประเมินความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

แบบประเมินเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา

- +1 เมื่อแน่ใจว่าหัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับ
ประเด็นการตรวจสอบ
- 0 เมื่อไม่แน่ใจหัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับ
ประเด็นการตรวจสอบ
- 1 เมื่อแน่ใจหัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร ไม่มีความสอดคล้องกับ
ประเด็นการตรวจสอบ

เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แต่ละข้อต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50

แบบประเมินความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจ มีความสอดคล้องกับ
เนื้อหา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจข้อความคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจ มีความสอดคล้องกับ
เนื้อหา
- 1 เมื่อแน่ใจข้อความคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจ ไม่มีความสอดคล้องกับ
เนื้อหา

เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แต่ละข้อต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50

2) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา มาตรวจความสมบูรณ์และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

- 3) นำค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ได้จากการวิเคราะห์มาแปลผลโดยกำหนดค่าในการแปลความหมายตามเกณฑ์ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 103) ดังนี้
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
 - ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
 - ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

- 1) การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (อรุณี อ่อนสวัสดิ์, 2546, หน้า 163)

สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

- เมื่อ \bar{X} คือ คะแนนเฉลี่ย
 $\sum x$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

- 2) การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) (เกษม สาหรัยทิพย์, 2543, หน้า 227)

สูตร

$$SD = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

- เมื่อ SD คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ คือ ผลรวมของคะแนน
 N คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3) ค่าความเที่ยงตรง (IOC)

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	คือ	ดัชนีความสอดคล้อง A
	R	คือ	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	คือ	ผลรวมของคะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้นำเสนอรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาและหาคุณภาพด้านความเหมาะสมของเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

1.1 ผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

1.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของประธานหลักสูตร และนักวิชาการศึกษาคณะที่มีต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาและหาคุณภาพด้านความเหมาะสมของเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

ตารางที่ 1 ผลการประเมินเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา จากผู้เชี่ยวชาญ

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลการวิจัย		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
1. รูปแบบตัวอักษร	1. มีการใช้รูปแบบตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 16 พอยท์ ภายในเนื้อหาเอกสาร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. ปก	2. มีการจัดทำรูปแบบหน้าปกของหลักสูตรถูกต้องตามรูปแบบมหาวิทยาลัยกำหนด	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	3. มีการระบุชื่อของหลักสูตรสอดคล้องกับชื่อของปริญญาที่เสนอขอเปิดหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3. สารบัญ	4. มีการระบุหัวข้อและเลขหน้าของสารบัญถูกต้องและครบถ้วนตรงกันทั้งเอกสาร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป									
1. รหัสและชื่อหลักสูตร	5. มีการระบุชื่อของหลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอนทั้งในรูปแบบภาษาไทยและภาษาอังกฤษอย่างถูกต้องสอดคล้องกันตามหลักการทางวิชาการในสาขาวิชาชีพ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	6. มีการระบุชื่อเต็มและอักษรย่อของปริญญาทั้งในรูปแบบภาษาไทยและภาษาอังกฤษอย่างถูกต้องสอดคล้องกันตามหลักการทางวิชาการในสาขาวิชาชีพ และพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วย ชื่อปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อ และหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของกระทรวงศึกษาธิการ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3. วิชาเอก (ถ้ามี)	7. คณะ/วิทยาลัย อาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยแบ่งออกเป็น ดังนี้ 1. มีการจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอก มีจำนวนไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และวิชาโทมีจำนวน ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต 2. มีการจัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ จำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีก ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และมีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต 3. กรณีมีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน ไม่น้อยกว่า วิชาเอกละ 3 คน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	8. มีการระบุจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรอย่างถูกต้องตรงตามโครงสร้างหลักสูตรและแผนการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลการวิจัย		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
5. รูปแบบของหลักสูตร	9. มีการระบุจำนวนปีของหลักสูตร เช่น ปริญญาตรี 4 ปี, หลักสูตรปริญญาโท 2 ปี, หลักสูตรปริญญาเอก 3 ปี	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	10. มีการระบุประเภทของหลักสูตร เฉพาะหลักสูตรระดับปริญญาตรี เช่น 1) หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ - ปริญญาตรีทางวิชาการ - ปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ 2) หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ - ปริญญาตรีทางวิชาชีพ - ปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพ 3) หลักสูตรปริญญาตรีปฏิบัติการ - ปริญญาตรีปฏิบัติการ - ปริญญาตรีแบบก้าวหน้าปฏิบัติการ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	11. มีการระบุภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร เช่น ภาษาไทย และ/หรือ ภาษาอื่น ๆ (โปรดระบุภาษาให้ชัดเจน)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	12. มีการระบุคุณสมบัตินิสิตที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตร เช่น นักศึกษาไทย หรือต่างประเทศที่ใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี หรือทั้งสอง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	13. ความร่วมมือกับสถาบันอื่น : ไม่มี หรือระบุชื่อสถาบันที่ทำความร่วมมือ 1) กรณีมีความร่วมมือกับสถาบันอื่นต้องระบุชื่อสถาบันที่ทำความร่วมมือ 2) กรณีมีความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ พ.ศ. 2550)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	14. มีการระบุข้อความการให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษาอย่างถูกต้องชัดเจน : “ให้ปริญญา.....สาขาวิชา.....”	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลการวิจัย		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
6. สถานภาพของหลักสูตร และการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร	15. มีการระบุสภาพภาพของหลักสูตร เช่น “หลักสูตรใหม่ หรือหลักสูตรปรับปรุง”	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
	16. มีการระบุภาคการศึกษาหรือปีการศึกษาอย่างถูกต้องชัดเจนสอดคล้องกับการพิจารณาเริ่มขอใช้หลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	17. มีการระบุครั้งที่ประชุมและวันที่ประชุมในการพิจารณาหลักสูตร ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการของคณะ/มหาวิทยาลัย/สภาวิชาชีพในการประชุมครั้งที่.../.... เมื่อวันที่.....	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน	18. มีการระบุข้อความว่า “หลักสูตรมีความพร้อมในการเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ในปีการศึกษา..... โดยการระบุปีการศึกษาที่มีความพร้อมในการเผยแพร่ให้ระบุครึ่งระยะเวลาของหลักสูตรศึกษา เช่น หลักสูตร 4 ปี เริ่มใช้ 2564 ต้องระบุปีการศึกษา 2565 เป็นต้น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลักสำเร็จการศึกษา	19. มีการระบุอาชีพที่ผลิตในสาขานั้นๆ สามารถประกอบอาชีพได้หลังสำเร็จการศึกษาอย่างชัดเจน โดยแยกเป็นข้อๆ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9. ชื่อ-นามสกุล เลขบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	20. มีการตรวจสอบจำนวน คุณวุฒิ และผลงานวิชาการให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 และมีการระบุข้อมูลอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เรียงตามตำแหน่งวิชาการ คุณวุฒิ นาย นาง นางสาว และตัวอักษร ก-ฮ ให้สอดคล้องกับหมวดที่ 3 และภาคผนวก ระดับปริญญาตรี 1. ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ อย่างน้อย 5 คน สำหรับหลักสูตรปฏิบัติการ (1) อย่างน้อย 2 ใน 5 คนต้องมีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ (2) เป็นบุคลากรของหน่วยงานอื่นได้ แต่ต้องไม่เกิน 2 คน สำหรับหลักสูตรร่วมผลิต อนุโลมคุณวุฒิปริญญาตรี หรือเทียบเท่าและประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 6 ปี 2. มีผลงานทางวิชาการไม่น้อยกว่า 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง (1) เป็นงานวิจัยอย่างน้อย 1 รายการ (2) เป็นผลงานร่วมกับผู้อื่นได้ (3) กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 รายการภายใน 2 ปี หรือ 2 รายการภายใน 4 ปี หรือ 3 รายการภายใน 5 ปี	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลการวิจัย		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
	21. ระดับปริญญาโท	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	1. ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิปริญญาโทและดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ อย่างน้อย 3 คน								
	2. มีผลงานทางวิชาการไม่น้อยกว่า 3 รายการในรอบ 5 ปีซ้อนหลัง <ol style="list-style-type: none"> (1) เป็นงานวิจัยอย่างน้อย 1 รายการ (2) เป็นผลงานร่วมกับผู้อื่นได้ (3) กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 รายการภายใน 2 ปี หรือ 2 รายการภายใน 4 ปี หรือ 3 รายการภายใน 5 ปี 								
	22. ระดับปริญญาเอก	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	1. ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ อย่างน้อย 3 คน								
	2. มีผลงานทางวิชาการไม่น้อยกว่า 3 รายการในรอบ 5 ปีซ้อนหลัง <ol style="list-style-type: none"> (1) เป็นงานวิจัยอย่างน้อย 1 รายการ (2) เป็นผลงานร่วมกับผู้อื่นได้ (3) กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 รายการภายใน 2 ปี หรือ 2 รายการภายใน 4 ปี หรือ 3 รายการภายใน 5 ปี 								
10. สถานที่จัดการเรียนการสอน	23. มีการระบุสถานที่จัดการเรียนการสอนในที่ตั้ง เช่น มหาวิทยาลัยพะเยา หรือวิทยาเขตเชียงราย หรือวิทยาการจัดการจัดการกรุงเทพมหานคร (กรณีมีการระบุสถานที่จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งจะต้องรายงานสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาไว้ทราบ)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร	24. มีการระบุสถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่จำเป็นและสอดคล้องกับการวางแผนหลักสูตร	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
12. ผลกระทบจากข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน	25. มีการระบุข้อมูลหรือผลกระทบ จากข้อ 11 เชื่อมโยงให้เห็นความสำคัญ ความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาหลักสูตร	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลการวิจัย		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตร อื่นที่เกิดสอนในคณะ/สาขา วิชาอื่นของมหาวิทยาลัย	26. มีการระบุข้อความที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนใน คณะ/สาขาวิชาอื่นของมหาวิทยาลัย เช่น รายวิชาที่เปิดสอนให้กับคณะ/สาขาวิชา อื่นหรือต้องเรียนจากคณะ/สาขาวิชาอื่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร									
1. ปรัชญา ความสำคัญและ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	27. มีการระบุปรัชญาของหลักสูตร โดยเขียนเป็นลักษณะของความเชื่อหลักสูตร ไม่ใช่เขียนเป็นวัตถุประสงค์ของหลักสูตร, การระบุความสำคัญของหลักสูตร โดย มีข้อความที่ระบุเหตุผลความจำเป็นของการเปิดหลักสูตรอย่างชัดเจน, การระบุ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ครอบคลุม 3 ปริเขต (Domain) ได้แก่ พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) และจิตพิสัย (Affective Domain)	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
2. แผนพัฒนาปรับปรุง	28. มีการระบุแผนพัฒนาหรือแผนการเปลี่ยนแปลงหลัก ๆ ที่เสนอในหลักสูตร พร้อมระบุเวลาคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ เช่น ภายใน 5 ปี โดยให้ระบุกล ยุทธ์สำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อความสำเร็จของแผนนั้น ๆ รวมทั้งตัวบ่งชี้ ความสำเร็จ โดยตัวบ่งชี้ควรจะเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินในหมวด 7	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
หมวดที่ 3 ระบบการจัดการการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร									
1. ระบบการจัดการศึกษา	29. ระบบ : มีการระบุข้อความว่า “เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่า ด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี/การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. (ระบบ ทวิภาค 1 ปี แบ่งเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าภาคละ 15 สัปดาห์)”	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	30. การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน : หากมี ให้ระบุ “มี” และต้องระบุข้อความ “(ภาคการศึกษาฤดูร้อน เดือน.....-เดือน..... จำนวน.....สัปดาห์..... ชั่วโมง/สัปดาห์)” และหากไม่มี ให้ระบุ “ไม่มี”	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	31. การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค : หากมี ให้ระบุ “มี” และหากไม่มี ให้ระบุ “ไม่มี”	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลการวิจัย		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
2. การดำเนินการหลักสูตร	32. มีการระบุช่วงเวลาการจัดการเรียนการสอนที่ให้นิสิตเรียน ภาคการศึกษาต้น	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน	ภาคการศึกษาปลาย ภาคการศึกษาฤดูร้อน (ถ้ามี)								
2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	33. มีการระบุข้อความว่า “เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี/การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. หมวดที่..... การรับเข้าศึกษา ข้อคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา”	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2.3 ปัญหาของนิสิตแรกเข้า	34. มีการระบุข้อจำกัดของนิสิตที่จะสมัครเข้าเรียนในหลักสูตรที่ต้องนำมาประกอบการพิจารณา โดยระบุเป็นข้อ ๆ เช่น นักศึกษาที่มีข้อจำกัดทางทักษะ IT หรือ ภาษา คณิตศาสตร์ หรือการปรับตัวในการเรียน เป็นต้น	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อจำกัดของนิสิต	35. มีการระบุกลยุทธ์ในการดำเนินการ แก้ไขปัญหาข้อจำกัดของนิสิตให้สอดคล้องกับข้อ 2.3 ปัญหาของนิสิตแรกเข้า	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2.5 แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี	36. มีการระบุจำนวนผู้ที่คาดว่าจะรับเข้าศึกษาในหลักสูตรและจำนวนที่คาดว่าจะมีผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาในระยะเวลา 5 ปี และพิจารณาลัดลownิสิตต่ออาจารย์ประจำหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2.6 งบประมาณ	37. มีการแสดงงบประมาณ โดยจำแนกรายละเอียดตามหัวข้อการเสนอตั้งงบประมาณ รวมทั้งประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัว ในการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2.7 ระบบการศึกษา	38. มีการระบุระบบการศึกษา เช่น แบบชั้นเรียน, แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก, แบบทางไกลผ่านสื่อแพรภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก, แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning), แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต, อื่น ๆ (ระบุ)	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
2.8 การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา และการลงทะเบียนข้ามมหาวิทยาลัย	39. มีการระบุข้อความว่า “เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี/การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.”	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลการวิจัย		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน 3.1 หลักสูตร/โครงสร้างหลักสูตร/รายวิชา/แผนการศึกษา/คำอธิบายรายวิชา	40. มีการระบุระยะเวลาการศึกษา จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี/ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558, การระบุรหัสรายวิชา/ชื่อรายวิชาวิชา ไม่ซ้ำซ้อนกับรหัสรายวิชา/ชื่อรายวิชาหลักสูตรอื่นมาก่อน ยกเว้น หลักสูตรที่ใช้ชื่อหลักสูตร/สาขาวิชาเหมือนกัน, การระบุรหัสรายวิชา/ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิตครบถ้วนตรงกัน ทั้งในโครงสร้าง แผนการศึกษา คำอธิบายรายวิชา Mapping และสาระการปรับปรุงแก้ไข, การระบุแผนการศึกษา แบ่งได้ดังนี้ - ภาคการศึกษาปกติ ปริญญาตรี ไม่เกิน 22 หน่วยกิต/ภาคการศึกษา ปริญญาโท ไม่เกิน 15 หน่วยกิต/ภาคการศึกษา ปริญญาเอก ไม่เกิน 15 หน่วยกิต/ภาคการศึกษา - ภาคการศึกษาฤดูร้อน ไม่เกิน 9 หน่วยกิต/ภาคการศึกษา และการระบุคำอธิบายรายวิชาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษครบถ้วน และเรียงลำดับตามรหัสรายวิชา	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
3.2 ชื่อ-สกุล ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์ 3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร 3.2.2 อาจารย์ผู้สอน 3.2.3 อาจารย์พิเศษ	41. ตรวจสอบจำนวน คุณวุฒิ และผลงานวิชาการให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 ดังนี้ - มีการระบุอาจารย์ประจำหลักสูตรได้ ไม่จำกัดจำนวน และสามารถซ้ำกับหลักสูตรอื่นได้ ตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตร - มีการระบุอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (ระบุตาม หมวดที่ 1 ข้อ 9 ชื่อ - นามสกุล เลขบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร - มีการระบุอาจารย์พิเศษ ระบุรายชื่อ คุณวุฒิ หน่วยงาน ทั้งนี้ต้องตรวจสอบจำนวน คุณวุฒิ และผลงานวิชาการให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
4. องค์ประกอบเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม	42. มีการระบุโดยสรุปเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติ ฝึกตามคลินิกหรือฝึกงาน หรือสหกิจศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และระบุช่วงเวลา การจัดเวลาและตารางสอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลการวิจัย		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการ ทำโครงการหรืองานวิจัย	43. มีการระบุโดยสรุปเกี่ยวกับข้อกำหนดในการทำโครงการหรือวิทยานิพนธ์ นอกเหนือจากโครงการหรืองานวิจัยในรายวิชาอื่นๆ ควรแนบข้อกำหนดสำหรับการ การทำโครงการ และระบุช่วงเวลา จำนวนหน่วยกิต การเตรียมการ และ กระบวนการประเมิน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมิน									
1. การพัฒนาคุณลักษณะ พิเศษของนิสิต	44. มีการระบุลักษณะพิเศษของนักศึกษาที่นอกเหนือไปจากความคาดหวังโดย ทั่วไปที่สถาบัน คณะ หรือสาขาวิชา พยายามพัฒนาให้มีขึ้นในตัวของนิสิต หลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ ในแต่ละด้าน	45. มีการระบุผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านครบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ/ มาตรฐานคุณวุฒิสถา/สาขาวิชา (มคอ.1) และมีการ ตรวจสอบจำนวนหัวข้อย่อยให้ตรงกับตาราง Mapping ในเอกสารหลักสูตร	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
3. แผนที่แสดงการกระจาย ความรับผิดชอบมาตรฐาน ผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่ รายวิชา	46. มีการระบุหัวข้อย่อยของผลการเรียนรู้ทุกด้านตรงตามที่ระบุในหมวดที่ 4 ข้อ และมีการระบุรายวิชาครบถ้วน และเรียงลำดับรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา									
1. กุญแจเบาะหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน	47. มีการระบุข้อความว่า “การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาเป็นไปตาม ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ./ ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.”	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. กระบวนการทวนสอบ มาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต	48. มีการเขียนอธิบายกระบวนการที่ใช้ในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของ นักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ แต่ละรายวิชา เช่น ทวนสอบจากคะแนน ข้อสอบ หรืองานที่มอบหมาย กระบวนการอาจจะต่างกันไปสำหรับรายวิชาที่ แตกต่างกัน หรือสำหรับมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตร	49. มีการระบุข้อความว่า “เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี/การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. หมวดที่..... การ สำเร็จการศึกษา ข้อ”	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลการวิจัย		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
หมวดที่ 6 การพัฒนาอาจารย์									
1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่	50. มีการเขียนอธิบายกระบวนการที่ใช้สำหรับการปฐมนิเทศ และ/หรือการแนะนำอาจารย์ใหม่และอาจารย์พิเศษให้มั่นใจได้ว่าอาจารย์เข้าใจถึงหลักสูตรและบทบาทของรายวิชาต่าง ๆ ที่สอนในหลักสูตรและรายวิชาที่ตนรับผิดชอบสอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่อาจารย์	51. มีการเขียนอธิบายถึงสิ่งที่จะดำเนินการเพื่อช่วยให้คณาจารย์ได้พัฒนา เช่น การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล หรือการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร									
1. การกำกับมาตรฐาน	52. มีการระบุระบบและกลไกในการบริหารหลักสูตร เพื่อนำไปสู่การกำกับคุณภาพและมาตรฐานหลักสูตรให้ครอบคลุมองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย 6 ด้าน คือ 1) การกำกับมาตรฐาน 2) บัณฑิต 3) นิสิต 4) คณาจารย์ 5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน 6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ออน การประเมินผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. บัณฑิต	53. มีการระบุจำนวนตัวบ่งชี้บังคับและตัวบ่งชี้รวมในแต่ละปี ตามที่ อว. กำหนด โดยมีเกณฑ์การประเมิน : หลักสูตรได้มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ต้องผ่านเกณฑ์ประเมินดังนี้ ตัวบ่งชี้บังคับ (ตัวบ่งชี้ที่ 1-5) มีผลดำเนินการบรรลุตามเป้าหมาย และมีจำนวนตัวบ่งชี้ที่มีผลดำเนินการบรรลุเป้าหมาย ไม่น้อยกว่า 80% ของตัวบ่งชี้รวม โดยพิจารณาจากจำนวนตัวบ่งชี้บังคับและตัวบ่งชี้รวมในแต่ละปี	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3. นิสิต									
4. คณาจารย์									
5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน									
6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ออน									
7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน									
หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร									
1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน	54. มีการเขียนอธิบายกระบวนการที่ใช้ในการประเมินทักษะของคณาจารย์ในการใช้กลยุทธ์ตามที่ได้วางแผนไว้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลการวิจัย		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม	55. มีการเขียนอธิบายกระบวนการที่จะใช้เพื่อจะได้ข้อมูลต่าง ๆ ย้อนกลับในการประเมินคุณภาพของหลักสูตรในภาพรวมและการบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากกลุ่มบุคคล ดังนี้ 1) นักศึกษาและบัณฑิต 2) ผู้ทรงคุณวุฒิ และ/หรือผู้ประเมินภายนอก 3) ผู้ใช้บัณฑิตและ/หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดของหลักสูตร	56. มีการเขียนผลการประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุในหมวดที่ 7 ข้อ 7 โดยคณะกรรมการ ประเมินอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย 1 คน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง	57. มีการเขียนอธิบายกระบวนการทบทวนผลการประเมินที่ได้จากอาจารย์และนักศึกษา รวมทั้งกระบวนการในการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ภาคผนวก									
1. ข้อบังคับ ประกาศที่เกี่ยวข้อง	58. มีการแนบประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 / ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 / สาขาวิชา (ถ้ามี) / ประประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2554 กรณีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมและหลักสูตรปรับปรุง	59. มีการระบุรายละเอียดของตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิม และโครงสร้างหลักสูตรที่ปรับปรุงแก้ไข	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	60. มีการแนบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทุกท่าน, ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกอย่างน้อย 2 ท่าน และผู้แทนองค์กรวิชาชีพ (ถ้ามี)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4. รายงานการประชุมวิพากษ์หลักสูตร	61. มีการแนบผลสรุปการวิพากษ์หลักสูตรโดยคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5. ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร	62. มีการแนบเอกสารประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยระบุรายละเอียดตามแบบฟอร์มประวัติที่กำหนดโดยงานพัฒนาหลักสูตร กองบริการการศึกษา	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลการวิจัย		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
6. ภาระการสอนของ อาจารย์ประจำหลักสูตร	63. มีการระบุภาระการสอนของอาจารย์ประจำหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา ใน ระยะเวลา 5 ปี	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
7. ข้อกำหนดสภานิติศาสตร์ (ถ้ามี)	64. มีการแนบประกาศต่าง ๆ ของสภานิติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร (ถ้ามี)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ข้อมูลเพิ่มเติม									
1. ความคาดหวังของ ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปี การศึกษา	65. โดยพิจารณาจากประเด็น ดังต่อไปนี้ 1) ระบุข้อมูลความคาดหวัง ที่บ่งบอกได้ว่า เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละชั้นปี แล้ว ผู้เรียนมีสมรรถนะอย่างไร ได้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรระบุไว้ หรือไม่ 2) ระบุข้อมูลความคาดหวัง โดยพิจารณาว่า หากศึกษาในหลักสูตรนี้แล้ว นิสิตจะได้สมรรถนะอย่างไร ในแต่ละชั้นปี มีความรู้ความสามารถอะไรตาม ผลลัพธ์การเรียนรู้ในหลักสูตรดังกล่าว 3) ระบุข้อมูลความคาดหวัง ที่สามารถเป็นข้อมูลสะท้อนกลับให้ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรได้นำไปพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนต่อไป 4) ระบุสมรรถนะและความรู้ความสามารถ ที่สะสมมาแต่ละปี การศึกษาของนิสิต เมื่อศึกษาจนครบตลอดหลักสูตร (ปีสุดท้าย) ก่อนออกไปสู่ ตลาดแรงงานนิสิตจะมีสมรรถนะอย่างไร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. ผลงานวิชาการของ อาจารย์ประจำหลักสูตรและ อาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร	66. การเขียนผลงานทางวิชาการให้เป็นไปตามรูปแบบบรรณานุกรม 1. งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ - ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. สถานที่เผยแพร่. วันเดือนปีที่เผยแพร่. 2. งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับชาติ - ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. สถานที่เผยแพร่. วันเดือนปีที่เผยแพร่. 3. งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับนานาชาติ - ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. สถานที่เผยแพร่. วันเดือนปีที่เผยแพร่. 4. งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับภูมิภาคอาเซียน - ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. สถานที่เผยแพร่. วันเดือนปีที่เผยแพร่. 5. งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับสถาบัน	1	0	1	1	1	5	1	ใช้ได้

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลการวิจัย		
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
	- ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. จากการประชุมวิชาการ. วันเดือนปีที่เผยแพร่. แหล่งที่ตีพิมพ์. เลขที่หน้าที่ตีพิมพ์ - ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. เลขของปีที่ฉบับที่. วันเดือนปีที่เผยแพร่. แหล่งที่ตีพิมพ์. เลขที่หน้าที่ตีพิมพ์								
	ค่าเฉลี่ยรวม	1.00	0.76	1.00	1.00	1.00	4.76	0.95	ใช้ได้

จากตาราง 1 ผลการพัฒนาระบบและหาคุณภาพด้านความเหมาะสมของเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 66 ข้อ จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ปรากฏว่าโดยภาพรวมข้อคำถามของเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับประเด็นการตรวจสอบ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ประเมินข้อคำถามของเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับประเด็นการตรวจสอบ ส่วนข้อ 15, 20, 24, 25, 27, 32, 34, 38, 40, 41, 45, 46, 55, 62, 63 และ ข้อ 66 มีผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน ประเมินข้อคำถามของเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร ไม่แน่ใจข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นการตรวจสอบ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.76 และค่าความเที่ยงตรง (IOC) 0.95

ตอนที่ 2 ผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้อง รายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

1.1 ผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้อง รายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

ตารางที่ 2 ผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา จากผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลการวิจัย		
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	รวม	ioc	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1. หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตรมีความถูกต้องครบถ้วนตามรูปแบบที่ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กำหนด	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. การจัดลำดับหัวข้อและเนื้อหาเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3. ประเด็นการตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรมีความถูกต้องครบถ้วน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4. เนื้อหาประเด็นการตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรใช้ภาษาที่เหมาะสม ครอบคลุม กะทัดรัด และเข้าใจได้ง่าย	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรสามารถช่วยให้คณะ/วิทยาลัยตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรของคณะ/วิทยาลัยได้อย่าง สะดวกและรวดเร็ว	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลการวิจัย		
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	รวม	ioc	แปลผล
	1	2	3	4	5			
7. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
8. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรสามารถช่วยให้คณะ/วิทยาลัย สามารถจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9. คณะ/วิทยาลัย มีความเข้าใจเกี่ยวกับการบูรณาการแต่ละหัวข้อ ในรายละเอียดของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรสามารถทำให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สามารถลดจำนวนการส่งคืนหลักสูตรคืนให้มหาวิทยาลัยแก้ไขได้ในระดับหนึ่ง	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
11. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรช่วยให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณารับทราบการอนุมัติหลักสูตรได้รวดเร็วยิ่งขึ้น	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
ค่าเฉลี่ยรวม	1.00	1.00	1.00	0.91	0.91	4.81	0.96	ใช้ได้

จากตาราง 2 ผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 11 ข้อ จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ปรากฏว่า โดยภาพรวมข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจ มีความสอดคล้องกับเนื้อหา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 – ข้อ 9 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ประเมินข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจ

มีความสอดคล้องกับเนื้อหา ส่วนข้อ 10-11 ผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน ประเมินข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจ มีความสอดคล้องกับเนื้อหา โดยมี 1 ท่าน ประเมินไม่แน่ใจข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจ มีความสอดคล้องกับเนื้อหา โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.81 และค่าความเที่ยงตรง (IOC) 0.96

1.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของประธานหลักสูตร และนักวิชาการศึกษาคณะที่มีต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

ตารางที่ 3 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

รายการประเมิน	ผลการวิจัย	
	จำนวน	ค่าร้อยละ
1. ข้อมูลเบื้องต้น		
ชาย	7 คน	47
หญิง	8 คน	53
2. ตำแหน่ง		
ประธานหลักสูตร	9 คน	60
นักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัย	6 คน	40
3. ระดับหลักสูตรที่รับผิดชอบ		
ระดับปริญญาตรี	6 คน	40
ระดับปริญญาโท	3 คน	20
ระดับปริญญาเอก	3 คน	20
ทุกระดับ	3 คน	20
4. กลุ่มส่วนงาน		
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	5 คน	33
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	5 คน	33
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์	5 คน	33

จากตาราง 3 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน ได้แก่ เพศหญิง จำนวน 8 คน (53%) เพศชาย จำนวน 7 คน (47%) แบ่งเป็นประธานหลักสูตร จำนวน 9 คน (60%) นักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัย จำนวน 6 คน (40%) โดยระดับหลักสูตรที่ประธานหลักสูตรและนักวิชาการศึกษา

คณะวิทยาลัยรับผิดชอบ ประกอบด้วยหลักสูตรระดับปริญญาตรี จำนวน 6 คน (40%) หลักสูตรระดับปริญญาโท จำนวน 3 คน (20%) หลักสูตรระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน (20%) และรับผิดชอบทุกระดับหลักสูตร จำนวน 3 คน (20%) ซึ่งแบ่งกลุ่มส่วนงาน เป็นกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 5 คน (33%) กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 5 คน (33%) และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 5 คน (33%)

ตอนที่ 2 การประเมินความพึงพอใจของประธานหลักสูตร และนักวิชาการศึกษาคณะวิทยาลัย ที่มีต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของประธานหลักสูตร และนักวิชาการศึกษาคณะวิทยาลัย ที่มีต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

รายการประเมิน	ผลการวิจัย		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตรมีความถูกต้องครบถ้วนตามรูปแบบที่ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนด	4.53	0.52	มากที่สุด
2. การจัดลำดับหัวข้อและเนื้อหาเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง	4.33	0.62	มาก
3. ประเด็นการตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรมีความถูกต้องครบถ้วน	4.20	0.56	มาก
4. เนื้อหาประเด็นการตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรใช้ภาษาที่เหมาะสม ครอบคลุม กะทัดรัด และเข้าใจได้ง่าย	4.13	0.64	มาก
5. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรสามารถช่วยให้คณะ/วิทยาลัยตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรของคณะ/วิทยาลัยได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว	4.07	0.70	มาก
6. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรได้	4.00	0.76	มาก
7. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.20	0.68	มาก

รายการประเมิน	ผลการวิจัย		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
8. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรสามารถช่วยให้คณะ/วิทยาลัย สามารถจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรได้อย่างถูกต้อง	4.27	0.59	มาก
9. คณะ/วิทยาลัย มีความเข้าใจเกี่ยวกับการระบุรายละเอียดแต่ละหัวข้อ ในรายละเอียดของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น	4.07	0.80	มาก
10. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรสามารถทำให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สามารถลดจำนวนการส่งคืน4หลักสูตรคืนให้มหาวิทยาลัยแก้ไขได้ในระดับหนึ่ง	4.13	0.74	มาก
11. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรช่วยให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณารับทราบการอนุมัติหลักสูตรได้รวดเร็วยิ่งขึ้น	4.13	0.83	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.19	0.68	มาก

จากตาราง 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของประธานหลักสูตร และนักวิชาการศึกษาที่มีต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา ปรากฏว่าโดยภาพรวมประธานหลักสูตรและนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ได้แก่ ข้อ 1 หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตรมีความถูกต้องครบถ้วนตามรูปแบบที่ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กำหนด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.52) รองลงมา ได้แก่ ข้อ 2 การจัดลำดับหัวข้อและเนื้อหาเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.62) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ได้แก่ ข้อ 6 เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรได้ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.76)

บทที่ 5

การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา สรุปได้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาและหาคุณภาพด้านความเหมาะสมของเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน จำนวน 66 ข้อ ปรากฏว่าโดยภาพรวมข้อคำถามของเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับประเด็นการตรวจสอบ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ประเมินข้อคำถามของเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับประเด็นการตรวจสอบ ส่วนข้อ 15, 20, 24, 25, 27, 32, 34, 38, 40, 41, 45, 46, 55, 62, 63 และ ข้อ 66 มีผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน ประเมินข้อคำถามของเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร ไม่แน่ใจข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นการตรวจสอบ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.76 และค่าความเที่ยงตรง (IOC) 0.95

2. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

2.1 ผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน จำนวน 11 ข้อ ปรากฏว่าโดยภาพรวมข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจ มีความสอดคล้องกับเนื้อหา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 – ข้อ 9 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ประเมินข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจ มีความสอดคล้องกับเนื้อหา ส่วนข้อ 10-11 ผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน ประเมินข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจ มีความสอดคล้องกับเนื้อหา โดยมี 1 ท่าน ประเมินไม่แน่ใจข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจ มีความสอดคล้องกับเนื้อหา โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.81 และค่าความเที่ยงตรง (IOC) 0.96

2.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของประธานหลักสูตร และนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัยที่มีต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน ได้แก่ เพศหญิง จำนวน 8 คน เพศชาย จำนวน 7 คน แบ่งเป็นประธานหลักสูตร จำนวน 9 คน นักวิชาการศึกษาคณะวิทยาลัย จำนวน 6 คน โดยระดับหลักสูตรที่

ประธานหลักสูตรและนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัยรับผิดชอบ ประกอบด้วย หลักสูตรระดับปริญญาตรี จำนวน 6 คน หลักสูตรระดับปริญญาโท จำนวน 3 คน หลักสูตรระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน และ รับผิดชอบทุกระดับหลักสูตร จำนวน 3 คน ซึ่งแบ่งกลุ่มส่วนงาน เป็นกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 5 คน กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 5 คน และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 5 คน โดยมีผลการประเมินความพึงพอใจของประธานหลักสูตร และนักวิชาการศึกษาที่มีต่อเครื่องมือสนับสนุน การตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า โดยภาพรวมประธาน หลักสูตรและนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ได้แก่ ข้อ 1 หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตรมีความถูกต้อง ครบถ้วนตามรูปแบบที่ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.52) รองลงมา ได้แก่ ข้อ 2 การจัดลำดับหัวข้อและเนื้อหาเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.62) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ได้แก่ ข้อ 6 เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้อง รายละเอียดของหลักสูตรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของ หลักสูตรได้ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.76)

การอภิปรายผล

จากผลการพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่ค้นพบมาอภิปรายโดยแบบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาและหาคุณภาพด้านความเหมาะสมของเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความ ถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา โดยผลการประเมินคุณภาพด้านความเหมาะสม จากผู้เชี่ยวชาญมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.76$) และค่าความเที่ยงตรง IOC = 0.95 ซึ่งกล่าวได้ว่าการพัฒนา เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา ที่มี ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของ มหาวิทยาลัยพะเยา ดังนี้

1) วิเคราะห์ศึกษาเอกสารและที่ประชุมที่เกี่ยวข้อง คือ ศึกษาตำรา เอกสาร งานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฟอร์ม การสร้างแบบประเมินเครื่องมือ และวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุม คณะกรรมการวิชาการ มหาวิทยาลัยพะเยา ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) จากนั้นสรุปเนื้อหา ข้อมูลที่สำคัญ ที่จะนำไปใช้ในการประกอบในการตั้งหัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร และหัวข้อประเด็นการตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตร

2) ออกแบบ คือ ออกแบบแบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา และแบบประเมินเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา โดยมีหัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร หัวข้อประเด็นการตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรที่ครอบคลุมตามกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กำหนดซึ่งประกอบด้วย 8 หมวด ต่อไปนี้ หมวด 1 ข้อมูลทั่วไป หมวด 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร หมวด 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร หมวด 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและประเมินผล หมวด 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา หมวด 6 การพัฒนาคณาจารย์ หมวด 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร หมวด 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

3) พัฒนาเครื่องมือ คือ การสร้างแบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา ประกอบไปด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตร ประกอบด้วย ชื่อคณะ/วิทยาลัย, ชื่อหลักสูตร/สาขาวิชา, สถานภาพของหลักสูตร (หลักสูตรใหม่/หลักสูตรปรับปรุง) และ ตอนที่ 2 ข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร จำนวน 8 หมวด และภาคผนวก ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติม ประกอบด้วย ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา และ ผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และการสร้างแบบประเมินเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา ประกอบด้วย คำชี้แจง รายการประเมิน และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4) การนำไปใช้ คือ ประธานหลักสูตรและนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัย จำนวน 3 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบด้วย ประธานหลักสูตรระดับปริญญาตรี 1 ท่าน หลักสูตรระดับปริญญาโท 1 ท่าน และหลักสูตรระดับปริญญาเอก 1 ท่าน รวมทั้งจำนวน 3 ท่าน/กลุ่มสาขาวิชา และนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัย จำนวน 2 ท่าน/กลุ่มสาขาวิชา ดำเนินการทดลองใช้แบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร มหาวิทยาลัยพะเยา

5) การประเมินผล คือ หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองใช้แบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา ประธานหลักสูตรและนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัย ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้หลักการ ADDIE Model ในการพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา ทำให้เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบที่ดี คือ มีโครงสร้างเนื้อหาที่สอดคล้องและครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ (กิดานันท์ มลิทอง, 2540) กล่าวได้ว่า

หลักการออกแบบของ ADDIE model มีลำดับการพัฒนาเป็น 5 ขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ (Analysis) การออกแบบ (Design) การพัฒนา (Development) การนำไปใช้ (Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งแต่ละขั้นตอนเป็นแนวทางที่มีลักษณะที่ยืดหยุ่นเพื่อให้สามารถนำไปสร้างเป็นเครื่องมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของประธานหลักสูตรและนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัย ที่มีต่อเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.19$) ซึ่งกล่าวได้ว่าแบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาที่ได้พัฒนาขึ้นมาสามารถช่วยสนับสนุนให้ประธานหลักสูตรและนักวิชาการศึกษาคณะ/วิทยาลัย มีความเข้าใจในการดำเนินการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา ได้ถูกต้องครบถ้วนตามรูปแบบที่ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนด ซึ่งจะส่งผลให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนดลดจำนวนการส่งคืนรายละเอียดของหลักสูตรให้มหาวิทยาลัยพะเยาแก้ไข และพิจารณาความสอดคล้องและออกเลขรหัสหลักสูตรให้แก่มหาวิทยาลัยพะเยาได้อย่างรวดเร็วขึ้น ซึ่งการพัฒนาเครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

จะเห็นได้ว่าเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา ที่พัฒนาตามลำดับขั้นตอน มีความเหมาะสมตามที่กำหนดไว้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. แบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตรควรมีการแนะนำหรืออธิบายรายละเอียดก่อนนำไปใช้
2. ควรมีการปรับปรุงแบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาทุกครั้งที่มีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. แบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยาควรเป็นแบบออนไลน์
2. ควรมีการพัฒนาระบบสารสนเทศในการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา
3. ควรมีการพัฒนาแบบสารสนเทศในการกรอกข้อมูลประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558. กรุงเทพมหานคร
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558. กรุงเทพมหานคร
- กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. (2563). หลักสูตร/สาขาวิชาที่ให้กู้ยืม ปีการศึกษา 2563
- กิดานนท์ มลิตทอง (2540) เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนชม.
- ครูบ้านนอก (2552). หลักการหลักการออกแบบของ ADDIE model 12 กุมภาพันธ์ 2552. <https://www.kroobannok.com/5661>.
- ชนกฤต มิตรสงเคราะห์ (2557) ระบบสารสนเทศสำหรับติดตามและวิเคราะห์ความสอดคล้อง
ณัฐธิดา ขำศรี (2562) การวิเคราะห์สภาพการดำเนินการตามระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตร
ระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online : CHECO). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น
- พิชญ์สินี ชมภูคำ (2559) เอกสารคำสอนวิธีวิทยาการวิจัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- รชาดา เครือทิวา (2556) การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิและรายละเอียดของหลักสูตรสาขานันทนาการ
ระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- รุ่งนภา ตั้งจิตจรเจริญกุล และคณะ (2554) การพัฒนาเครื่องมือประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียน
สาธิตละอออุทิศ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สถิต สมประสงค์ (2547) การพัฒนาเครื่องมือวัดผลการเรียนภาคปฏิบัติวิชาวานทดสอบป้อมและหัวฉีด.
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- อมาวลี อัมพันธ์วิรัตน์ ปิยรัตน์ จินาพันธุ์ และคณะ (2557) การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การ
เรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตร
ปรับปรุง พ.ศ. 2555 ของเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคใต้.
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา.

ภาคผนวก

ผู้เชี่ยวชาญ

- ผู้เชี่ยวชาญ : ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่
- 1) รองศาสตราจารย์เปรมวิทย์ วิวัฒน์เศรษฐ์
 - 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รักษิต สุทธิพงษ์
 - 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดาวัลย์ อุ๋นกอง
 - 4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำเงิน จันทรมณี
 - 5) ดร.นรินทร์ นนทมาลย์

แบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร
มหาวิทยาลัยพะเยา

**แบบฟอร์มตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร
มหาวิทยาลัยพะเยา**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตร

คณะ/วิทยาลัย

ชื่อหลักสูตร สาขาวิชา

หลักสูตรใหม่ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. (ปรับปรุงจากหลักสูตร

ตอนที่ 2 ข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตร

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ถูกต้อง	แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
1. รูปแบบตัวอักษร	1. มีการใช้รูปแบบตัวอักษร TH Niramit AS ขนาด 16 พอยท์ ภายในเนื้อหาเอกสาร			
2. ปก	2. มีการจัดทำรูปแบบหน้าปกของหลักสูตรถูกต้องตามรูปแบบมหาวิทยาลัยกำหนด			
	3. มีการระบุชื่อของหลักสูตรสอดคล้องกับชื่อของปริญญาที่เสนอขอเปิดหลักสูตร			
3. สารบัญ	4. มีการระบุหัวข้อและเลขหน้าของสารบัญถูกต้องและครบถ้วนตรงกันทั้งเอกสาร			
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป				
1. รหัสและชื่อหลักสูตร	5. มีการระบุชื่อของหลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอนทั้งในรูปแบบภาษาไทยและภาษาอังกฤษอย่างถูกต้องสอดคล้องกันตามหลักการทางวิชาการในสาขาวิชาชีพ			
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	6. มีการระบุชื่อเต็มและอักษรย่อของปริญญาทั้งในรูปแบบภาษาไทยและภาษาอังกฤษอย่างถูกต้องสอดคล้องกันตามหลักการทางวิชาการในสาขาวิชาชีพ และพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วย ชื่อปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อ และหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของกระทรวงศึกษาธิการ			
3. วิชาเอก (ถ้ามี)	7. คณะ/วิทยาลัย อาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยแบ่งออกเป็น ดังนี้ 1. มีการจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอก มีจำนวนไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และวิชาโทมีจำนวน ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต 2. มีการจัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ จำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีก ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และมีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต 3. กรณีมีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน ไม่น้อยกว่า วิชาเอกละ 3 คน			
4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	8. มีการระบุจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรอย่างถูกต้องตรงตามโครงสร้างหลักสูตรและแผนการศึกษา			

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ถูกต้อง	แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
5. รูปแบบของหลักสูตร	9. มีการระบุจำนวนปีของหลักสูตร เช่น ปริญญาตรี 4 ปี, หลักสูตรปริญญาโท 2 ปี, หลักสูตรปริญญาเอก 3 ปี			
	10. มีการระบุประเภทของหลักสูตร เฉพาะหลักสูตรระดับปริญญาตรี เช่น 1) หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ - ปริญญาตรีทางวิชาการ - ปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ 2) หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ - ปริญญาตรีทางวิชาชีพ - ปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพ 3) หลักสูตรปริญญาตรีปฏิบัติการ - ปริญญาตรีปฏิบัติการ - ปริญญาตรีแบบก้าวหน้าปฏิบัติการ			
	11. มีการระบุภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร เช่น ภาษาไทย และ/หรือ ภาษาอื่น ๆ (โปรดระบุภาษาให้ชัดเจน)			
	12. มีการระบุคุณสมบัตินิสิตที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตร เช่น นักศึกษาไทย หรือต่างประเทศที่ใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี หรือทั้งสอง			
	13. ความร่วมมือกับสถาบันอื่น : ไม่มี หรือระบุชื่อสถาบันที่ทำความร่วมมือ 1) กรณีมีความร่วมมือกับสถาบันอื่นต้องระบุชื่อสถาบันที่ทำความร่วมมือ 2) กรณีมีความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ พ.ศ. 2550)			
	14. มีการระบุข้อความการให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษาอย่างถูกต้องชัดเจน : “ให้ปริญญา.....สาขาวิชา.....”			
6. สถานภาพของหลักสูตร และการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร	15. มีการระบุสภาพภาพของหลักสูตร เช่น “หลักสูตรใหม่ หรือหลักสูตรปรับปรุง”			
	16. มีการระบุนโยบายการศึกษาหรือปีการศึกษาอย่างถูกต้องชัดเจนสอดคล้องกับการพิจารณาเริ่มขอใช้หลักสูตร			
	17. มีการระบุครั้งที่ประชุมและวันที่ประชุมในการพิจารณาหลักสูตร ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการของคณะ/มหาวิทยาลัย/สภาวิชาชีพในการประชุมครั้งที่.../... เมื่อวันที่.....			
7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน	18. มีการระบุข้อความว่า “หลักสูตรมีความพร้อมในการเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ในการศึกษา..... โดยการระบุปีการศึกษาที่มีความพร้อมในการเผยแพร่ให้ระบุครึ่งระยะเวลาของหลักสูตรศึกษา เช่น หลักสูตร 4 ปี เริ่มใช้ 2564 ต้องระบุปีการศึกษา 2565 เป็นต้น			

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ถูกต้อง	แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา	19. มีการระบุอาชีพที่ผลิตในสาขานั้นๆ สามารถประกอบอาชีพได้หลังสำเร็จการศึกษาอย่างชัดเจน โดยแยกเป็นข้อๆ			
9. ชื่อ-นามสกุล เลขบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	<p>20. มีการตรวจสอบจำนวน คุณวุฒิ และผลงานวิชาการให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 และมีการระบุข้อมูลอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เรียงตามตำแหน่งวิชาการ คุณวุฒิ นาย นาง นางสาว และตัวอักษร ก-ย ให้สอดคล้องกับหมวดที่ 3 และภาคผนวก</p> <p><u>ระดับปริญญาตรี</u></p> <p>1. ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ อย่างน้อย 5 คน</p> <p>สำหรับหลักสูตรปฏิบัติการ (1) อย่างน้อย 2 ใน 5 คนต้องมีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ (2) เป็นบุคลากรของหน่วยงานอื่นได้ แต่ต้องไม่เกิน 2 คน</p> <p>สำหรับหลักสูตรร่วมผลิต อนุมัติคุณวุฒิปริญญาตรี หรือเทียบเท่าและประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 6 ปี</p> <p>2. มีผลงานทางวิชาการไม่น้อยกว่า 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง</p> <p>(1) เป็นงานวิจัยอย่างน้อย 1 รายการ</p> <p>(2) เป็นผลงานร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>(3) กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 รายการภายใน 2 ปี หรือ 2 รายการภายใน 4 ปี หรือ 3 รายการภายใน 5 ปี</p>			
	<p>21. <u>ระดับปริญญาโท</u></p> <p>1. ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิปริญญาโทและดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ อย่างน้อย 3 คน</p> <p>2. มีผลงานทางวิชาการไม่น้อยกว่า 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง</p> <p>(1) เป็นงานวิจัยอย่างน้อย 1 รายการ</p> <p>(2) เป็นผลงานร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>(3) กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 รายการภายใน 2 ปี หรือ 2 รายการภายใน 4 ปี หรือ 3 รายการภายใน 5 ปี</p>			
	<p>22. <u>ระดับปริญญาเอก</u></p> <p>1. ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ อย่างน้อย 3 คน</p> <p>2. มีผลงานทางวิชาการไม่น้อยกว่า 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง</p> <p>(1) เป็นงานวิจัยอย่างน้อย 1 รายการ</p> <p>(2) เป็นผลงานร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>(3) กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 รายการภายใน 2 ปี หรือ 2 รายการภายใน 4 ปี หรือ 3 รายการภายใน 5 ปี</p>			
10. สถานที่จัดการเรียนการสอน	23. มีการระบุสถานที่จัดการเรียนการสอนในที่ตั้ง เช่น มหาวิทยาลัยพะเยา หรือวิทยาเขตเชียงราย หรือวิทยาการจัดการจัดการกรุงเทพมหานคร (กรณีมีการระบุสถานที่จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้งจะต้องรายงานสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ)			
11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร	24. มีการระบุสถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่จำเป็นและสอดคล้องกับการวางแผนหลักสูตร			

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ถูกต้อง	แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
12. ผลกระทบจากข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน	25. มีการระบุข้อมูลหรือผลกระทบ จากข้อ 11 เชื่อมโยงให้เห็นความสำคัญ ความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาหลักสูตร			
13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เกดสอนในคณะ/สาขาวิชาอื่นของมหาวิทยาลัย	26. มีการระบุข้อความที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/สาขาวิชาอื่นของมหาวิทยาลัย เช่น รายวิชาที่เปิดสอนให้กับคณะ/สาขาวิชาอื่นหรือต้องเรียนจากคณะ/สาขาวิชาอื่น			
หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร				
1. ปรัชญา ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	27. มีการระบุปรัชญาของหลักสูตร โดยเขียนเป็นลักษณะของความเชื่อหลักสูตร ไม่ใช่เขียนเป็นวัตถุประสงค์ของหลักสูตร, การระบุความสำคัญของหลักสูตร โดยมีข้อความที่ระบุเหตุผลความจำเป็นของการเปิดหลักสูตรอย่างชัดเจน, การระบุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ครอบคลุม 3 ปริเขต (Domain) ได้แก่ พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) และจิตพิสัย (Affective Domain)			
2. แผนพัฒนาปรับปรุง	28. มีการระบุแผนพัฒนาหรือแผนการเปลี่ยนแปลงหลัก ๆ ที่เสนอในหลักสูตร พร้อมระบุเวลาคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ เช่น ภายใน 5 ปี โดยให้ระบุกลยุทธ์สำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อความสำเร็จของแผนนั้น ๆ รวมทั้งตัวบ่งชี้ความสำเร็จ โดยตัวบ่งชี้ควรจะเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินในหมวด 7			
หมวดที่ 3 ระบบการจัดการการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร				
1. ระบบการจัดการศึกษา	29. ระบบ : มีการระบุข้อความว่า “เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี/การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. (ระบบทวิภาค 1 ปี แบ่งเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าภาคละ 15 สัปดาห์)”			
	30. การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน : หากมี ให้ระบุ “มี” และต้องระบุข้อความ “(ภาคการศึกษาฤดูร้อน เดือน.....-เดือน..... จำนวน.....สัปดาห์..... ชั่วโมง/สัปดาห์)” และหากไม่มี ให้ระบุ “ไม่มี”			
	31. การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค : หากมี ให้ระบุ “มี” และหากไม่มี ให้ระบุ “ไม่มี”			
2. การดำเนินการหลักสูตร 2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน	32. มีการระบุช่วงเวลาการจัดการเรียนการสอนที่ให้นิสิตเรียน ภาคการศึกษาต้น ภาคการศึกษาปลาย ภาคการศึกษาฤดูร้อน (ถ้ามี)			
2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	33. มีการระบุข้อความว่า “เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี/การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. หมวดที่..... การรับเข้าศึกษา ข้อคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา”			
2.3 ปัญหาของนิสิตแรกเข้า	34. มีการระบุข้อจำกัดของนิสิตที่จะสมัครเข้าเรียนในหลักสูตรที่ต้องนำมาประกอบการพิจารณา โดยระบุเป็นข้อ ๆ เช่น นักศึกษาที่มีข้อจำกัดทางทักษะ IT หรือ ภาษา คณิตศาสตร์ หรือการปรับตัวในการเรียน เป็นต้น			

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ถูกต้อง	แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อจำกัดของนิสิต	35. มีการระบุกลยุทธ์ในการดำเนินการ แก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนิสิตให้สอดคล้องกับข้อ 2.3 ปัญหาของนิสิตแรกเข้า			
2.5 แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี	36. มีการระบุจำนวนผู้ที่คาดว่าจะรับเข้าศึกษาในหลักสูตรและจำนวนที่คาดว่าจะมีผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาในระยะเวลา 5 ปี และพิจารณาสัดส่วนนิสิตต่ออาจารย์ประจำหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร			
2.6 งบประมาณ	37. มีการแสดงงบประมาณ โดยจำแนกรายละเอียดตามหัวข้อการเสนอดังงบประมาณ รวมทั้งประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัว ในการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตร			
2.7 ระบบการศึกษา	38. มีการระบุระบบการศึกษา เช่น แบบชั้นเรียน, แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก, แบบทางไกลผ่านสื่อแพรภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก, แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning), แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต, อื่น ๆ (ระบุ)			
2.8.การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา และการลงทะเบียนข้ามมหาวิทยาลัย	39. มีการระบุข้อความว่า “เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี/การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.”			
3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน 3.1 หลักสูตร/โครงสร้างหลักสูตร/รายวิชา/แผนการศึกษา/คำอธิบายรายวิชา	40. มีการระบุระยะเวลาการศึกษา จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี/ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558, การระบุรหัสรายวิชา/ชื่อรายวิชา/วิชา ไม่ซ้ำซ้อนกับรหัสรายวิชา/ชื่อรายวิชาหลักสูตรอื่นมาก่อน ยกเว้น หลักสูตรที่ใช้ชื่อหลักสูตร/สาขาวิชาเหมือนกัน, การระบุรหัสรายวิชา/ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิตครบถ้วนตรงกันทั้งในโครงสร้าง แผนการศึกษา คำอธิบายรายวิชา Mapping และสาระการปรับปรุงแก้ไข, การระบุแผนการศึกษา แบ่งได้ดังนี้ - ภาคการศึกษาปกติ ปริญญาตรี ไม่เกิน 22 หน่วยกิต/ภาคการศึกษา ปริญญาโท ไม่เกิน 15 หน่วยกิต/ภาคการศึกษา ปริญญาเอก ไม่เกิน 15 หน่วยกิต/ภาคการศึกษา - ภาคการศึกษาฤดูร้อน ไม่เกิน 9 หน่วยกิต/ภาคการศึกษา และการระบุคำอธิบายรายวิชาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษครบถ้วน และเรียงลำดับตามรหัสรายวิชา			
3.2 ชื่อ-สกุล ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์ 3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร 3.2.2 อาจารย์ผู้สอน 3.2.3 อาจารย์พิเศษ	41. ตรวจสอบจำนวน คุณวุฒิ และผลงานวิชาการให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 ดังนี้ - มีการระบุอาจารย์ประจำหลักสูตรได้ ไม่จำกัดจำนวน และสามารถเข้ากับหลักสูตรอื่นได้ ตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตร - มีการระบุอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (ระบุตาม หมวดที่ 1 ข้อ 9 ชื่อ - นามสกุล เลขบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร			

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ถูกต้อง	แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	- มีการระบุอาจารย์พิเศษ ระบุรายชื่อ คุณวุฒิ หน่วยงาน ทั้งนี้ต้องตรวจสอบจำนวน คุณวุฒิ และผลงานวิชาการให้เป็นไปตาม มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558			
4. องค์ประกอบเกี่ยวกับการ ฝึกประสบการณ์ภาคสนาม	42. มีการระบุโดยสรุปเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติ ฝึกตามคลินิกหรือฝึกงาน หรือสห กิจศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และระบุช่วงเวลา การจัดเวลาและตารางสอน			
5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการ ทำโครงการหรืองานวิจัย	43. มีการระบุโดยสรุปเกี่ยวกับข้อกำหนดในการทำโครงการหรือวิทยานิพนธ์ นอกเหนือจากโครงการหรืองานวิจัยในรายวิชาอื่นๆ ควรแนบข้อกำหนดสำหรับ การทำโครงการ และระบุช่วงเวลา จำนวนหน่วยกิต การเตรียมการ และ กระบวนการประเมิน			
หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมิน				
1. การพัฒนาคุณลักษณะ พิเศษของนิสิต	44. มีการระบุลักษณะพิเศษของนักศึกษาที่นอกเหนือไปจากความคาดหวังโดย ทั่ว ๆ ไปที่สถาบัน คณะ หรือสาขาวิชา พยายามพัฒนาให้มีขึ้นในตัวของนิสิต หลักสูตร			
2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ ในแต่ละด้าน	45. มีการระบุผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านครบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ/ มาตรฐานคุณวุฒิสาชา/สาขาวิชา (มคอ.1) และมีการ ตรวจสอบจำนวนหัวข้อย่อยให้ตรงกับตาราง Mapping ในเอกสารหลักสูตร			
3. แผนที่แสดงการกระจาย ความรับผิดชอบมาตรฐาน ผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่ รายวิชา	46. มีการระบุหัวข้อย่อยของผลการเรียนรู้ทุกด้านตรงตามที่ระบุในหมวดที่ 4 ข้อ และมีการระบุรายวิชาครบถ้วน และเรียงลำดับรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร			
หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา				
1. กฏระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน	47. มีการระบุข้อความว่า “การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาเป็นไปตาม ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ./ ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.”			
2. กระบวนการทวนสอบ มาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต	48. มีการเขียนอธิบายกระบวนการที่ใช้ในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของ นักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ แต่ละรายวิชา เช่น ทวนสอบจากคะแนน ข้อสอบ หรืองานที่มอบหมาย กระบวนการอาจจะต่างกันไปสำหรับรายวิชาที่ แตกต่างกัน หรือสำหรับมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน			
3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตร	49. มีการระบุข้อความว่า “เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี/การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. หมวดที่..... การ สำเร็จการศึกษา ข้อ”			
หมวดที่ 6 การพัฒนาอาจารย์				
1. การเตรียมการสำหรับ อาจารย์ใหม่	50. มีการเขียนอธิบายกระบวนการที่ใช้สำหรับการปฐมนิเทศ และ/หรือการ แนะนำอาจารย์ใหม่และอาจารย์พิเศษให้มั่นใจได้ว่าอาจารย์เข้าใจถึงหลักสูตร			

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ถูกต้อง	แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	และบทบาทของรายวิชาต่าง ๆ ที่สอนในหลักสูตรและรายวิชาที่ตนรับผิดชอบสอน			
2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่อาจารย์	51. มีการเขียนอธิบายถึงสิ่งที่จะดำเนินการเพื่อช่วยให้คณาจารย์ได้พัฒนา เช่น การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล หรือการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ			
หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร				
1. การกำกับมาตรฐาน 2. บัณฑิต 3. นิสิต 4. คณาจารย์ 5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน 6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	52. มีการระบุระบบและกลไกในการบริหารหลักสูตร เพื่อนำไปสู่การกำกับคุณภาพและมาตรฐานหลักสูตรให้ครอบคลุมองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย 6 ด้าน คือ 1) การกำกับมาตรฐาน 2) บัณฑิต 3) นิสิต 4) อาจารย์ 5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน 6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้			
7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	53. มีการระบุจำนวนตัวบ่งชี้บังคับและตัวบ่งชี้ร่วมในแต่ละปี ตามที่ อว. กำหนด โดยมีเกณฑ์การประเมิน : หลักสูตรได้มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ต้องผ่านเกณฑ์ประเมินดังนี้ ตัวบ่งชี้บังคับ (ตัวบ่งชี้ที่ 1-5) มีผลดำเนินการบรรลุตามเป้าหมาย และมีจำนวนตัวบ่งชี้ที่มีผลดำเนินการบรรลุเป้าหมาย ไม่น้อยกว่า 80% ของตัวบ่งชี้ร่วม โดยพิจารณาจากจำนวนตัวบ่งชี้บังคับและตัวบ่งชี้ร่วมในแต่ละปี			
หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร				
1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน	54. มีการเขียนอธิบายกระบวนการที่ใช้ในการประเมินทักษะของคณาจารย์ในการใช้กลยุทธ์ตามที่ได้ออกแบบไว้			
2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม	55. มีการเขียนอธิบายกระบวนการที่จะใช้เพื่อจะได้ข้อมูลต่าง ๆ ย้อนกลับในการประเมินคุณภาพของหลักสูตรในภาพรวมและการบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากกลุ่มบุคคล ดังนี้ 1) นักศึกษาและบัณฑิต 2) ผู้ทรงคุณวุฒิ และ/หรือผู้ประเมินภายนอก 3) ผู้ใช้บัณฑิตและ/หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ			
3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดของหลักสูตร	56. มีการเขียนผลการประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุในหมวดที่ 7 ข้อ 7 โดยคณะกรรมการ ประเมินอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย 1 คน			
4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง	57. มีการเขียนอธิบายกระบวนการทบทวนผลการประเมินที่ได้จากอาจารย์และนักศึกษา รวมทั้งกระบวนการในการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์			
ภาคผนวก				
1. ข้อบังคับ ประกาศที่เกี่ยวข้อง	58. มีการแนบประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 / ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 / สาขาวิชา (ถ้ามี) / ประประกาศมหาวิทยาลัยพะเยา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการ			

หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตร	ประเด็นการตรวจสอบ	ถูกต้อง	แก้ไข	ข้อเสนอแนะ
	เทียบโอนผลการเรียน ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2554 กรณีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา			
2. ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมและหลักสูตรปรับปรุง	59. มีการระบุรายละเอียดของตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิม และโครงสร้างหลักสูตรที่ปรับปรุงแก้ไข			
3. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	60. มีการแนบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทุกท่าน, ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกอย่างน้อย 2 ท่าน และผู้แทนองค์กรวิชาชีพ (ถ้ามี)			
4. รายงานการประชุมวิพากษ์หลักสูตร	61. มีการแนบผลสรุปการวิพากษ์หลักสูตรโดยคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง			
5. ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร	62. มีการแนบเอกสารประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยระบุรายละเอียดตามแบบฟอร์มประวัติที่กำหนดโดยงานพัฒนาหลักสูตร กองบริการการศึกษา			
6. ภาระการสอนของอาจารย์ประจำหลักสูตร	63. มีการระบุภาระการสอนของอาจารย์ประจำหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา ในระยะเวลา 5 ปี			
7. ข้อกำหนดคณาวิชาชีพ (ถ้ามี)	64. มีการแนบประกาศต่าง ๆ ของสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร (ถ้ามี)			

ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติม

1. ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา

โดยพิจารณาจากประเด็น ดังต่อไปนี้

1) มีการระบุข้อมูลความคาดหวัง ที่บ่งบอกได้ว่า เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละชั้นปีแล้ว ผู้เรียนมีสมรรถนะอย่างไร ได้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรระบุไว้หรือไม่

2) มีการระบุข้อมูลความคาดหวัง โดยพิจารณาว่า หากศึกษาในหลักสูตรนี้แล้ว นิสิตจะได้สมรรถนะอย่างไร ในแต่ละชั้นปี มีความรู้ความสามารถอะไรตามผลลัพธ์การเรียนรู้ในหลักสูตรดังกล่าว

3) มีการระบุข้อมูลความคาดหวัง ที่สามารถเป็นข้อมูลสะท้อนกลับให้ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้นำไปพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนต่อไป

4) มีการระบุสมรรถนะและความรู้ความสามารถ ที่สะสมมาแต่ละปีการศึกษาของนิสิต เมื่อศึกษาจนครบตลอดหลักสูตร (ปีสุดท้าย) ก่อนออกไปสู่ตลาดแรงงานนิสิตจะมีสมรรถนะอย่างไร

ชั้นปีที่ 1

ชั้นปีที่ 2

ชั้นปีที่ 3

ชั้นปีที่ 4

2. ผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

มีการระบุผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตามแบบฟอร์มข้อ 1-19 ที่กำหนดโดยงานพัฒนาหลักสูตร กองบริการการศึกษา

ชื่อ - นามสกุล

เกณฑ์มาตรฐานผลงานวิชาการ/งานสร้างสรรค์	ค่าน้ำหนัก
1. งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ - ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. สถานที่เผยแพร่. วันเดือนปีที่เผยแพร่.	0.8
2. งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับชาติ - ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. สถานที่เผยแพร่. วันเดือนปีที่เผยแพร่.	0.6
3. งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับนานาชาติ - ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. สถานที่เผยแพร่. วันเดือนปีที่เผยแพร่.	1
4. งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับภูมิภาคอาเซียน - ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. สถานที่เผยแพร่. วันเดือนปีที่เผยแพร่.	1
5. งานสร้างสรรค์ที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับสถาบัน - ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. สถานที่เผยแพร่. วันเดือนปีที่เผยแพร่.	0.4
6. งานสร้างสรรค์ที่มีการเผยแพร่สู่สาธารณะในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ online - ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. สถานที่เผยแพร่. วันเดือนปีที่เผยแพร่. สืบค้นจาก	0.2
7. ตำราหรือหนังสือที่ได้รับการประเมินผ่านเกณฑ์การขอรับตำแหน่งทางวิชาการแล้ว - ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. พิมพ์ครั้งที่. สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์. วันเดือนปีที่เผยแพร่. จำนวนหน้า	1
8. ตำราหรือหนังสือที่ผ่านการพิจารณาตามหลักเกณฑ์การประเมินตำแหน่งทางวิชาการแต่ไม่ได้นำมาขอรับการประเมินตำแหน่งทางวิชาการ - ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. พิมพ์ครั้งที่. สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์. วันเดือนปีที่เผยแพร่. จำนวนหน้า	1
9. บทความวิจัยหรือบทความทางวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่ปรากฏในฐานข้อมูลกลุ่มที่ 2 - ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. เลขของปีที่ฉบับที่. วันเดือนปีที่เผยแพร่. แหล่งที่ตีพิมพ์. เลขที่หน้าที่ตีพิมพ์	0.6
10. บทความวิจัยหรือบทความวิชาการฉบับสมบูรณ์ที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ - ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. จากการประชุมวิชาการ. วันเดือนปีที่เผยแพร่. แหล่งที่ตีพิมพ์. เลขที่หน้าที่ตีพิมพ์	0.2

เกณฑ์มาตรฐานผลงานวิชาการ/งานสร้างสรรค์	ค่าน้ำหนัก
<p>11. บทความวิจัยหรือบทความวิชาการฉบับสมบูรณ์ที่ตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ หรือในวารสารวิชาการระดับชาติที่มีอยู่ในฐานข้อมูล ตามประกาศ ก.พ.อ. หรือระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษาว่าด้วย หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ.2556</p> <p>- ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. จากการประชุมวิชาการ. วันเดือนปีที่เผยแพร่. แหล่งที่ตีพิมพ์. เลขที่หน้าที่ตีพิมพ์</p>	0.4
<p>12. บทความวิจัยหรือบทความวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่อยู่ในฐานข้อมูล ตามประกาศ ก.พ.อ. หรือระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษาว่าด้วย หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ.2556</p> <p>- ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. เลขของปีที่/ฉบับที่. วันเดือนปีที่เผยแพร่. แหล่งที่ตีพิมพ์. เลขที่หน้าที่ตีพิมพ์</p>	1
<p>13. บทความวิจัยหรือบทความวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ไม่อยู่ในฐานข้อมูล ตามประกาศ ก.พ.อ. หรือระเบียบคณะกรรมการการอุดมศึกษาว่าด้วย หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ.2556 แต่สถาบันนำเสนอสถานบันอนุมัติและจัดทำเป็นประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และแจ้งให้ กพอ./กกอ. ทราบภายใน 30 วันนับแต่วันที่ออกประกาศ (ซึ่งไม่อยู่ใน Beall's list) หรือตีพิมพ์ไว้ในวารสารวิชาการที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 1</p> <p>- ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. เลขของปีที่/ฉบับที่. วันเดือนปีที่เผยแพร่. แหล่งที่ตีพิมพ์. เลขที่หน้าที่ตีพิมพ์</p>	0.8
<p>14. ประสบการณ์จากสถานประกอบการ</p> <p>- ชื่อผู้ฝึกประสบการณ์. (ปีฝึกประสบการณ์). ประสบการณ์ทำงานด้าน. สถานที่ฝึกประสบการณ์. วันเดือนปีที่ฝึกประสบการณ์</p>	
<p>15. ผลงานค้นพบพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ที่ค้นพบใหม่และได้รับการจดทะเบียน</p> <p>- ชื่อผู้จดทะเบียน. วัน เดือน(ย่อ) ปีที่จดทะเบียน. ชนิดพันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์, ชื่อพันธุ์. ประเทศที่จดทะเบียน. เลขที่หนังสือรับรอง.</p>	1
<p>16. ผลงานที่ได้รับการจดสิทธิบัตร</p> <p>- ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่อนุมัติสิทธิบัตร). ชื่อสิทธิบัตร/สิ่งประดิษฐ์. ประเทศที่จดสิทธิบัตร. เลขที่. วันเดือนปีที่ได้รับการจดสิทธิบัตร</p>	1
<p>17. ผลงานวิจัยที่ได้รับการจดอนุสิทธิบัตร</p> <p>- ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่อนุมัติสิทธิบัตร). ชื่อสิทธิบัตร/สิ่งประดิษฐ์. ประเทศที่จดสิทธิบัตร. เลขที่. วันเดือนปีที่ได้รับการจดสิทธิบัตร</p>	0.4
<p>18. ผลงานวิจัยที่หน่วยงานหรือองค์กรระดับชาติว่าจ้างให้ดำเนินการ</p> <p>- ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน (หมายเลขเอกสาร). สถานที่พิมพ์. วันเดือนปีที่เผยแพร่</p>	1
<p>19. ผลงานวิชาการรับใช้สังคมที่ได้รับการประเมินผ่านเกณฑ์การขอตำแหน่งทางวิชาการแล้ว</p> <p>- ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. จากการประชุมวิชาการ. วันเดือนปีที่เผยแพร่. แหล่งที่ตีพิมพ์. เลขที่หน้าที่ตีพิมพ์ - ชื่อเจ้าของผลงาน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อผลงาน. เลขของปีที่/ฉบับที่. วันเดือนปีที่เผยแพร่. แหล่งที่ตีพิมพ์. เลขที่หน้าที่ตีพิมพ์</p>	1

(.....)

นักวิชาการศึกษา

(.....)

ประธานหลักสูตร

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตร
มหาวิทยาลัยพะเยา

**แบบสอบถามความพึงพอใจต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตร
มหาวิทยาลัยพะเยา**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความพึงพอใจของประธานหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และ นักวิชาการศึกษาต่อเครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา
2. โปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องประเมินที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ ดังนี้
 - 5 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
 - 4 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
 - 3 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
 - 2 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
 - 1 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ข้อมูลเบื้องต้น

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
2. ตำแหน่ง

☐ ประธานหลักสูตร	☐ นักวิชาการศึกษา
---	--
3. ระดับหลักสูตรที่รับผิดชอบ

☐ ระดับปริญญาตรี	☐ ระดับปริญญาโท	☐ ระดับปริญญาเอก
☐ ทุกระดับ		
4. กลุ่มสาขาวิชา

☐ กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
☐ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
☐ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของประธานหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และนักวิชาการศึกษาต่อ เครื่องมือตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยพะเยา

รายการประเมิน	ความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. หัวข้อรายละเอียดของหลักสูตรมีความถูกต้องครบถ้วนตามรูปแบบที่ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนด					
2. การจัดลำดับหัวข้อและเนื้อหาเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง					
3. ประเด็นการตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรมีความถูกต้องครบถ้วน					
4. เนื้อหาประเด็นการตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรใช้ภาษาที่เหมาะสม ครอบคลุม กะทัดรัด และเข้าใจได้ง่าย					
5. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรสามารถช่วยให้คณะ/วิทยาลัยตรวจสอบรายละเอียดของหลักสูตรของคณะ/วิทยาลัยได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว					
6. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรได้					
7. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
8. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรสามารถช่วยให้คณะ/วิทยาลัย สามารถจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรได้อย่างถูกต้อง					
9. คณะ/วิทยาลัย มีความเข้าใจเกี่ยวกับการระบุรายละเอียดแต่ละหัวข้อ ในรายละเอียดของหลักสูตรมากขึ้น					
10. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรสามารถทำให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สามารถลดจำนวนการส่งคืนหลักสูตรคืนให้มหาวิทยาลัยแก้ไขได้ในระดับหนึ่ง					

รายการประเมิน	ความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
11. เครื่องมือสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องรายละเอียดของหลักสูตรช่วยให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณารับทราบการอนุมัติหลักสูตรได้รวดเร็วยิ่งขึ้น					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

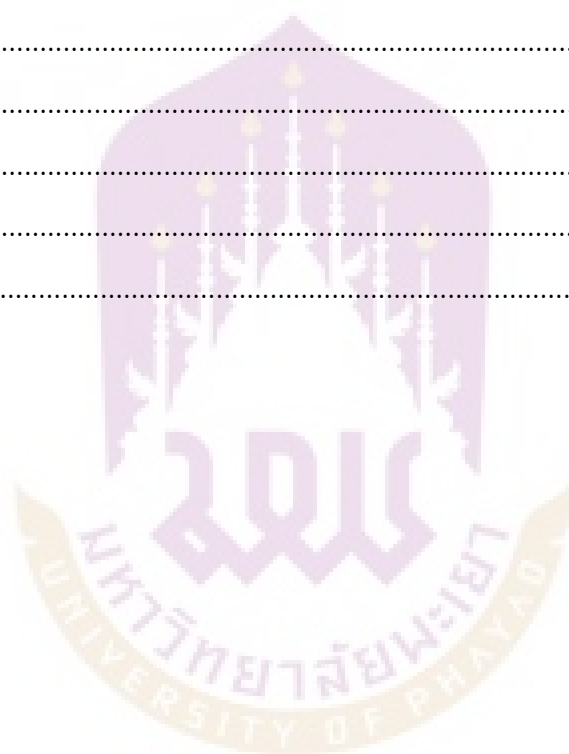
.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติคณะผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล นางศศิธร เทพรังसार
อายุ 34 ปี
อายุงาน 9 ปี
ตำแหน่ง นักวิชาการการศึกษา งานพัฒนาหลักสูตร กองบริการการศึกษา
ประวัติการศึกษา – การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
– การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2555 – 31 มีนาคม 2564 นักวิชาการการศึกษา งานพัฒนาหลักสูตร
กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
1 เมษายน 2564 – ปัจจุบัน นักวิชาการ
วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ชื่อ – สกุล นางสาวนงศราญ ใจดี
อายุ 42 ปี
อายุงาน 9 ปี
ตำแหน่ง นักวิชาการการศึกษา งานพัฒนาหลักสูตร กองบริการการศึกษา
ประวัติการศึกษา – บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2554 – ปัจจุบัน นักวิชาการการศึกษา งาน พัฒนาหลักสูตร
กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ชื่อ – สกุล

นายอชิรวิษณุ โพละ

อายุ

32 ปี

อายุงาน

8 ปี

ตำแหน่ง

นักวิชาการการศึกษา งานพัฒนาหลักสูตร กองบริการการศึกษา

ประวัติการศึกษา

- นิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร
มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตสารสนเทศพะเยา

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2555 – ปัจจุบัน

นักวิชาการการศึกษา งานพัฒนาหลักสูตร

กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

